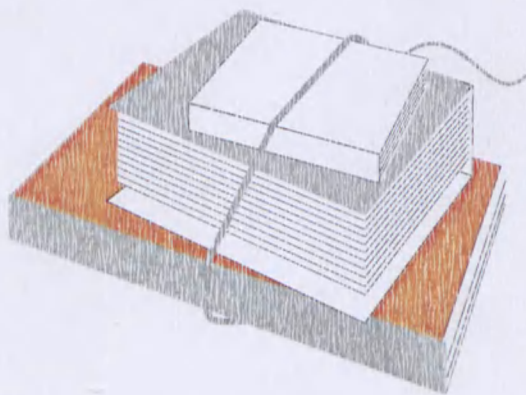

ISSN 1234-7752

Bibliotekarz Zamojski

Bibliotekarz Zamojski

2011/2 (34)

WYDAWCA

**KSIĄŻNICA ZAMOJSKA im. STANISŁAWA KOSTKI ZAMOYSKIEGO
W ZAMOŚCIU**

Zespół redakcyjny

Anna Kalniuk
Danuta R. Kawałko
Joanna Kołtun
Danuta Wójcik
Halina Zielińska – red. nacz.

Projekt okładki

Elżbieta Gnyp

Redakcja techniczna

Anna Kalniuk
Magda Szafarska

Adres redakcji

Książnica Zamojska
im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu
Dział Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa
ul. Kamienna 20
22-400 Zamość
tel. 84 6271154 w. 27
e-mail: promocja@biblioteka.zamosc.pl

Nakład: 50 egz.

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Program obchodów jubileuszu 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu	5
Ferie 2011 r. w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży	6
<i>Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie. Przedsięwzięcia realizowane w bibliotekach filialnych</i>	8
Wystawy jubileuszowe w Książnicy Zamojskiej	10
Sprawozdanie z realizacji konkursu <i>Zachowaj piękno Roztocza...</i>	18
Konkurs twórczości regionalnej <i>Zamojszczyzna – moja mała ojczyzna</i>	19
Jubileuszowe seminaria	21
Wystąpienie dyrektora Książnicy Zamojskiej z okazji jubileuszu 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu w dniu 19 maja 2011 r.	26
Jubileuszowe wydawnictwa	34
<i>Budowanie przyjaznego świata dla osób niepełnosprawnych. Seminarium</i>	49
<i>Do lasu idź i wypoczywaj ... póki jeszcze jest</i>	51
<i>Zamojski Festiwal Książki</i>	52

RELACJE

<i>Niewidomi w kulturze</i>	56
Relacja z seminarium wyjazdowego do Europejskiego Centrum Bajki	58
<i>Polskie Biblioteki Publiczne: Promocja!</i>	59
<i>Targi Innowacji i e-administracji dla Bibliotek</i>	61

POMOCE METODYCZNE

Kalendarz rocznic regionalnych 2012	63
---	----

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Nabytki regionalne Książnicy Zamojskiej	67
---	----

KSIAŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ	81
---	----

TO WARTO WIEDZIEĆ

Tworzenie struktur NSZZ „Solidarność” w WiMBP w Zamościu	88
--	----

SBP

<i>Biblioteka: więcej niż myślisz! II Kongres bibliotek publicznych...</i>	91
--	----

KRONIKA	96
----------------------	----

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Program obchodów jubileuszu 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu

Zajęcia edukacyjno-kulturalne dla dzieci i młodzieży

Oddział dla Dzieci i Młodzieży:

- *Zamość i Zamojszczyzna w literaturze dla dzieci i młodzieży* – wystawa (10-31 stycznia),
- *Portrety Zamościa w literaturze* – zajęcia biblioteczne. W programie czytanie tekstów literackich ukazujących Zamość w różnych czasach historycznych (17-28 stycznia),
- Spotkania autorskie z udziałem m.in. Marii Duławskiej (25 stycznia) i Jarosława Sieka (28 stycznia).

Biblioteki filialne:

- Zajęcia biblioteczne: *Uśmiech pana Hetmana, Zamość miasto renesansu, Dziecięca Akademia Kultury, Księstwo regałów* (maj).

Konkursy

- *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia* – regionalny konkurs plastyczno-fotograficzny dla dzieci i młodzieży (kwiecień-czerwiec),
- *Zamojszczyzna moja mała ojczyzna* – konkurs wokalnie-literacki dla osób z dysfunkcją wzroku (maj).

Seminaria, konferencje

- *Działalność Książnicy Zamojskiej na rzecz mieszkańców miasta Zamościa i powiatu zamojskiego* – seminarium (19 kwietnia),
- *Bibliografia Zamojszczyzny – prezentacja bazy regionalnej* – seminarium (maj),
- *Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie* – ogólnopolska konferencja, centralne wydarzenie obchodów jubileuszowych (19 maja).

Wystawy

- *Zamość i Zamojszczyzna w literaturze* (kwiecień),
- *Eklibris z motywem zamojskim* – wystawa ze zbiorów Stanisława Rudego i Krzysztofa Wróblewskiego (kwiecień),
- *Działalność Książnicy Zamojskiej na rzecz upowszechniania wiedzy o regionie* (maj-czerwiec),
- *Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie* – wystawa zbiorów regionalnych (maj-czerwiec),

- *Niepełnosprawność wyzwaniem dla ludzi zdrowych* – działalność Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych (maj-czerwiec),
- *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia* (czerwiec-sierpień),
- *Pomarański Zygmunt – księgarz, nakładca, kompozytor, legionista (październik)*,
- *Stanisław Kostka Zamojski – 155 rocznica śmierci patrona Książnicy Zamojskiej* (listopad-grudzień).

Ferie 2011 w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży

Jubileusz Książnicy Zamojskiej stał się dla pracowników Oddziału dla Dzieci i Młodzieży impulsem do podjęcia tematyki regionalnej w pracy kulturalno-oświatowej z dziećmi i młodzieżą. Postanowiliśmy przybliżyć naszym czytelnikom literaturę, która ukazuje nasze miasto na przestrzeni dziejów, wykorzystując do tego okres ferii zimowych. Przedsięwzięcie zrealizowaliśmy podczas ośmiu dwugodzinnych spotkań, w trakcie których czytaliśmy utwory literackie, które następnie uczestnicy zajęć ilustrowali. Zaprezentowane portrety literackie Zamościa kreślone były przez popularnych powieściopisarzy i poetów polskich, jak też twórców regionalnych. Była to wędrówka przez cztery stulecia, z zachowaniem chronologii literackich wizji. Prezentację rozpoczęliśmy od utworu ukazującego Zamość na przełomie XVI i XVII wieku, a zakończyliśmy na utworze prezentującym miasto u progu XXI wieku.

Kiedy rotmistrz Iwaś Bajbuza, tytułowy bohater powieści Józefa Ignacego Kraszewskiego przyjechał do Zamościa, zobaczył miasto niebawem po jego założeniu. Z podziwem patrzył na włoską zabudowę oraz liczne umocnienia obronne wokół niego. Wszystko tu wówczas było „nowe, świeże i błyszczące”. Fragment tekstu był inspiracją do realizacji konkursu plastycznego. Przy użyciu pasteli młodzi uczestnicy spotkania namalowali to, co podziwiał rotmistrz: nowocześniejszą architekturę miasta – twierdzy. Wystawa pokonkursowa prezentowała Zamość jako wielki sen hetmana Jana Zamoyskiego.

Zamojskie epizody w twórczości Henryka Sienkiewicza dotyczą zarówno okresu wojen polsko-kozackich, jak też czasów potopu szwedzkiego. Zdecydowaliśmy się przybliżyć czytelnikom fragment *Potopu*, a tekst ten dotyczył wizyty bohatera literackiego Andrzeja Kmicica u Jana Sobiepana Zamoyskiego. Pułkownikowi towarzyszyli Tatarzy, których w szczególny zachwyt wprawił widok obecnych tu kupców ormiańskich, handlujących bogactwami Wschodu. Zadaniem uczestników zajęć było pokazanie wielokulturowości ówczesnego Zamościa. Efektem konkursu plastycznego *Zamość – miasto wielu kultur* były collage, na których ciemnowłosi, brodaczy kupcy ormiańscy, na tle bogato zdobionych ornamentami Wschodu kamie-

niczek, sprzedają bakalie, przyprawy, biżuterię, broń, tkaniny, skóry. Były to niezwykle efektowne prace, oddające klimat siedemnastowiecznego miasta.

Dzieje twierdzy Zamość w roku 1809 mogliśmy młodemu czytelnikom biblioteki przybliżyć dzięki powieści Wacława Gąsiorowskiego *Huragan*. Ukazuje ona okoliczności szturmów wojsk Księstwa Warszawskiego na opanowany przez Austriaków Zamość i udział w nim autentycznej postaci – Joanny Żubrowej. To bohaterka Zamojszczyzny, pierwsza kobieta odznaczona za odwagę orderem *Virtuti Militari*. Utwór ten, czytany we fragmentach, stał się inspiracją do namalowania farbami plakatowymi portretu bohaterki.

W 1930 roku Józef Czechowicz napisał cykl wierszy zatytułowanych *provincja noc*, poświęcając jeden z utworów Zamościowi. Poeta postrzega nasze miasto poprzez jego wojenną przeszłość i militarny charakter. Począwszy od roku 1647, kiedy to miasto przeszło chrzest bojowy i odparło wojska Chmielnickiego, aż po rok 1921, kiedy obroniło się przed armią Budionnego, Zamość pełnił funkcję twierdzy wojskowej. Temat konkursu, jaki mogliśmy zaproponować uczestnikom spotkania, nasuwał się sam – *Twierdza Zamość*. Skomplikowaną techniką pokrywania powierzchni kartonu kredką świecową, potem czarną farbą plakatową i wydrapywania poszczególnych elementów fortyfikacji miasta osiągnęliśmy pożądaną efekt. Na pracach plastycznych, podobnie jak w twórczości Czechowicza, *czarnym się fortem Zamość w ziemię wszarpał*.

Wizerunek miasta w przededniu wybuchu II wojny światowej przybliżyła *Zagłada*, autorstwa pochodzącego z Zamościa Piotra Szewca. Pisarz ukazuje Zamość, jako miejsce, gdzie w symbiozie żyły obok siebie dwa narody, gdzie mieszały się dwie kultury – polska i żydowska. Autor skrzętnie fotografuje przedwojenne miasto, które w takim kształcie nigdy już nie miało się odrodzić. Uczestnicy zajęć po wysłuchaniu fragmentów utworu tworzyli akwarelowe portrety miasta i jego mieszkańców.

Wiktor Zawada okres wojny i okupacji spędził w Zamościu. Realia tamtych czasów odzwierciedlił w autobiograficznej trylogii przeznaczonej dla młodych czytelników: *Kaktusy z Zielonej ulicy*, *Leśna szkoła strzelca Kaktusa*, *Wielka wojna z czarną flagą*. Na kartach powieści młodzi bohaterowie szybko dorostają i podejmują walkę z okupantem. Podczas zajęć nasi młodzi czytelnicy wyklejali gazetami portrety *Kaktusów*.

Zamość powojenny i współczesny nasi czytelnicy poznawali poprzez twórczość Marii Duławskiej. Pochodząca z regionu autorka ma w swoim dorobku wiele utworów, które poświęca naszemu miastu. Pobrzmiewają w nich echa wojny, poetka odnosi się też do historii dawniejszej, czyniąc z zabytkowych budowli świadków minionych zdarzeń. Poetka osobiście przybliżyła czytelnikom swoją twórczość, dostarczając im inspiracji do tworzenia prac plastycznych.

Cykl zajęć zakończyliśmy spotkaniem z twórczością Jarosława Sieka, autora książeczek dla najmłodszych czytelników o Zamościu i regionie. Pozycja *Gość z Zamościa* jest zaproszeniem do zwiedzania Zamościa, który oprócz zabytko-

wej starówki ma także do zaoferowania turystom wiele innych interesujących miejsc. Metodą wyklejania prac kulkami z bibuły uczestnicy zajęć portretowali tytułowego bohatera prezentującego różne atrakcje naszego grodu.

Przegląd literatury, jaki przygotowaliśmy dla młodych czytelników biblioteki, był bardzo zróżnicowany. Znalazły się w nim utwory poważne, które przybliżyliśmy tylko w postaci wybranych fragmentów, utwory napisane z myślą o młodzieży, jak też utwory dla najmłodszych. Wiek uczestników zajęć był bardzo zróżnicowany, toteż w zaproponowanym repertuarze każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Podczas zajęć plastycznych proponowaliśmy uczestnikom różnorodne techniki plastyczne, co podnosiło atrakcyjność spotkań.

Nieobecny, ze względu na chorobę, autor *Gościa z Zamościa* odwiedził nas nieco później. W dniu 4 marca 2011 r. pisarz spotkał się z uczniami klas II i III Szkoły Podstawowej nr 3 w Zamościu. Zainspirowane spotkaniem dzieci, podczas lekcji plastyki wykonały prace plastyczne, których motywem była architektura Zamościa. Prace plastyczne zostały wyeksponowane w galerii Klubu Garnizonowego. W Zamościu, na uroczystym wernisażu, oprócz młodych twórców obecni byli rodzice dzieci, lokalne media, Jarosław Siek oraz bibliotekarze Oddziału dla Dzieci i Młodzieży.

Literackie okruchy, które przybliżyliśmy młodym czytelnikom biblioteki są niezwykle cenne. Rejestrują zmiany w wyglądzie miasta, portretują jego mieszkańców. Na kartach książek fikcja literacka splata się z rzeczywistością. Literatura łączy losy bohaterów literackich z postaciami historycznymi. Nasze miasto staje się areną ważnych wydarzeń historycznych. Na ile wykreowany przez twórcę obraz jest bliski prawdzie historycznej? Czytelnik musi sobie na to pytanie sam odpowiedzieć. Konfrontacja materiału dostarczonego przez literaturę ze źródłami historycznymi może być dla naszych młodych czytelników bardzo pasjonująca.

Joanna Kołtun

Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie.

Przedsięwzięcia realizowane w bibliotekach filialnych

Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie to nazwa jubileuszowego projektu o charakterze regionalnym, którego realizacji podjęły się biblioteki filialne. W programie mieściły różne formy pracy z czytelnikiem: wystawy, spotkania biblioteczne, pogadanki oraz konkursy. Już w lutym Filie Biblioteczne nr 1, 2, 3, 4 i 6 rozpoczęły realizację przedsięwzięć zaplanowanych w projekcie. Były to spotkania pod hasłem *Biblioteka w świecie dziwów*, w trakcie których bibliotekarki przeprowadziły pogadanki o historii bibliotek i zawodu bibliotekarza. Także w lutym został ogłoszony konkurs pod hasłem *Zamość kredką malowany*. W kwietniu w FB nr 1, 2, 3 i 6 odbyły się zajęcia biblioteczne *Barwy Roztocza*, w trakcie których prezentowano literaturę re-

gionalną, m.in. W. Sitkowskiego *Słoneczne niespodzianki*, J. Sieka *Gość z Zamościa*. Wszystkie biblioteki zorganizowały konkurs plastyczny pod ww. hasłem.

Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia to przedsięwzięcie, w którym uczestniczyli czytelnicy FB nr 2 i 3 oraz przekazali swoje prace plastyczne na konkurs zorganizowany przez Centrum Informacji Ekologicznej Książnicy Zamojskiej.

FB nr 1, w porozumieniu z zaprzyjaźnionymi instytucjami – Szkołą Podstawową nr 4 i Przedszkolem nr 15, zorganizowała cykl lekcji bibliotecznych i wycieczek promujących bibliotekę i jej ofertę kulturalną.

Uśmiech pana Hetmana to tytuł konkursu plastycznego zorganizowanego w maju również we wszystkich filiach. *Księstwo regałów* to kolejne spotkania z książką w ramach jubileuszu 90-lecia naszej biblioteki. W FB nr 3 w trakcie zajęć przedstawiona została postać patrona Książnicy Zamojskiej Stanisława Kostki Zamoyskiego, historia biblioteki, a przede wszystkim teje filii. Dzieci uczestniczące w zajęciach zapoznano z funkcjonowaniem placówki i jej zasobami.

Realizację programu zakończono w lipcu zajęciami pt. *Magia zamojskich legend* i konkursem czytelnictwem *Piękno Ziemi Zamojskiej* w FB nr 2 oraz konkursem plastyczny, pod takim samym tytułem w FB nr 4. Również w FB nr 4, w sierpniu, odbył się konkurs plastyczny pt. *Mój dom – moje miasto*, który mieścił się w cyklu promującym Zamość i Zamojszczyznę.

Szczegółowy program zajęć, w których uczestniczyło ogółem 402 uczestników, objął następujące przedsięwzięcia:

ZAJĘCIA EDUKACYJNO-KULTURALNE

1. *Barwy Roztocza* – 46 uczest.
2. *Biblioteka w świetle dziwów* – 33 uczest.
3. *Biblioteka bez granic* – 9 uczest.
4. *Biblioteka miejsce magiczne* – 15 uczest.
5. *Dziecięca akademia kultury* – 24 uczest.
6. *Festiwal książek szczególnych* – 16 uczest.
7. *Księstwo regałów* – 23 uczest.
8. *Magia zamojskich legend* – 20 uczest.
9. *Mój dom – moje miasto* – 12 uczest.
10. *Piękno Ziemi Zamojskiej* – 54 uczest.
11. *Uśmiech Pana Hetmana* – 41 uczest.
12. *W kręgu Zamościa i Zamojszczyzny* – 9 uczest.
13. *Zamość – miasto Renesansu* – 28 uczest.
14. *Zamość kredką malowany* – 72 uczest.

WYSTAWY

1. *Cudze chwalicie, swego nie znacie* – Zamość Światowym Dziedzictwem Kultury
2. *90-lecie biblioteki publicznej w Zamościu*
3. *Między niebem a ziemią – piękno ziemi Roztocza*

4. *Biblioteka na każdą porę*
5. *Zamojszczyzna – dzieje – ludzie – historia*
6. *Zamość – miasto idealne*

Anna Wróbel

Wystawy jubileuszowe w Książnicy Zamojskiej

Tematem przewodnim obchodów jubileuszowych było propagowanie regionu – Zamościa i Zamojszczyzny. Odbyło się to m.im. poprzez działalność wystawienniczą.

Cykl wystaw jubileuszowych rozpoczęła ekspozycja *Zamość i Zamojszczyzna w literaturze dla dzieci i młodzieży*. Była ona częścią cyklicznych zajęć, prowadzonych przez Oddział dla Dzieci i Młodzieży w czasie zimowych ferii, pod hasłem *Zamość – literacki portret miasta*. Podczas uroczystej inauguracji obchodów jubileuszowych (4 kwietnia), odbył się wernisaż wystaw *Eksklibris z motywem zamojskim i Zamość i Zamojszczyzna w literaturze*. Ogólnopolskiej konferencji, która miała miejsce w Książnicy Zamojskiej 19 maja, towarzyszyły wystawy: *Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie*, *Działalność Książnicy Zamojskiej na rzecz upowszechniania wiedzy o regionie* oraz *Niepełnosprawność wyzwaniem dla ludzi zdrowych – działalność Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych*. Promująca Roztocze wystawa *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia*, była pokłosiem konkursu ekologicznego. W październiku biblioteka eksponowała wystawę *Pomarański Zygmunt – księgarz, nakładca, kompozytor, legionista*, a na zakończenie obchodów jubileuszowych (listopad-grudzień) wystawę poświęconą patronowi biblioteki – *Stanisław Kostka Zamojski (1775-1856) – 155 rocznica śmierci patrona Książnicy Zamojskiej*.

Wystawy nawiązywały swą ideą do propagowania w różnych formach – poprzez ekspozycję książek, czasopism, dokumentów życia społecznego, zbiorów graficznych (eksklibrisów, fotografii) – Zamościa, Zamojszczyzny i Roztocza. Dwie z prezentowanych wystaw obrazowały prace jakie podejmuje biblioteka na rzecz upowszechniania wiedzy o regionie. Wszystkie miały charakter edukacyjny i oprócz eksponatów prezentowały informacyjne plansze, poszerzające wiedzę.

Danuta R. Kawałko

Eksklibris z motywem zamojskim

Na wystawie zgromadzono 143 eksklibrisy ze zbiorów zamojskich kolekcjonerów – Krzysztofa Wróblewskiego (97) i Stanisława Rudego (46). Cechą wspólną eksponowanych eksklibrisów, co określał temat wystawy, był motyw zamojski. Na

grafikach najczęściej przewija się zamojski ratusz, charakterystyczne dla Zamościa detale staromiejskich kamieniczek, ale także echo organizowanego od 1975 roku Zamojskiego Lata Teatralnego. Ekslibrisy dla Krzysztofa Wróblewskiego zdradzają wykonywany zawód lekarza i kolekcjonerskie pasje, dla Stanisława Rudego pasje wędkarskie i związki z zamojską kulturą (wieloletni dyrektor domu kultury).

Eksponowane ekslibrisy wykonane zostały w różnych technikach (akwaforta, akwaforta + akwatinta, akwaforta + sucha igła, miedzioryt, miedzioryt + suchy tłok, mezzotinta, sucha igła, typografia, cynkotypia, offset, światłodruk, szkłotypia, techniki komputerowe i techniki własne). Największą grupę stanowią linoryty.

Autorami ekslibrisów są graficy polscy (44) i jeden z Ukrainy: Rajmund Aszkowski: technika komputerowa (2); Ryszard Baloń: akwaforta + akwafinta (1), linoryt (2); Stanisław Bałdyga: cynkotypia (4); Ryszard Bandosz: linoryt (2); Kasia Barszczak: technika komputerowa (1); Wiesław Bednarz: linoryt (2), sucha igła (1), technika własna wkłęśła (1); Magdalena Bielecka: linoryt (1); Tomasz Bohdziewicz: linoryt (2); Andrzej Buchaniec: linoryt (3); Tadeusz Waclaw Budynkiewicz: typografia (4); Joanna Budzyńska: technika komputerowa (2); Arkadiusz Burda: linoryt (4); Jan Tadeusz Czech: linoryt (7); Leszek Frey-Witkowski: cynkotypia (3); Hanna Głowacka: linoryt (1); Aleksandra Jagodzińska: akwaforta (1); Zbigniew Józwik: linoryt (1); Marian Klincewicz: akwaforta + akwatinta (2); Krzysztof Kmieć: linoryt (1); Ryszard Koper: cynkotypia (1); Władysław Kościelniak: offset (2); Mieczysław Kurzątkowski: cynkotypia (1); Wasyl Leonienko (Ukraina): linoryt (2); Ryszard Łomański: linoryt (2); Kazimierz Łoński: linoryt (40); Zdzisław Maj: mezzotinta (1), miedzioryt + suchy tłok (1); Marian Majkut: technika komputerowa (1); Janina Mąszewska: tusz-piórko (2); Bogdan Mojkowski: akwaforta + akwatinta (1); Roman Mucha: linoryt (10), miedzioryt (1); Katarzyna Nadolska: linoryt (1); Jerzy Napieracz: światłodruk (1); Zbigniew Nasiłowski: linoryt (3); Jan Powałka: linoryt (1); Janina Reszczyk: szkło-typia (1); Bogdan Rutkowiak: linoryt (1); Irena Sadkowska: akwaforta + sucha igła (2); Eugenia Siejkowska: miedzioryt (2); Bogusław Szczepańczyk: linoryt (2); Tadeusz Szumarski: miedzioryt (2); Krzysztof Światała: cynkotypia (1); Jerzy Waygart: miedzioryt (1); Henryk Wojtas: linoryt (2); Czesław Kazimierz Woś: akwaforta (3); Henryk Zwolakiewicz: cynkotypia (2).

Ekslibrisy wykonane zostały dla różnych właścicieli: Dla Muzeum Zamojskiego wykonano 42 ekslibrisy (wszystkie pochodzą z 1988 r.), 10 dla Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu, jeden dla Zamojskiego Zespołu Muzyki Dawnej. Właścicielem 28 znaków jest Krzysztof Wróblewski, 25 Stanisław Rudy, 4 Rajmund Aszkowski oraz jednego: Helmut Becker, K. F. Binder, Stanisław Binie-da, Tadeusz Lech Bojarczuk, Witold Hryniewiecki, Grzegorz Hysa, A. Kalinowska, Bogdan Kawałko, Piotr Kondraciuk, Krystyna Kotlińska, Kazimierz Zbigniew Łoński, Piotr Mrowca, Roman Mucha, Stanisław Orłowski, Tadeusz Ortyl, Jan Radzik, Zbigniew A. Sternik, Aleksandra Tryczyńska, Zbigniew Wójcik, Joanna Katarzyna Wróblewska, Dominika Wybraniec, Jan Zamojski i Wiktor Zin. Trzy ekslibrisy wy-

konane zostały z okazji przypadających rocznic: XX-lecia PRL, 70-lecia Liceum im. Jana Zamoyskiego w Zamościu i 265 rocznicy urodzin Tadeusza Kościuszki.

Obok ekslibrisów współczesnych na wystawie były prezentowane ekslibrisy zabytkowe:

- litografia z 1815 roku – ekslibris wykonany prawdopodobnie wg projektu Franciszka Badera dla Stanisława Kostki Zamoyskiego, XII ordynata Ordynacji Zamojskiej, twórcy Biblioteki Ordynacji Zamojskiej,
- miedzioryt z 1815 roku – ekslibris Biblioteki Ordynacji Zamojskiej,
- dwa ekslibrisy drzeworytowe z 1927 roku wykonane przez Jana Klukowskiego (bratanka Zygmunta Klukowskiego), dla Drukarni Ostrowskiego w Zamościu.

Wystawa była eksponowana od 4 kwietnia do 4 maja 2011 r. Opracowany został do niej ilustrowany folder.

Danuta R. Kawałko

Zamość i Zamojszczyzna w literaturze

W dniach od 4 kwietnia do 4 maja 2011 r. w Galerii Ekslibris Książnicy Zamojskiej prezentowana była wystawa *Zamość i Zamojszczyzna w literaturze*. Tworzyły ją wydawnictwa zawierające zbiór informacji i interpretacji literackich Zamościa i Zamojszczyzny oraz biografie, jak również twórczość pisarzy związanych z regionem.

Wystawę otwierała gablota poświęcona Janowi Zamoyskiemu. Spośród dużej liczby wydawnictw o założycielu miasta na wystawę trafiły zaledwie cztery (S. Grzybowski, *Jan Zamoyski*, Warszawa 1994; J. Kowalczyk, *Kultura i ideologia Jana Zamoyskiego*, Warszawa 2005; St. Staszic, *Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego*, Wrocław 2005; S. Leśniewski, *Jan Zamoyski. Hetman i polityk*, Warszawa 2008). Kolejne książki (19 woluminów) przedstawiały Zamość i Zamojszczyznę w poezji. Były to: *Złote ziarna. Antologia współczesnej poezji ludowej ziemi zamojskiej*, Lublin 1985; *Zamojszczyzna w poezji i obrazie. Antologia*, Lublin-Zamość 2004; poezja Bolesława Leśmiana, Józefa Czechowicza, Stanisława Młodożeńca. Kolejną część wystawy (14 publikacji) to Zamość i Zamojszczyzna w powieściach i opowiadaniach. Zawartość merytoryczną wypełniły: *Drzewo życia. Antologia prozy ludowej Zamojszczyzny*, Lublin 1997; drugi i trzeci tom *Potopu* H. Sienkiewicza; R. Juryś, *Jeden dzień wolności. Zamość 1918*, Warszawa 1964; B. Królikowski, *Generała artylerii koronnej żywot własny*, Warszawa 1986; i *Zagłada* Piotra Szewca). W dziale Zamość i Zamojszczyzna w pamiętnikach i wspomnieniach zaprezentowano m.in. *Wspomnienia uchodźcy* Jana Szterna (1997).

Wśród najstarszych książek poświęconych Zamościowi i regionowi zamojskiemu i pochodzących ze zbiorów Książnicy Zamojskiej zamieszczonych było 8 tytułów: *Pamiętniki Kajetana Koźmiana obejmujące wspomnienia od roku 1780 do roku 1815*, Cz. 4. Warszawa 1907; K. Różyckiego *Pamiętnik pułku jazdy wołyńskiej*

1831 roku, Kraków 1916; *Pamiętnik zjazdu naukowego imienia Szymona Szymonowicza w Zamościu we wrześniu 1929*, Zamość 1930; *Pamiętnik starosty Powiatu Zamojskiego*, pod red. Z. Klukowskiego, Zamość 1946. Biografie postaci związanych z regionem reprezentowały: *Stanisława Kostki Zamoyskiego życie i działalność 1775-1856* autorstwa Konrada Ajewskiego (2010), *Piękna i dobra: opowieść o Zofii z Czartoryskich Zamoyskiej* – A. Cholewianki-Kruszyńskiej (2008), Zbigniewa Jakubika *Czapki na bakier*, Łukasza Kota – *Leopold Skulski premier w Zamościa 1877-1939(45)* (2007) i *Zamojszczyzna* Zygmunta Klukowskiego (2008). Twórczość pisarzy związanych z Zamojszczyzną obrazowały – A. Grychowski, *Lublin i Lubelszczyzna w życiu i twórczości pisarzy polskich. Od średniowiecza do 1968 r.*, Lubin 1974; *Zamość w literaturze i kulturze: VIII Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie*, red. L. Ludorowski, Zamość 1992; Z. Kościński, *Pisarze związani z Zamojszczyzną (1563-1991)*, Lubin 1992; H. Wiśniewska, *Kulturalna polszczyzna XVII wieku na przykładzie Zamościa*, Lublin 1994; J. Smolarz, *Pisarze współcześni regionu lubelskiego. Leksykon*, Lublin 1999; *Literackie twarze Zamojszczyzny*, Zamość 2009. Ostatnia część ekspozycji – Zamość i Zamojszczyzna w literaturze pięknej dla dzieci i młodzieży, przedstawiała 16 książek.

Na wystawie zgromadzono 86 książek. Wszystkie pochodziły ze zbiorów Książnicy Zamojskiej, a wyboru dokonano z liczącego kilka tysięcy zbioru regionalnego.

Magda Szafarska

Działalność Książnicy Zamojskiej na rzecz upowszechniania wiedzy o regionie.

Wystawa poświęcona została prezentacji materiałów dokumentujących różnorodne przedsięwzięcia, jakie biblioteki Książnicy Zamojskiej realizowały w latach 1999-2011, których celem była promocja regionu.

Materiał wystawienniczy stanowiły: plakaty, foldery, programy imprez, zaproszenia, regulaminy konkursów i protokoły jury, fotografie i informacje prasowe oraz wydawnictwa konferencyjne, pokonkursowe i tomiki poezji. Osobną grupę stanowiły książki, których promocja miała miejsce w bibliotece. Wyeksponowano również periodyk *Bibliotekarz Zamojski*, ukazujący się jako półrocznik od 1995 r.

Całość materiału podzielono na 10 grup tematycznych.

1. **Promocje i premiery** – publikacje regionalne z autografami autorskimi, których promocje odbyły się w Książnicy Zamojskiej, zaproszenia, plakaty, fotografie dokumentujące te wydarzenia.

2. **Nasze publikacje** – prezentacja 15. wydawnictw własnych o tematyce regionalnej, m.in. katalogi wystaw, zestawienia bibliograficzne, tomiki poetyckie – pokonkursowe, wydawnictwa dokumentujące realizację programów dofinansowywanych ze środków zewnętrznych oraz regionalny periodyk bibliotekarski *Bibliotekarz Zamojski*.

3. **Konferencje, sesje, seminaria** – dokumentacja 8. ważnych dla regionu wydarzeń, których organizatorem lub współorganizatorem była Książnica Zamojska.

4. **Zamojskie Biesiady Literackie** – cykliczne wydarzenia promujące książkę i ludzi związanych z książką. Część ta prezentowała przedsięwzięcia z udziałem regionalistów, m.in. Izabellą Wlazłowską, Dariuszem Pawłosim, Bohdanem Królikowskim, Jackiem Feduszką, Józefem Niedźwiedziem.

5. **Konkursy** – zaprezentowano materiały: regulaminy, protokoły jury, fotografie, zaproszenia na podsumowanie najważniejszych konkursów o tematyce regionalnej organizowane każdego roku dla mieszkańców miasta i regionu zamojskiego. Osobną część wystawy poświęcono regionalnym **konkursom ekologicznym**, organizowanym corocznie w ramach programu edukacji ekologicznej i współfinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

6. **Wystawy** – wyeksponowano dokumentację dotyczącą 8. największych wystaw zorganizowanych od 1999 r., m.in.: *Katyń przestrogą i sumieniem świata*, *Biblia* (wystawa z okazji pobytu Jana Pawła II w Zamościu).

7. **Obchody Roku Bolesława Leśmiana (2007)** – ta część wystawy prezentowała bogaty materiał dokumentujący program całorocznych wydarzeń upamiętniających 13-letni okres pobytu poety w Zamościu, w jego 120 rocznicę urodzin i 70 rocznicę śmierci.

8. **Rok Szymona Szymonowica (2008)** – zaprezentowano szeroki program obchodów 450 rocznicy urodzin Sz. Szymonowica (konferencja, 3 konkursy, wystawy, wydawnictwa).

9. **Patriotyzm jutra** – część ekspozycji prezentująca realizowany w 2008 r. program *Każdy dzień jest podróżą przez historię – popularyzujemy literaturę historyczną*. W tym miejscu udokumentowano m.in. wystawę fotografii z cmentarzy wojennych na Monte Cassino i Loreto *Pamiętaj Zamojszczyzno o swoich synach* oraz wystawę *Zamość wczoraj i dziś na starej pocztówce i fotografii* wraz z publikacją o tym samym tytule, a także zrealizowany wówczas cykl wykładów i spotkań autorskich poświęconych historii regionu.

Uzupełnieniem jubileuszowej wystawy był chronologiczny wykaz 200 przedsięwzięć o tematyce regionalnej, realizowanych przez bibliotekę w latach 1999-2010.

Wystawę zrealizowano w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: *Wydarzenia artystyczne. Literatura*.

Danuta Zwolińska

Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie

Jubileusz był doskonałą okazją do prezentacji zbiorów regionalnych pieczołowicie gromadzonych przez Książnicę Zamojską. Nasza placówka jako biblioteka publiczna o powiatowym i miejskim zasięgu oddziaływania dąży do pozyskania

wszystkich dostępnych materiałów o charakterze regionalnym, dotyczących Roztocza, Ordynacji Zamojskiej, terenu byłego województwa zamojskiego oraz Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej. Trzon zbiorów stanowią książki o tematyce historycznej, społeczno-politycznej i kulturalnej, czasopisma, a także zbiory specjalne (starodruki, przezrocza, ekslibrisy, mikrofilmy, grafiki, kasety wideo, płyty, taśmy magnetofonowe, dokumenty życia społecznego). Zakres tematyczny zbiorów regionalnych obejmuje wydawnictwa ze wszystkich dziedzin wiedzy, piśmiennictwo naukowe, popularnonaukowe oraz literaturę piękną. Wszystkie pozyskane materiały są udostępniane czytelnikom i wykorzystywane w procesie opracowywania elektronicznej bazy regionalnej *Bibliografia Zamojszczyzny*.

Celem wystawy *Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie* prezentowanej od 16 maja do 30 czerwca było jak najszerze przedstawienie bogactwa i różnorodności posiadanych materiałów. Ekspozycję przygotował Dział Informacji, Bibliografii i Wiedzy o Regionie w oparciu o zbiory znajdujące się w zasobach działu. Danuta Kowal, Renata Ożgo i Anna Rychter były autorkami scenariusza i układu wystawy. Charakterystykę zbiorów przygotowała Anna Rychter, folder do wystawy – Danuta R. Kawałko.

Ekspozycyjny materiał obejmował 16 działów i 4 plansze tematyczne. Zbiory zostały ułożone zgodnie ze schematem Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej, z podziałem na poszczególne dziedziny wiedzy i działalności praktycznej z zakresu: bibliotekarstwa, czasopiśmiennictwa, organizacji i stowarzyszeń, religii i teologii, gospodarki regionalnej i terytorialnej, oświaty i pedagogiki, szkolnictwa, etnografii i folkloru, gospodarstwa domowego i produktu regionalnego, malarstwa i grafiki, fotografii, muzyki i sportu, archeologii, geografii regionalnej, biografii oraz historii regionów i miejscowości.

Szeroki wybór regionalistów dodatkowo podkreślały ich różnorodne formy i nośniki: książki, czasopisma, dokumenty życia społecznego (foldery, katalogi wystaw, informatory, druki ulotne, zaproszenia, pocztówki, kartki pocztowe, zdjęcia), dokumenty ikonograficzne (grafiki, ekslibrisy i ich katalogi), dokumenty audiowizualne (kasety wideo, płyty CD i DVD), dokumenty kartograficzne (mapy).

Wystawę zrealizowano w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: *Wydarzenia artystyczne. Literatura*.

Anna Rychter

Niepełnosprawność wyzwaniem dla ludzi zdrowych – działalność Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych

Celem wystawy było zaprezentowanie działalności Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych (OCN), który funkcjonuje w strukturach Książnicy Zamojskiej od 2005 r. oraz promowanie twórczości osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.

Na wystawie znalazło się 66 barwnych fotografii obrazujących pracę OCN, a także regulaminy konkursów literacko-wokalnych adresowanych do osób z dysfunkcją wzroku i wydawnictwa pokonkursowe. Fotografie przedstawione zostały w ośmiu działach, obrazujących różne formy działalności OCN.

1. **Fotografie z zajęć terapeutycznych: literacko-plastycznych** z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną.

2. **Spotkania z ciekawymi ludźmi** – pisarką Violetta Piasecką (2006), pisarzem Zbigniewem Dmitrocą (2006), z niewidomym poetą Szczepanem Karasiem (2008), aktorką Olsztyńskiego Teatru Lalek Anną Kukułowicz (2008), podróżniczką Ewą Będziejewską-Gruszką (2007).

3. **Przedstawienia teatralne** – *Opowieść o matce* w wykonaniu młodzieży ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zamościu (2006), *Mickiewicz nie musi być nudny: Pani Twardowska* w wykonaniu młodzieży ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zamościu (2007), *Królowna Śnieżka* w wykonaniu dzieci z Ośrodka Rehabilitacyjno-Terapeutycznego „Krok za Krokiem” w Zamościu (2008), *Błękitne Królestwo – pantomima* w wykonaniu zespołu „Nadzieja” skupiającego młodzież z Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Zamościu (2008), *Mały Książę* w wykonaniu młodzieży ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zamościu (2008), *Katar* – inscenizacja w wykonaniu dzieci niemówiących z Ośrodka Rehabilitacyjno-Terapeutycznego „Krok za Krokiem” w Zamościu (2008), *Demeter i Kora* w wykonaniu młodzieży ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Zamościu (2009), *Kot w butach* – inscenizacja w wykonaniu młodzieży niemówiącej z Ośrodka Rehabilitacyjno-Terapeutycznego „Krok za Krokiem” w Zamościu (2009).

4. **Koncerty** – występ zespołu *Meteor* skupiającego młodzież z Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Zamościu, prowadzonego przez Marka Smolarczyka (2008), *Pamięci Marka Grechuty* – koncert niewidomego artysty Mirosława Berbeckiego z Tomaszowa Lubelskiego (2008), *Koncert pieśni i piosenek patriotycznych* w wykonaniu chóru „Sitanianie” prowadzonego przez Irenę Dużyńską (2011), *Piosenki religijne* w wykonaniu młodzieży z Warsztatu Terapii Zajęciowej „Krok za Krokiem” w Zamościu (2010).

5. **Działalność Punktu Bibliotecznego przy Polskim Związku Niewidomych** w Zamościu – fotografie z cyklicznych *Spotkań czwartkowych* osób niewidomych i słabowidzących.

6. **Spotkania literackie** – *Co nam daje książka* – prezentacja różnych form książki dla dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego i uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Zamościu (2007), *Upiór w operze* – pogadanka przygotowująca młodzież z Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Parafii św. Michała w Zamościu do obejrzenia musicalu w Teatrze Narodowym w Warszawie (2009), *Spotkania niepełnosprawnych twórców z Zamościa i regionu* piszących „do szuflady” (2010), *Walentynkowe spotkania z poezją* z udziałem młodzieży ze

Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zamościu i klasy integracyjnej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Zamościu (2011).

7. Fotografie dokumentujące realizację projektu *Najpiękniejsza historia świata. Biblia światłem ociemniałych* (2010).

8. **Konkursy plastyczne i wystawy** – fotografie z konkursów plastycznych – *Najpiękniejsze miejsce na ziemi* (2009), *Kwiaty jako symbol radości* (2010), *Historia może być pasją – wydarzenie budujące mój patriotyzm* (2011).

Ekspozycję można było oglądać w Książnicy Zamojskiej w maju i czerwcu w 2011 roku.

Danuta Wójcik

Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia

Wystawa ph. *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia* prezentowała 81 prac (fotografie i prace plastyczne) umieszczonych na 33 planszach i w 3 gablotach. Ekspozycja prezentowana była w okresie od 20 czerwca do 20 sierpnia 2011 r. Była ona wynikiem realizacji XI edycji konkursu ekologicznego *Osobliwości przyrodnicze Zamościa i Roztocza*, dotowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. W konkursie pod własnym tytułem *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia* uczestniczyły dzieci i młodzież od 8 do 19 lat. Głównym jego tematem było pokazanie piękna Roztocza.

Ekspozycja zaprezentowała prace nagrodzone i wyróżnione. Uroczystego otwarcia wystawy dokonała dyrektor Książnicy Zamojskiej Danuta R. Kawałko 20 czerwca 2011 r. podczas podsumowania realizacji całego przedsięwzięcia.

Bogumiła Kasprzak

Stanisław Kostka Zamojski (1775-1856) ***– 155 rocznica śmierci patrona Książnicy Zamojskiej***

Celem wystawy było zaprezentowanie postaci Stanisława Kostki Zamojskiego jako człowieka Oświecenia, prężnie działającego ordynata, wytrawnego polityka i wielkiego bibliofila, którego imię od roku 2006 nosi Książnica Zamojska w Zamościu.

Stanisław Kostka Zamojski (1775-1856) to mecenas nauki i kultury, założyciel Biblioteki Ordynacji Zamojskiej, patron Książnicy Zamojskiej w Zamościu. W roku 1801 stanął na czele Ordynacji Zamojskiej jako XII ordynat. Tworzył nowe wsie, folwarki, zakładał tartaki, zagospodarowywał lasy ordynackie. Był aktywnym uczestnikiem ówczesnego życia politycznego. Należał do najwybitniejszych mecenasów nauki, kultury i sztuki. Działał w wielu towarzystwach, był założycielem szkół rolniczych i powszechnych.

Szczególną rolę odegrał na polu bibliotekarstwa. W roku 1811 założył Bibliotekę Ordynacji Zamojskiej, w której zostały zgromadzone cenne zbiory rodowe oraz księgozbiór zlikwidowanej Akademii Zamojskiej. Jej zbiory – około 120 tysięcy druków i duża część rękopisów w większości spłonęły w 1939 i 1944 r. Integralną część zbiorów Biblioteki Ordynacji Zamojskiej stanowi Księgozbiór Klemensowski, znajdujący się obecnie w depozycie Książnicy Zamojskiej w Zamościu. Od roku 1832 Stanisław Kostka Zamoyski na stałe zamieszkał w Wiedniu, gdzie nadal kontynuował swoje zainteresowania bibliofilskie nabywając cenne książki i sztuchy. Zakupione zbiory wysyłał do Biblioteki Ordynacji Zamojskiej. Zmarł w Wiedniu w roku 1856.

Na wystawie *Stanisław Kostka Zamoyski (1775-1856) – 155 rocznica śmierci patrona Książnicy Zamojskiej* wyeksponowano książki, czasopisma, dokumenty ikonograficzne (reprodukcje fotografii, ekslibrisy, foldery, plakaty).

Całość materiału podzielono tematycznie, wyodrębniając zbiory dotyczące działalności Stanisława Kostki Zamoyskiego na polu gospodarki, polityki, nauki, szkolnictwa, oświaty i kultury. Ekspozycja, która została przygotowana w ramach obchodów 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu stała się jednocześnie przedsięwzięciem podsumowującym realizację zadania *Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie*, współfinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu *Wydarzenia artystyczne. Literatura*.

Anna Rychter

◆ ◆ ◆

Sprawozdanie z realizacji konkursu *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia*

Dnia 30 marca 2011 r. Książnica Zamojska w Zamościu rozpoczęła realizację zadania służącego edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży. Była nim XI edycja konkursu o tematyce ekologicznej *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia*.

Celem przedsięwzięcia było rozwijanie i popularyzacja wśród dzieci i młodzieży kultury proekologicznej poprzez prezentację obszarów i miejsc o wysokich walorach przyrodniczych, krajoznawczych i turystycznych, zachęcenie do działalności artystycznej, będącej wyrazem fascynacji naturą oraz rozwijanie w młodych ludziach właściwej postawy, która objawia się miłością do przyrody, poszanowaniem jej i harmonijnym z nią współżyciem.

Konkurs regionalny realizowany był na terenie regionu zamojskiego. Przedsięwzięcie zostało rozpropagowane przez biblioteki publiczne, prasę, radio oraz na stronie internetowej Książnicy Zamojskiej. Prowadzono także reklamę wizualną (regulamin, zaproszenia) w publicznych placówkach bibliotecznych oraz szkołach w mieście Zamościu i regionie zamojskim.

Konkurs miał charakter otwarty. Był adresowany do dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjów oraz młodzieży szkół ponagimnazjalnych. Zadaniem uczestników konkursu było przygotowanie pracy plastycznej lub fotografii prezentujących urokliwe zakątki Roztocza. Każdy uczestnik mógł przedstawić jedną pracę plastyczną w formacie A-3, maksymalnie 4 fotografie w formacie A-4, wcześniej niepublikowane i nienagradzalne w innych konkursach. Oceny prac dokonała komisja konkursowa powołana przez organizatora.

Ogółem w konkursie wzięło udział 267 osób, powstało 391 prac. Dnia 20 czerwca 2011 r. miało miejsce podsumowanie konkursu i ogłoszenie jego wyników.

Ogółem nagrodami uhonorowano 31 osób. Przyznano 15 nagród głównych i 26 wyróżnień. Osoby nagrodzone otrzymały dyplomy oraz sprzęt turystyczny (plecaki, torby turystyczne, śpiwory). Osoby wyróżnione otrzymały pamiątkowe dyplomy, maskotki i książki.

Materiałem dokumentującym zrealizowane zadanie jest wydawnictwo pokonkursowe *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia*, którego prezentacji dokonano podczas podsumowania konkursu. Spotkanie wzbogacił pokaz multimedialny *Skamieniałe drzewa na Roztoczu* z komentarzem Małgorzaty Grabek, pracownika Zespołu Parków Krajobrazowych w Zamościu. Dla wszystkich gości przygotowane zostały słodczyce i napoje.

W kontekście rozszerzającego się i pogłębiającego kryzysu ekologicznego konieczne jest podejmowanie wszechstronnych i powszechnych działań wychowawczych, zmierzających do kształtowania nowego sposobu pojmowania, przeżywania, wartościowania i użytkowania przyrody. XI edycja konkursu ekologicznego zrealizowała zamierzone cele. Młodzi uczestnicy konkursu udowodnili, że sprawy ochrony środowiska naturalnego są im niezmiernie bliskie.

Bogumiła Kasprzak

Konkurs twórczości regionalnej *Zamojszczyzna – moja mała ojczyzna*

*Zamojszczyzno! Ziemio miła
piękny skrawku naszej Polski
urodzajem kwitniesz cała
w sadach kryjesz ciche wioski*

Alfreda Magdziak: *Zamojszczyzna miła* (fragment)

Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych współpracuje z organizacjami, stowarzyszeniami i instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu miasta i regionu, a także kraju.

Na szczególną uwagę zasługuje wieloletnia współpraca z Zamojskim Oddziałem Polskiego Związku Niewidomych, w którego siedzibie (ul. Spadek 35 w Zamościu) prowadzony jest punkt biblioteczny książki „mówionej”. W ramach działalności punktu, raz w tygodniu organizowane są integracyjne *Spotkania czwartkowe* dla niewidomych i słabowidzących. Biorą w nich udział członkowie PZN z Zamościa i terenu województwa lubelskiego. Są to osoby dorosłe, w przedziale wiekowym od 40 do 88 lat.

Uczestnicy spotkań bardzo chętnie przygotowują się do występów konkursowych (recytatorskich, wokalnych) i okolicznościowych. Podczas wspólnego śpiewania, które towarzyszy większości spotkań, zapomina się o kłopotach i problemach codziennego życia. Organizowanie konkursów służy nie tylko aktywizacji tego środowiska, ale także popularyzacji, zachowaniu kultury regionalnej i narodowej, ponieważ ich uczestnikami są osoby pamiętające stare obrzędy i przyśpiewki ludowe dotyczące różnych uroczystości i wydarzeń z życia rodzinnego i społecznego.

Na szczególną uwagę zasługuje konkurs wokально-literacki twórczości regionalnej *Zamojszczyzna – moja mała ojczyzna*, zorganizowany w ramach jubileuszu 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu.

Celem konkursu było:

1. Stworzenie osobom z dysfunkcją wzroku możliwości aktywnego uczestniczenia w kulturze poprzez prezentowanie swoich umiejętności i zdolności artystycznych.
2. Pogłębianie patriotyzmu lokalnego poprzez kultywowanie i poznawanie twórczości regionalnej: poezji, piosenek ludowych i obrzędów charakterystycznych dla Zamojszczyzny.

Konkurs odbył się 26 maja 2011 r. w świetlicy Polskiego Związku Niewidomych, wzięło w nim udział 13 osób. Zaprezentowali, przed zgromadzoną w świetlicy publicznością swoje programy, na które składały się piosenki, utwory literackie i przyśpiewki ludowe związane z regionem. Uczestnicy konkursu recytowali wiersze Alfredy Magdziak i Władysława Koczota. Swoje wystąpienia na temat historii Zamościa opracowywali, korzystając z wydawnictw Bogdana Szyszki. Na szczególne uznanie zasłużyła twórczość własna występujących w konkursie: Anieli Kapłon, Sabiny Kędziery, Janiny Poździk, Jadwigi Szymańskiej i Aliny Słoty. Wiele radości i optymizmu wniosła pani Alina Słota, która występując w stroju ludowym, swój program wzbogaciła o akompaniament tamburyna i elementy tańca, którego radosna dynamika wykonania udzieliła się wszystkim obecnym na spotkaniu. Oprócz prozy i poezji, wykonawcy prezentowali przyśpiewki ludowe z regionu Zamojszczyzny, a także inne piosenki: *Na zamojskim stadionie*, *Na zamojskiej wieży*, *Zaproszenie do Zamościa*, *Och, zamojskie, jakie cudne*, *Polonez jubileuszowy*, *Krasnobrodzki walc*, *W Deszkowicach pod dębem* i inne.

Wszyscy uczestnicy przygotowali swoje występy bardzo starannie, wkładając w to dużo pracy i pokonując ograniczenia spowodowane dysfunkcją wzroku i podeszłego wieku. Konkurs wykazał ogromną miłość i przywiązanie uczestni-

ków do rodzinnej ziemi. Zarówno przekazywane treści, jak i sposób wykonania dostarczały ogromnych wzruszeń zarówno wykonawcom jak i słuchającym. Uczestnicy konkursu byli wdzięczni, że mieli możliwość wypowiedzenia się na temat swojej miłości i przywiązania do rodzinnych stron. Konkurs można podsumować słowami jednej z jego uczestniczek, Saby Kędziery: *Moja mała ojczyzna, to lipa, bezodniejskie źródła, wąwozy, pola i lasy. To mój drewniany dom, otoczony ogrodem i sadem. Spędziłam tu całe życie i nie żałuję.*

Danuta Wójcik

Jubileuszowe seminaria

W program obchodów jubileuszowych 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu doskonale wkomponowały się seminaria i konferencje. Zgodnie z założeniem miały one charakter przedsięwzięć regionalnych, o czym świadczyła zarówno podejmowana problematyka jak też grupa ich odbiorców.

Działalność Książnicy Zamojskiej na rzecz mieszkańców Zamościa i powiatu zamojskiego w 2010 r.

19 kwietnia 2011 r. w Bibliotece Głównej miało miejsce seminarium *Działalność Książnicy Zamojskiej na rzecz mieszkańców Zamościa i powiatu zamojskiego w 2010 r.* Uczestniczyli w nim zarówno przedstawiciele władz miasta Zamościa jak i Starostwa Powiatowego w Zamościu, tj. Prezydent Zamościa Marcin Zamoyski, Przewodniczący Rady Miasta Jan W. Matwiejczuk, Starosta Powiatu Zamojskiego Henryk Matej, przewodniczący oraz członkowie Komisji Oświaty, Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji Miasta Zamość oraz Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki Powiatu Zamojskiego, dyrektorzy i przedstawiciele wydziałów odpowiedzialnych za sprawy kultury w mieście i powiecie zamojskim. Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie reprezentowała dyrektor Zofia Ciuruś oraz instruktor Magdalena Wójcikiewicz. W spotkaniu uczestniczyli bibliotekarze sieci miejskiej oraz samorządowych bibliotek publicznych powiatu zamojskiego.

Seminarium otworzyła dyrektor Książnicy Zamojskiej Danuta R. Kawalko. Po części oficjalnej przedstawiła program działań jubileuszowych planowany do realizacji w 2011 r. Wprowadzając w tematykę seminarium, zwróciła uwagę na zadania Książnicy Zamojskiej jako instytucji kultury odpowiedzialnej za edukację czytelniczą społeczeństwa miasta i powiatu, promocję literatury oraz gromadzenie zbiorów, dokumentowanie i upowszechnianie wiedzy o regionie.

Podkreśliła zasięg oddziaływania instytucji, jako jednej z największych tego typu bibliotek w regionie oraz jej wieloletni dorobek i bogate doświadczenia w zakresie animacji czytelnictwa, w tym osób starszych i niepełnosprawnych.

Dalsza część spotkania skoncentrowana została na analizie działalności biblioteki w 2010 r. Pierwsza prezentacja *Działalność Książnicy Zamojskiej w zakresie animacji i upowszechniania czytelnictwa w Zamościu w 2010 roku* przedstawiła stan i osiągnięcia biblioteki w takich dziedzinach jak: rozwój sieci i infrastruktura biblioteczna, komputeryzacja i automatyzacja procesów bibliotecznych, zbiory (w tym zasoby regionalne), wyniki czytelnicze, zrealizowane formy promocji książki i upowszechniania czytelnictwa oraz działalność wydawnicza. Zwrócono uwagę na brak dogodnego dostępu do biblioteki w niektórych rejonach miasta i w związku z tym na istniejącą potrzebę utworzenia filii, przedstawiono wskaźniki zasobności oraz zakupu księgozbioru w 2010 r. oraz źródła finansowania zbiorów bibliotecznych. Analizując grupę czytelniczą użytkowników sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej, zwrócono uwagę na obserwowany spadek liczby czytelników, w tym zmniejszający się udział dzieci i młodzieży. Wśród podejmowanych form upowszechniania czytelnictwa wyeksponowano głównie zadania cykliczne, realizowane od kilku lat, które trwale wpisały się również w krajobraz kulturalny miasta (*Puchatkowe spotkania, Sobotnie spotkania z książką, Ferie i Wakacje w bibliotece, Zamojskie Biesiady Literackie, Dyskusyjny Klub Książki*). Osobne miejsce w prezentacji zajęła organizacja obsługi bibliotecznej i zaopatrywania w książkę osób niepełnosprawnych, chorych i starszych oraz działania na rzecz aktywizacji czytelniczej tej kategorii użytkowników. Prezentację zamknęła część dotycząca zasobów kadrowych biblioteki oraz wielkości i struktury budżetu instytucji w analizowanym okresie.

Kolejna prezentacja *Książnica Zamojska na rzecz rozwoju czytelnictwa i bibliotek w powiecie zamojskim w 2010 roku* podejmowała aspekt funkcjonowania placówki jako biblioteki stopnia powiatowego. Omawiająca zagadnienie Danuta Zwolińska przedstawiła wielkość dotacji udzielonej w roku 2010 przez Starostwo Powiatowe w Zamościu oraz zakres zadań realizowanych w tej kwestii, tj. obsługę biblioteczną mieszkańców powiatu zamojskiego oraz opiekę merytoryczną nad samorządowymi bibliotekami w powiecie. Wśród grupy czytelników zarejestrowanych w 2010 roku 29,5% stanowili mieszkańcy spoza Zamościa, na rzecz których dokonano blisko 30% całości zanotowanych wypożyczeń zbiorów bibliotecznych. Uzupełniając o liczbę udzielonych informacji (17% ogółu stanowiły odpowiedzi na kwerendy i zapytania czytelników spoza Zamościa) oraz możliwość korzystania przez nich z pozostałych usług świadczonych przez biblioteki Książnicy Zamojskiej, zwrócono uwagę na dostatecznie wysokie wskaźniki, które upoważniają do zabiegania o zwiększenie dotacji udzielanej przez Powiat Zamojski. Dalsza część prezentacji przedstawiała formy pomocy instrukcyjno-metodycznej na rzecz

33 samorządowych placówek bibliotecznych powiatu (3 biblioteki miejsko-gminne, 12 bibliotek gminnych, 18 filii bibliotecznych) oraz osiągnięcia tych placówek w zakresie realizacji zadań wynikających z przyjętych założeń powiatowych i wojewódzkich. Przedstawiono również zorganizowane i przeprowadzone przez bibliotekę stopnia powiatowego działania służące kształceniu kadr, doskonaleniu zawodowemu i integracji środowiska bibliotekarzy miasta i powiatu.

Ostatnim przed dyskusją wystąpieniem była prezentacja instruktora WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie Magdaleny Wójcikiewicz *Biblioteki Zamościa i powiatu zamojskiego na tle sieci bibliotek publicznych województwa lubelskiego w 2010 roku*. Podkreślono w niej rolę biblioteki w Zamościu jako instytucji posiadającej m.in. bogate, systematycznie gromadzone zbiory o profilu regionalnym, które lokują placówkę w czołówce najzasobniejszych pod tym względem bibliotek w województwie lubelskim. Zwrócono też uwagę na bogatą ofertę edukacyjno-kulturalną i dobrze zorganizowaną działalność popularyzującą książkę i bibliotekę. Na tle wojewódzkiej sieci bibliotek, Książnica Zamojska wyróżnia się zdecydowanie pracą na rzecz czytelnictwa osób niepełnosprawnych, głównie niewidomych i niedowidzących. Obejmuje ona zarówno dbałość o specjalistyczne zbiory jak i działalność animującą czytelnictwo. W prezentacji nie pominięto niepokojących sygnałów spadku czytelnictwa. Zwrócono szczególną uwagę na drastyczny spadek wyników czytelniczych w bibliotekach powiatu zamojskiego, gdzie zanotowano najniższy w województwie wskaźnik osób czytających wynoszący zaledwie 12,5% (17,7% w województwie).

Po przedstawionym materiale w prezentacjach rozwinęła się dyskusja, m.in. nad przyczynami spadku czytelnictwa, zjawiskiem bynajmniej charakterystycznym i notowanym nie tylko w bibliotekach miasta i powiatu zamojskiego. Pani Zofia Piłat – radna Miasta Zamość zwróciła uwagę, iż mimo bogatej oferty edukacyjno-kulturalnej i promującej literaturę jaką przygotowują biblioteki Książnicy Zamojskiej, książka dla sporej grupy społeczeństwa jest wciąż medium mało wykorzystywanym. Podczas dyskusji wyłonił się również problem aktywizacji czytelnictwa dzieci i młodzieży, chociażby poprzez realizację konkursów sprawdzających znajomość lektur szkolnych. Z takim postulatem wystąpił kolejny radny Zamościa. Na propozycję tą odpowiedzieli bibliotekarze – nie widząc przeszkód, ale warunkiem powodzenia takich akcji jest właściwe zaangażowanie i współpraca środowiska szkolnego. W dyskusji podjęty został również problem prestiżu zawodu bibliotekarza oraz uposażenia pracowników tych instytucji w mieście i powiecie. Wszyscy zgodzili się, że przed współczesnym bibliotekarzem stoją ogromne oczekiwania, wymagające nie tylko kompetencji zawodowych i wiedzy fachowej, ale także predyspozycji osobowościowych – otwartości w kontaktach z czytelnikiem i użytkownikiem biblioteki, kreatywności, a przede wszystkim gotowości na podejmowanie

nowych inicjatyw. W połączeniu z koniecznością permanentnego dokształcania się, winno to mieć również przełożenie na wynagrodzenia za wykonywaną pracę.

Miłym akcentem spotkania były podziękowania dla wszystkich pracowników Książnicy Zamojskiej za popularyzowanie kultury czytelniczej i kwiaty złożone na ręce dyrektora biblioteki przez Elżbietę Kucharską i Zbigniewa Michalskiego – przewodniczących komisji kultury obydwu powiatów jak też Zofię Ciurus, dyrektora WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie.

Na zakończenie, dla chętnych, była możliwość zwiedzania lokalu Biblioteki Głównej oraz indywidualnego zapoznania się z pracą w poszczególnych jej działach i agendach.

Halina Zielińska

Bibliografia Zamojszczyzny. Prezentacja bazy regionalnej

Do zadań bibliotek publicznych wszystkich szczebli należy, m.in. gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych dotyczących wiedzy o własnym regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy, pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej, opracowywanie i publikowanie bibliografii regionalnych, a także innych materiałów informacyjnych o charakterze regionalnym. Zbiory regionalne stanowią przedmiot dumy każdej biblioteki, także Książnicy Zamojskiej. Zgromadzone materiały regionalne są udostępniane czytelnikom, ale także informacja o nich jest publikowana w postaci elektronicznej bazy zwanej *Bibliografia Zamojszczyzny*.

30 maja 2011 r. miało miejsce seminarium *Bibliografia Zamojszczyzny. Prezentacja bazy regionalnej*. Poświęcone zostało zagadnieniom gromadzenia, opracowywania, udostępniania i prezentacji zbiorów regionalnych. Adresowane do wszystkich, którzy interesują się Zamojszczyzną tj. do nauczycieli i uczniów, studentów, przedstawicieli mediów, bibliotekarzy, regionalistów.

Seminarium otworzył dyrektor Książnicy Zamojskiej Danuta R. Kawalko. W swoim wystąpieniu mówiła m.in. na temat regionalistów. Regionaliści to znawcy i miłośnicy regionu, to ci którzy zachwycili się historią swojej małej ojczyzny i podejmują różnorakie inicjatywy związane z upamiętnianiem tej historii, jej spisaniem, zbieraniem pamiątek oraz upowszechnianiem posiadanej wiedzy. To dzięki ich pracy biblioteka gromadzi zbiory regionalne.

Andrzej Kędziora w *Encyklopedii miasta Zamościa* wydanej w 2000 roku pisze, że „Za ojca zamojskich regionalistów należy uznać ks. Mikołaja Kulaszyńskiego – wieloletniego wikariusza kolegiackiego i współtwórcę monumentalnego dzieła *Zamość i jego instytucje pod względem religii, oświaty i dziejów krajowych*. Kulaszyński pochodził z Tereszpola (na Roztoczu). Jako wikariusz kolegiacki (1857-1861) zawarł znajomość z urzeczonym przeszłością Zamościa

krakowskim historykiem Mieczysławem Potockim, która zaowocowała wyżej wymienionym dziełem, datowanym na 1862 rok. Jako autor pracy, która nigdy nie ukazała się drukiem, figuruje Mieczysław Potocki. Ks. Kulaszyński, po 6 latach zgłębiania zamojskich archiwów, dostarczył Potockiemu wypisy, które ten usystematyzował. Kulaszyński sam pozostał w cieniu, choć to dzięki jego pracy, wytrwałości, umiejętności poszukiwań, a nade wszystko fascynacji i bezinteresownemu wysiłkowi dzieło mogło powstać.

Miano najwybitniejszego zamojskiego regionalisty przepisywane jest Michałowi Pieszce, obok niego należy wymienić: Kazimierza Lewickiego, Zygmunta Pomarańskiego, Henryka Rosińskiego, Zofię Serafin-Sochańską, Adama Szczerbowskię. W Tomaszowie Lubelskim – Janusza Petera, w Szczepieszynie – Zygmunta Klukowskiego. W okresie powojennym do grona regionalistów zaliczymy: Michała Bojarczuka, Jeremiego Dragana, Władysława Kabata, Adama Klimka, Hipolita Kozioła, Stefana Litwina, Tadeusza Onyszkiewicza, Władysławę Podobińską, Władysława Romanowicza, czy Jerzego Cieplińskiego, Krzysztofa Czubarę, Romę Kowalicką, Kazimierza Kowalczyka, Mariana Siegieńczuka. Ze współczesnych zamościan na miano regionalisty zasługują: Ewa Banasiewicz-Szykuła, Jacek Feduszka, Danuta Kawałko, Piotr Kondraciuk, Łukasz Kot, Andrzej Kędziora, Józef Niedźwiedz, Stanisław Orłowski, Ewa Prusicka-Kołcon, Bogumiła Sawa, Zbigniew Stankiewicz, Agnieszka Szykuła-Żygawska, Bogdan Szyszka, Krzysztof Wróblewski, Grażyna Żurawicka. Spoza Zamościa – Jerzy Kowalczyk (Warszawa), Wojciech Przegon (Kraków), Regina Smoter Grzeszkiewicz (Lublin), Ryszard Szczygieł (Lublin), czy nieżyjący Adam Witusik (Lublin).

Lista ta nie jest oczywiście kompletna, ale nie chodzi przecież o pełny wykaz regionalistów. Regionalistami są także muzealnicy, nauczyciele z pasją przekazujący uczniom wiedzę o regionie, przewodnicy turystyczni, kolekcjonerzy gromadzący w zaciszu domów swoje zbiory oraz bibliotekarze, którzy gromadzą i opracowują zebrane materiały. Słowa uznania należą się wszystkim regionalistom, zarówno tym znanych z nazwiska, jak i tym bezimiennym, za ich pasję i pracę.

W dalszej części seminarium wystąpiła Anna Rychter – kierownik Działu Informacji, Bibliografii i Wiedzy o Regionie. Wprowadziła słuchaczy w tematykę dotyczącą zasad i metod tworzenia bibliografii regionalnej.

Program spotkania dopełniła część praktyczna, którą prowadziła Renata Ożgo (Działu Informacji, Bibliografii i Wiedzy o Regionie). Szkolenie z zakresu praktycznego korzystania z elektronicznej bazy *Bibliografia Zamojszczyzny* obejmowało także omówieniem jej struktury, technik wyszukiwania informacji oraz analizy poszczególnych rekordów bazy.

Danuta R. Kawałko
Anna Rychter

Jubileusz 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu, 19 maja 2011 r.

Wystąpienie dyrektora Książnicy Zamojskiej Danuty R. Kawalko

Szanowni Państwo – zgromadziliśmy się na uroczystości jubileuszu 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu.

Centralnym wydarzeniem obchodów jest dzisiejsza konferencja. Jest ona jednym z wielu przedsięwzięć organizowanych przez Książnicę Zamojską w roku jubileuszu, którego tematem przewodnim jest regionalizm. W ramach trwających przez cały 2011 rok obchodów zaplanowano:

– 2 seminaria – *Działalność Książnicy Zamojskiej na rzecz mieszkańców miasta Zamościa i powiatu zamojskiego* (19 kwietnia), *Bibliografia Zamojszczyzny – prezentacja bazy regionalnej* (30 maja),

– 9 wystaw: *Zamość i Zamojszczyzna w literaturze dla dzieci i młodzieży* (styczeń); *Zamość i Zamojszczyzna w literaturze* (kwiecień); *Ekslibris z motywem zamojskim – wystawa ze zbiorów Stanisława Rudego i Krzysztofa Wróblewskiego* (kwiecień); *Działalność Książnicy Zamojskiej na rzecz upowszechniania wiedzy o regionie* (maj-czerwiec); *Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie – wystawa zbiorów regionalnych* (maj-czerwiec); *Niepełnosprawność wyzwaniem ludzi zdrowych – działalność Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych* (maj-czerwiec); *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia* (czerwiec-sierpień); *Pomarański Zygmunt – księgarz, nakładca, kompozytor, legionista* (październik); *Stanisław Kostka Zamojski – 155. rocznica śmierci patrona Książnicy Zamojskiej* (listopad-grudzień),

– 2 konkursy: *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia* – regionalny konkurs plastyczno-fotograficzny dla dzieci i młodzieży (kwiecień-maj), *Zamojszczyzna moja mała ojczyzna* – konkurs wokalnie-literacki dla osób z dysfunkcją wzroku (maj),

– zajęcia edukacyjno-kulturalne dla dzieci i młodzieży poświęcone miastu, regionowi, bibliotece i jej patronowi (styczeń, maj),

– 3 wydawnictwa: *Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie* – materiały z konferencji, *Regionalne zestawienia bibliograficzne i Książnica Zamojska. Jubileusz 90-lecia*,

– 15 maja odprawiona została Msza święta w kościele św. Michała Archanioła w Zamościu, w intencji pracowników i ich rodzin oraz czytelników biblioteki.

Cieszę się, że przyjeśliście Państwo zaproszenie Książnicy Zamojskiej na dzisiejsze święto. Serdecznie witam: ks. biskupa Wacława Depo – ordynariusza Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej; Mariusza Grada – posła na Sejm RP; Sławomira Zawiślaka – posła na Sejm RP; Tomasza Makowskiego – dyrektora Biblioteki Narodowej; Iwonę Stopczyńską – zastępcę prezydenta Miasta Zamość; Henryka Mateja – starostę Powiatu Zamojskiego; Jana Matwiejczuka – przewodniczącego Rady Miejskiej w Zamościu; Marię Reginę Loc-Oczkoś – wiceprzewodniczącą

Rady Powiatu Zamojskiego; radnych Sejmiku Województwa Lubelskiego, Rady Miejskiej w Zamościu i Rady Powiatu Zamojskiego; Danutę Matłaszewską – doradcę Wojewody Lubelskiego; Eugeniusza Polakowskiego – kierownika Zamojskiej Filii Urzędu Marszałkowskiego; Joannę Chapską – zastępcę dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie; Mieczysława Kowerskiego – prorektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu; Jadwigę Machulewską – dyrektora Wydziału Promocji, Kultury i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zamość; Jerzego Kołodziejczyka – kierownika Wydziału Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej Starostwa Powiatowego w Zamościu; Kazimierza Buczka – dyrektora biblioteki publicznej w Zamościu w latach 1976-1991 (nieobecny); Krystynę Gruszkę – dyrektora biblioteki publicznej w Zamościu w latach 1991-2008; dyrektorów bibliotek publicznych powiatowych i miejskich województwa lubelskiego i kierowników samorządowych bibliotek publicznych powiatu zamojskiego; dyrektorów i kierowników bibliotek pedagogicznych, akademickich i szkolnych; duchowieństwo; autorów referatów oraz osoby uczestniczące w procesie wydawniczym wydawnictwa materiałów z konferencji; pracowników Urzędu Miasta Zamość; pracowników Starostwa Powiatowego w Zamościu; dyrektorów i przedstawicieli instytucji kultury; dyrektorów i przedstawicieli szkół; pracowników naukowych Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informatyki naukowej UMCS w Lublinie, Wydziału Nauk Rolniczych w Zamościu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Zamościu; bibliotekarzy biblioteki wojewódzkiej, bibliotek powiatowych, miejskich i gminnych oraz bibliotekarzy bibliotek akademickich, pedagogicznych i szkolnych; dyrektorów, prezesów i przedstawicieli instytucji i stowarzyszeń; regionalistów; byłych i obecnych pracowników biblioteki publicznej w Zamościu; wszystkich współpracowników, czytelników i sympatyków biblioteki; przedstawicieli mediów.

Szanowni Państwo. Biblioteki i ich zbiory stanowią dobro narodowe. Służą zachowaniu dziedzictwa narodowego. Organizują i zapewniają dostęp do zasobów dorobku nauki i kultury polskiej oraz światowej. Prawo korzystania z bibliotek ma charakter powszechny.

Do podstawowych zadań bibliotek należy:

- gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych,
- obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej, a także współdziałanie z archiwami w tym zakresie,
- biblioteki prowadzą działalność bibliograficzną, dokumentacyjną, naukowo-badawczą, wydawniczą, edukacyjną, popularyzatorską i instrukcyjno-metodyczną.

W grupie wszystkich bibliotek są m.in. biblioteki publiczne. Ich sieć liczącą 8 392 placówki, tworzy Biblioteka Narodowa oraz biblioteki jednostek samorządu terytorialnego.

Biblioteki publiczne służą zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych ogółu społeczeństwa oraz uczestniczą w upowszechnianiu wiedzy i kultury. Świadczone przez nie usługi są powszechne i bezpłatne.

Księgozbiór bibliotek publicznych liczy ponad 135 milionów woluminów (134 268 395). W 2009 roku biblioteki publiczne zarejestrowały ponad 6,5 miliona czytelników (6 553 760), co stanowi 17% ogółu mieszkańców Polski (38 173 000). Czytelnicy wypożyczyli do domu blisko 126 milionów jednostek zbiorów (125 947 412) oraz skorzystali z blisko 31 milionów zbiorów na miejscu (30 875 700). Około 74% (73,5) bibliotek publicznych wyposażonych jest w komputery. W bibliotekach publicznych zatrudnionych jest blisko 18,5 tysiąca pracowników (18 446).

Przedstawione liczby świadczą jak potężne jest środowisko bibliotek, ich pracowników i użytkowników oraz świadczonych przez nie usług. Na tym tle chciałabym zaprezentować bibliotekę publiczną w Zamościu i jej historię.

Historia biblioteki publicznej w Zamościu sięga 1921 roku. Powołano wówczas stowarzyszenie Biblioteka Publiczna im. Jana Zamoyskiego w Zamościu. Bibliotekę utworzono na bazie księgozbioru przekazanego przez Towarzystwo Akcyjne „Ziemianin” i bibliotekę społeczną prowadzoną przez Reginę Kłossowską. Przejęcie biblioteki przez władze miejskie zapewniło jej coroczne finanse na utrzymanie lokalu i zakup księgozbioru. Fundusze na działalność przyznawał zarówno Zarząd Miejski, jak i Wydział Powiatowy. W pierwszych latach bibliotekę prowadziła Regina Kłossowska, następnie Stanisława Lewicka. W 1934 r. zarząd biblioteki objął mecenas Henryk Rosiński. Kolejnymi kierownikami były: Ludwika Gołkowska (1934-1937) i Halina Górczyńska (1937-1941). Z czasem działalność biblioteki stała się niewystarczająca w stosunku do potrzeb społecznych. W 1927 r. uległo rozwiązaniu stowarzyszenie powołane do wspierania działalności biblioteki, a jej majątek w formie darowizny przejęło zamojskie Koło Miłośników Książki. Zmiana ta dokonała się m.in. z inicjatywy Zygmunta Klukowskiego, od 2010 roku patrona Działu Informacji Bibliografii i Wiedzy o Regionie Książnicy Zamojskiej.

Po wybuchu II wojny światowej biblioteka zachowała swój dotychczasowy lokal w gmachu magistratu. Z czasem Niemcy rozpoczęli kontrole księgozbioru, których efektem było zniszczenie części książek szkodliwych zdaniem okupanta. Zostały one zatopione w bagnie za elektrownią miejską. Bibliotekę zamknięto z końcem 1941 r. Poprzedziło je wypożyczanie cennych zbiorów na przechowanie u czytelników. Duży zbiór przechował we własnym domu m.in. Władysław Kabat, kustosz muzeum zamojskiego, późniejszy kierownik biblioteki.

Decyzję o powołaniu biblioteki po zakończeniu wojny podjęło Prezydium Miejskiej Rady Narodowej 18 listopada 1944 r. Podjęto prace nad katalogowa-

niem książek, przeprowadzono akcje ich zbierania (w dniach 3-4 grudnia 1944 r. zebrano 2 tysiące egzemplarzy) oraz zbiórkę pieniędzy na cele biblioteczne. Otwarcie placówki w lokalu przy ul. Kołtątaja 6 miało miejsce 8 maja 1945 r. Jej prowadzenie powierzono Towarzystwu Uniwersytetu Robotniczego, a kierowanie Annie i Irenie Todys (1945-1947).

Na mocy dekretu o bibliotekach i opiece nad zbiorami bibliotecznymi z 17 kwietnia 1946 r. Zarząd Miasta przejął bibliotekę z dniem 16 maja 1947 r. Decyzja ta spowodowała włączenie zamojskiej biblioteki do jednolitego systemu bibliotecznego w Polsce. Na jej siedzibę przeznaczono pomieszczenia w ratuszu. Kierownictwo biblioteki objął Władysław Kabat (1947). Później placówką kierowali: Helena Górczyńska-Tokarz (1947-1948), Józefa Ociepkó-Kuchnicka (1948-1953), Lucyna Bernacka (1953-1955), Jan Knybel (1955-1956) i Bolesława Jadwiga Darska (1956-1962). W 1959 r. bibliotekę na 46 lat przeniesiono do synagogi.

W 1962 r. powołano Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Zamościu. Jej kierownikiem została Janina Mędrys (1962-1968). Prawdopodobnie przy tej zmianie biblioteka przestała używać imienia dotychczasowego patrona Jana Zamoyskiego. W 1968 roku kierownikiem biblioteki został Bernard Borowski, który pełnił tę funkcję do 1975 roku.

Wraz z utworzeniem województwa zamojskiego, 1 lipca 1975 r. powołano Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną w Zamościu, z zespołami terenowymi w Biłgoraju, Hrubieszowie i Tomaszowie Lubelskim. Zadaniem biblioteki, jako głównej publicznej biblioteki województwa, oprócz obsługi mieszkańców Zamościa, było także rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych oraz informacyjnych regionu. Biblioteką kierowali kolejno dyrektorzy: Kazimierz Buczek (1976-1991), Krystyna Gruszka (1991-2008) oraz ich zastępcy: Irmina Szyper (1975-1979), Witold Tkaczyk (1980-1982), Regina Pałczyńska (1982-1988) oraz Halina Biniek (1996-2008).

Kolejną reorganizację przeszła biblioteka publiczna w 1999 r. wraz z likwidacją województwa zamojskiego, tracąc status biblioteki wojewódzkiej. Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu stała się samorządową instytucją kultury prowadzoną przez Urząd Miasta Zamość, z zadaniami biblioteki powiatowej. W czerwcu 2005 r. placówka przeniosła się do obecnej siedziby. W 2006 r. bibliotece nadano imię Stanisława Kostki Zamoyskiego, twórcy Biblioteki Ordynacji Zamojskiej. Uchwałą Rady Miejskiej z 26 maja 2008 r. biblioteka zmieniła nazwę na: Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu. Do końca października 2008 r. dyrektorem Książnicy była Krystyna Gruszka, następnie obowiązki dyrektora pełniła Halina Zielińska (2008-2009), od czerwca 2009 r. dyrektorem jest Danuta Kawałko.

Biblioteka miejska była jedyną placówką na terenie miasta w latach 1945-1953. Pierwszą filię miejską powołano w 1954 r. (mieściła się kolejno w lokalach przy Nowym Rynku, ul. Lwowskiej i ul. Konopnickiej). W 1965 r. utworzona została

kolejna biblioteka filialna na osiedlu Karolówka. Lata 70-te przyniosły powołanie trzeciej filii, a w latach 1980-1986 zorganizowano 8 kolejnych bibliotek filialnych na terenie powstających osiedli mieszkaniowych. Tym samym w roku 1995 sieć bibliotek publicznych w Zamościu tworzyła Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna, 11 bibliotek filialnych i 4 punkty biblioteczne. Stan taki utrzymywał się do 2005 r. W poszczególnych latach zmieniała się liczba punktów bibliotecznych, uzupełniających pracę bibliotek. Największą ich liczbę (10) odnotowano w 1990 r. W kwietniu 2005 r., w wyniku reorganizacji sieci bibliotecznej, zlikwidowano 5 bibliotek filialnych.

Obecnie sieć bibliotek publicznych Książnicy Zamojskiej tworzą Biblioteka Główna, sześć bibliotek filialnych i 2 punkty biblioteczne. Książnica Zamojska zatrudnia 52 osoby. Dysponuje księgozbiorem liczącym ponad 233 tysięcy woluminów (233 244). W 2010 r. zarejestrowała blisko 17 tysięcy czytelników (16 766), którzy wypożyczyli 282 tysiące (282 550) książek do domu i skorzystali z blisko 52 tysięcy (51 966) jednostek zbiorów na miejscu. Jest biblioteką nowoczesną. W Bibliotece Głównej zautomatyzowane są wszystkie procesy biblioteczne, a do końca bieżącego roku pełna automatyzacja będzie także w bibliotekach filialnych. Oprócz zadań podstawowych (gromadzenia, opracowania i udostępniania zbiorów i informacji), prowadzi szeroko zakrojone działania edukacyjno-kulturalne, skierowane do różnych grup odbiorców z terenu miasta Zamość i powiatu zamojskiego, a także działania o skali ogólnopolskiej (m.in. na rzecz osób niepełnosprawnych).

Za działania wspierające rozwój czytelnictwa, promujące książkę i czytelnictwo, za kreatywność w pozyskiwaniu czytelników i ich edukacji kulturalnej, Książnica Zamojska została wyróżniona w konkursie Mistrz Promocji Czytelnictwa 2010. Wśród zgłoszonych przedsięwzięć konkursowych znalazły się m.in. cykliczne akcje prowadzone od wielu lat, tj. *Ferie i Wakacje w bibliotece*, *Puchatkowe spotkania*, *Spotkania czwartkowe*, *Zamojskie Biesiady Literackie*, jak również programy zrealizowane w 2010 r.: *Najpiękniejsza historia świata*, *Biblia światłem ociemniałych* oraz *O książce prawie wszystko*. Organizatorem Konkursu jest Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. W 2010 r. Książnica zorganizowała ogółem 1 064 formy pracy z czytelnikiem, w których uczestniczyło 22 734 osoby.

Jak wynika z przedstawionej historii biblioteka publiczna podlegała różnym procesom społecznym oraz reorganizacjom, które wyznaczone były zmianami przepisów, czy reformami administracyjnymi. Poza czasami województwa zamojskiego (1975-1999), przez wszystkie lata jej organizatorem był samorząd Miasta Zamość. W porównaniu z 1950 rokiem: księgozbiór biblioteki powiększył się blisko 28 razy (8 445–233 244), liczba czytelników zwiększyła się 11-krotnie (1 408–16 766). Na przestrzeni lat biblioteka zatrudniała ponad 300 pracowników – najwięcej w czasach gdy była biblioteką wojewódzką (ponad 70 osób). W po-

równaniu z 1951 rokiem liczba pracowników wzrosła 17-krotnie (3–52). Zmieniają się proporcje nakładu pracy poświęcanego na realizację poszczególnych zadań. Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniom społecznym, biblioteka z magazynu i wypożyczalni książek staje się centrum kultury, gdzie coraz więcej miejsca zajmują zadania edukacyjno-kulturalne promujące książkę i czytelnictwo. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji złego stanu czytelnictwa w Polsce.

W związku z przypadającym jubileuszem 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu, nagrodzona została praca biblioteki jako instytucji oraz poszczególnych pracowników:

1. Książnica Zamojska otrzymała Medal Wojewody Lubelskiego – proszę o wręczenie medalu i odczytanie listu p. Danutę Matłaszewską, doradcę Wojewody Lubelskiego Genowefy Tokarskiej.

Medal Wojewody Lubelskiego przyznawany jest w dowód uznania i podziękowania dla osób lub instytucji, które swoją działalnością przyczyniły się do rozwoju województwa lubelskiego.

2. Książnica Zamojska otrzymała Medal Prezydenta Miasta „Zasłużony dla Zamościa” – proszę o wręczenie medalu p. Iwonę Stopczyńską zastępcę Prezydenta Miasta Zamość.

Medal Prezydenta Miasta „Zasłużony dla Zamościa”, przyznawany jest od czerwca 2009 r. za szczególne zasługi dla miasta.

3. Odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” nadawaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, na wniosek dyrektora Książnicy Zamojskiej otrzymują: Marta Dzygało, Anna Pietrynka, Elżbieta Radziejewska, Elżbieta Szykuła, Edyta Wójcik. Proszę o wręczenie odznaki p. Tomasza Makowskiego – dyrektora Biblioteki Narodowej.

Odznaka „Zasłużony dla Kultury Polskiej” ustanowiona została rozporządzeniem MKiDN z dnia 4 sierpnia 2005 roku. Nadaje się ją osobom wyróżniającym się w twórczości, upowszechnianiu i ochronie kultury.

– Pani Marta Dzygało – bibliotekarz z wieloletnim doświadczeniem zawodowym. W latach 1991-1995 kierownik filii bibliotecznej, obecnie pracownik działu udostępniania w Bibliotece Głównej. Kompetencje zawodowe i doskonałe rozpoznanie potrzeb użytkowników biblioteki zapewniły jej sympatię czytelników oraz uznanie przełożonych i współpracowników. Znajduje czas na działalność społeczną w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich.

– Pani Anna Pietrynka – starszy kustosz Książnicy Zamojskiej, obecnie zajmuje się obsługą czytelników w Bibliotece Głównej. Przez wiele lat pracowała nad tworzeniem Bibliografii Zamojszczyzny oraz organizowała pracę Czytelni Głównej.

– Pani Elżbieta Radziejewska – starszy bibliotekarz Książnicy Zamojskiej, z wieloletnim doświadczeniem zawodowym głównie w zakresie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży. Żywo zaangażowana w propagowanie kampanii głośnego czytania dzieciom i poszukująca nowych sympatyków dla tej idei.

- Pani Elżbieta Szykuła – zawodową działalność w dziedzinie bibliotekarstwa publicznego rozpoczęła w 1997 roku. Zaangażowana w doskonalenie warsztatu informacyjnego, popularyzację czytelnictwa oraz kreowanie dobrych praktyk promowania książki.
- Pani Edyta Wójcik – starszy kustosz Książnicy Zamojskiej, wieloletni kierownik filii bibliotecznej, obecnie działu udostępniania w Bibliotece Głównej. Wykazująca się inicjatywą w działalności na rzecz upowszechniania czytelnictwa i promocji książki oraz organizacji działalności biblioterapeutycznej. Zrzeszona w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich Oddział Zamość.

4. Odznakę honorową „Zasłużony dla Województwa Lubelskiego” nadawaną przez Marszałka Województwa Lubelskiego, na wniosek Prezydenta Miasta Zamość otrzymują: Kazimiera Harasim, Danuta Kawałko, Jerzy Malicki, Dorota Piasecka, Anna Rychter. Proszę o wręczenie odznaki p. Eugeniusza Polakowskiego – kierownika Zamojskiej Filii Urzędu Marszałkowskiego.

Odznakę honorową „Zasłużony dla Województwa Lubelskiego”, ustanowiono decyzją Sejmiku Województwa Lubelskiego 24 kwietnia 2006 roku. Odznaka jest szacownym, honorowym wyróżnieniem, które nadaje się za całokształt działalności zawodowej i społecznej, względnie realizacją zadań na rzecz Województwa Lubelskiego, które znacząco przyczyniły się do gospodarczego, kulturalnego i społecznego rozwoju.

- Pani Kazimiera Harasim, z wieloletnim stażem pracy zawodowej w dziale finansowo-księgowym biblioteki publicznej w Zamościu. Od 1989 roku pełni funkcję głównej księgowej. Żywo zaangażowana w kształtowanie polityki finansowej biblioteki. Cechujący ją profesjonalizm i kompetencje zawodowe mają wpływ na dobry wizerunek instytucji.

- Pani Danuta Regina Kawałko. Od wielu lat konsekwentnie zaangażowana w popularyzację historii regionu. Autorka wielu artykułów i redaktor publikacji poświęconych ludziom i wydarzeniom związanym z Lubelszczyzną. W latach 2001-2007 kierowała biblioteką w WSZiA w Zamościu. Od 16 czerwca 2009 r. dyrektor Książnicy Zamojskiej. Zrzeszona w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich.

- Pan Jerzy Malicki – pracę zawodową w bibliotece publicznej w Zamościu rozpoczął w 1982 roku. Od początku organizuje i kieruje działalnością administracyjno-gospodarczą instytucji, dbając o właściwe zaplecze lokalowe i wyposażenie w sprzęt placówek bibliotecznych. W latach 1997-2005 żywo zaangażowany w prace adaptacyjne – remontowe obecnego lokalu Biblioteki Głównej.

- Pani Dorota Piasecka – od blisko 30 lat związana zawodowo z działalnością biblioteki publicznej w Zamościu. Skoncentrowana na doskonaleniu zbiorów bibliotecznych, jest współtwórcą elektronicznego katalogu zasobów. Znajduje czas na działalność społeczną, pełniąc funkcje przewodniczącej zamojskiego koła Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

- Pani Anna Rychter – starszy kustosz Książnicy Zamojskiej. Posiada blisko 25 letni staż pracy w zawodzie bibliotekarza. Przez wiele lat pracowała nad doskonaleniem zasobów bibliotecznych, obecnie kierownik Działu Informacji, Bibliografii i Wiedzy o Regionie. Zaangażowana w tworzenie Bibliografii Zamojszczyzny. Zrzeszona w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich Oddział Zamość.

5. Nagrodę Starosty Powiatu Zamojskiego, na wniosek dyrektora Książnicy Zamojskiej otrzymuje: Danuta Zwolińska. Proszę o wręczenie nagrody p. Henryka Mateja – Starostę Zamojskiego.

Nagroda Starosty Powiatu Zamojskiego jest przyznawana w uznaniu aktywnej pracy na rzecz kontynuowania tradycji i bogatego dziedzictwa kulturowego Zamojszczyzny oraz kształtowania współczesnego oblicza kultury.

Pani Danuta Zwolińska – starszy kustosz Książnicy Zamojskiej. Aktywnie zaangażowana w promowanie książki i czytelnictwa oraz w rozwój bibliotek w powiecie zamojskim. Animator i organizator działalności bibliotecznej, kreujący wizerunek biblioteki publicznej jako instytucji nowoczesnej, w pełni zaspokajającej potrzeby czytelnicze. Zaangażowana w pracę społeczną w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich, obecnie pełni funkcję przewodniczącej zamojskiego oddziału tej organizacji. Realizator licznych inicjatyw służących budowaniu prestiżu biblioteki i zawodu bibliotekarza w społeczeństwie.

6. Dyplom z okazji Jubileuszu 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu – dyrektora Książnicy Zamojskiej otrzymują: Kazimierz Buczek i Krystyna Gruszka.

Pan Kazimierz Buczek pełnił funkcję dyrektora Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w latach 1976 – 1991, Pani Krystyna Gruszka kierowała Biblioteką w Zamościu w latach 1991 – 2008.

W dalszej części zabrali głos: ks. biskup Wacław Depo, Mariusz Grad – poseł na Sejm RP, Sławomir Zawislaka – poseł na Sejm, Joanna Chapska – zastępcę dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Lublinie.

Odczytano listy gratulacyjne, które wpłynęły na adres dyrektora Książnicy Zamojskiej: Elżbiety Stefańczyk – przewodniczącej Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Andrzeja Bucka – dyrektora Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, Andrzeja Marcinkiewicza – dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, Jadwigi Marczewskiej – dyrektora Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęcznej, Bogdana Kawłko – dyrektora Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie.

Serdecznie dziękuję w imieniu pracowników Książnicy Zamojskiej za przyznane wyróżnienia, wystąpienia gości i listy gratulacyjne. Dziękuję za wszystkie ciepłe słowa. Dziękuję za Państwa obecność. Dziękuję, że świętujecie Państwo razem ze środowiskiem bibliotekarzy zamojskich dzisiaj jubileusz.

Na zakończenie części oficjalnej dzisiejszego spotkania, z okazji Jubileuszu 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu pragnę złożyć wszystkim pracownikom Książnicy Zamojskiej serdeczne podziękowanie za wspólną pracę, codzienne zaangażowanie, za wszelkie inicjatywy, dyspozycyjność – szczególnie w ostatnich dniach. Pragnę życzyć wszystkim pracownikom, aby miejsce pracy było dla Państwa drugim domem. Abyśmy przychodzili tu z radością i trwali we wzajemnej życzliwości.

Jubileuszowe wydawnictwa

W roku jubileuszu 90-lecia biblioteki publicznej w Zamościu, Książnica Zamojska obok wielu znaczących wydarzeń, głównie podkreślających działalność instytucji w służbie regionu, przygotowała i wydała trzy publikacje. Dwie z nich *Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie* i *Regionalne zestawienia bibliograficzne* ukazały się dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach programu *Wydarzenia artystyczne. Literatura*.

Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie

Wydawnictwo powstało w efekcie odbywającej się w Zamościu w dniu 19 maja ogólnopolskiej konferencji poświęconej podejmowanym przez biblioteki, różnorodnym działaniom na rzecz regionalizmu. Książka pod redakcją Danuty R. Kawałko zawiera teksty wystąpień przygotowane na konferencję przez Tomasza Makowskiego – dyrektora Biblioteki Narodowej, Annę Stolarczyk, pracownika Biblioteki Narodowej, Renatę Maleś, Reginę Janiak i Artura Znajomskiego pracowników naukowych Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMCS w Lublinie oraz Bożenę Lech-Jabłońską z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Referat poświęcony zbiorom regionalnym Książnicy Zamojskiej opracowała Anna Rychter, kierownik działu regionalnego. O regionalizmie w zbiorach bibliotek publicznych gmin Radecznicza i Łabunie napisali Zofia Sykała i Bogdan Szykuła. Wydawnictwo zawiera również dość obszerną informację o działalności biblioteki publicznej w Zamościu w latach 1999-2010, przygotowaną i opracowaną przez Halinę Zielińską kierownika Działu Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa Książnicy Zamojskiej.

Wydawnictwo dostarcza nam cennej wiedzy na temat przyszłości i roli bibliotek na rzecz aktywizacji kulturalnej regionu. Publikacja została wzbogacona o wyjątkowe ekslibrisy ze zbiorów Książnicy Zamojskiej.

Iwona Proczka

Regionalne zestawienia bibliograficzne.

Henryk Rosiński. Kazimierz Kowalczyk. Urszula Kozioł. Piotr Szewc

Wydawnictwo przygotowane zostało przez Renatę Ożgo i Danutę Kowal z Działu Informacji Bibliografii i Wiedzy o Regionie Książnicy Zamojskiej, pod redakcją Danuty R. Kawałko. Publikację tworzą cztery odrębne zestawienia

bibliograficzne, każde poświęcone twórczości innej postaci, związanej przez miejsce urodzenia, bądź przez pracę i działalność z regionem zamojskim.

Henryk Rosiński – adwokat, związany z Zamościem i Hrubieszowem przez 20 lat, pracował jako bibliofil, społecznik i działacz kulturalny w okresie przedwojennym. Jego zaangażowanie w życie społeczne regionu zamojskiego zostawiło ślad w postaci kolekcji starodruków, rękopisów i ekslibrisów. Wspierał działalność biblioteki publicznej oraz wielu instytucji o charakterze filantropijnym.

Kazimierz Kowalczyk – postać mocno związana z Zamościem i jego historią. Przeszłość Zamościa, szczególnie życia kulturalnego w okresie międzywojennym była inspiracją do pisania prac naukowych, książek, katalogów oraz artykułów w lokalnej prasie. Jego bogata twórczość znalazła swoje miejsce w Archiwum Państwowym w Zamościu.

Urszula Kozioł – poetka i pisarka, urodzona pod Biłgorajem, na stałe przebywa we Wrocławiu, twórczość swoją łączy także z regionem zamojskim. Wielokrotnie nagradzana i wyróżniana, jest postacią z dużym dorobkiem literackim – wiersze, poematy, powieści, opowiadania, felietony, utwory dramatyczne i monodramy.

Piotr Szewc, urodzony w Zamościu, swój debiut literacki łączy z „Tygodnikiem Zamojskim”. Na stałe mieszka i pracuje w Warszawie lecz w utworach dościsł często nawiązuje do przedwojennego Zamościa.

Każda z bibliografii dzieli się na dwie zasadnicze części: podmiotową i przedmiotową. Poprzedzają je krótkie noty biograficzne. W przypadku bibliografii H. Rosińskiego i K. Kowalczyka, które nie są obszernie – jest to jedyny podział. Ze względu na dużą liczbę opisów w bibliografiach podmiotowych U. Kozioł i P. Szewca zostały one dodatkowo uszeregowane wg form wydawniczych i rodzaju twórczości. Kompletność bibliografii jest ważną zaletą wydawnictwa. Obejmuje wszystkie prace wydane w kraju i za granicą do końca 2010 roku.

Iwona Proczka

90 lat biblioteki publicznej w Zamościu

Publikacja stanowi spisana historię publicznego bibliotekarstwa zamojskiego, głównie po 1996 roku. Jest kontynuacją, ale też uzupełnieniem opracowania dziejów biblioteki publicznej w Zamościu autorstwa Reginy Pałczyńskiej *Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu 1921–1996*.

Praca, która ukazała się drukiem pod koniec 2011 r. składa się z pięciu zasadniczych rozdziałów. Pierwszy z nich *Historia biblioteki* napisała Danutę R. Kawałko. Opierając się w zasadniczy sposób na wspomnianym wyżej opracowaniu R. Pałczyńskiej, autorka pokusiła się o przeprowadzenie dokładnej analizy, m.in. tworzącej się na przestrzeni dziejów sieci filialnych placówek bibliotecznych. Pozwoliło to na dokładne sprecyzowanie okoliczności i czasu po-

wstania poszczególnych bibliotek, miejsca ich lokalizacji i przekształceń jakie miały miejsce w kolejnych latach. Zupełnie nowych informacji dostarczył podrozdział *Ostatnia dekada działalności bibliotecznej*. Jest w nim mowa o strukturze, sytuacji lokalowej oraz przekształceniach organizacyjnych (związanych również ze zmianą nazwy instytucji), mających miejsce w ostatnim 10-leciu zamojskiego bibliotekarstwa publicznego.

W kolejnym rozdziale Kronika ważniejszych wydarzeń za lata 1921-2011 przedstawione zostały w formie kalendarium najważniejsze fakty z życia i działalności instytucji, od początków jej istnienia do chwili obecnej. Dotyczą one zarówno zmian organizacyjnych jak też działalności merytorycznej: wielkości zasobów bibliotecznych, stanu czytelnictwa, podejmowanych inicjatyw o charakterze edukacyjno-kulturalnym, a także niektórych zmian kadrowych (o ile źródła pozwoliły na ich określenie).

Przedmiotem dalszej, najobszerniejszej części publikacji jest *Dzień dzisiejszy w działalności biblioteki*. Z oczywistych względów należało w tym miejscu niekiedy wrócić do początków ostatniej dekady, bowiem większość działań wówczas zainicjowanych trwa do dnia dzisiejszego. Treść tego rozdziału wypełniły opracowania i artykuły dotyczące zmian organizacyjnych, lokalowych, kadrowych, stanu komputeryzacji, zbiorów bibliotecznych, sytuacji w zakresie czytelnictwa, działalności informacyjno-bibliograficznej, animacji czytelnictwa osób niepełnosprawnych, upowszechniania wiedzy o regionie, działalności wystawienniczej. W rozdziale wiele miejsca zajęło omówienie akcji czytelniczych i przedsięwzięć edukacyjno-kulturalnych podejmowanych przez bibliotekę w celu promowania książki i upowszechniania czytelnictwa wśród różnych grup społeczno-zawodowych. Umieszczone zostały tu artykuły dotyczące m. in. takich przedsięwzięć jak: *Puchatkowe spotkania*, *Sobotnie spotkania z książką*, *Ferie i Wakacje w bibliotece*, *Zamojskie Biesiady Literackie*, *Dyskusyjny Klub Książki*. Autorami artykułów w tym rozdziale są osoby obecnie pracujące w bibliotece: Stanisław Dul, Anna Kalniuk, Bogumiła Kasprzak, Danuta. R. Kawałko, Joanna Kołtun, Jerzy Malicki, Alina Malinowska, Ewa Marmaj, Renata Michalik, Anna Rychter, Danuta Wójcik, Halina Zielińska, Danuta Zwolińska.

Kolejny rozdział książki, autorstwa Danuty R. Kawałko, w całości poświęcony został edytorsko-wydawniczym działaniom instytucji, które z perspektywy lat okazały się niebagatelne, zarówno pod względem ilości wydanych publikacji, jak też ich wartości dokumentacyjnej. Dostarcza on informacji m.in. o wydawnictwach pokonferencyjnych, pokonkursowych, regionalnych zestawieniach bibliograficznych, a także o historii wydawanego od 1995 roku czasopisma „Bibliotekarz Zamojski”.

Ostatni rozdział tworzą artykuły dotyczące funkcjonowania organizacji społecznych, tj. Zamojskiego Oddziału Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich,

autorstwa Doroty Piaseckiej i Danuty Zwolińskiej oraz organizacji związkowych (Danuta R. Kawałko, Jerzy Malicki, Danuta Wójcik).

Wydawnictwo uzupełniono aneksem (zawiera m.in. dokumenty stanowiące o organizacji biblioteki, sieci filii miejskich oraz wykazy publikacji i zrealizowanych projektów) i indeksem prezentujący w układzie alfabetycznym wykaz byłych pracowników biblioteki. Dopełnieniem jest spis ważniejszych skrótów użytych w publikacji oraz dokumentacja fotograficzna w wyborze, będąca dobrym faktograficznym materiałem uzupełniającym. Główna treść książki poprzedzona została przedmową dyrektora Książnicy Zamojskiej oraz wstępem napisanym przez redaktora publikacji.

Książka powstała w oparciu o materiały źródłowe znajdujące się przede wszystkim w zasobach biblioteki (sprawozdania z działalności, sprawozdania z realizowanych akcji, broszury, foldery i plakaty informacyjne, czasopismo „Bibliotekarz Zamojski”, kroniki biblioteczne). Niektóre fakty ustalone zostały na podstawie rozmów z obecnymi lub byłymi pracownikami biblioteki.

Wydawnictwo ukazało się w nakładzie 500 egz. W ramach egzemplarza obowiązkowego dotarło do innych bibliotek na terenie Polski. Bezpłatnie otrzymały go również wszystkie biblioteki publiczne powiatu zamojskiego, biblioteki wojewódzkie w Polsce oraz biblioteki stopnia powiatowego w województwie lubelskim, a także inne instytucje współpracujące z Książnicą Zamojską.

Mam nadzieję, że to trzecie wydawnictwo ukazujące się w roku jubileuszu będzie nie tylko utrwaloną przeszłością jednej z ważniejszych instytucji kulturalnych miasta, ale także stanie się pomocą dla przyszłych badaczy historii zamojskiego bibliotekarstwa publicznego.

Halina Zielińska

Wojewoda Lubelski

MEDAL WOJEWODY LUBELSKIEGO

dla

Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

za

90-letni wkład w upowszechnianie czytelnictwa,
za rolę animatora kultury i skarbnicy wiedzy o regionie
oraz w uznaniu dla edukacyjnej i integracyjnej działalności
na rzecz pokoleń mieszkańców Zamościa i Zamojszczyzny.

Wojewoda Lubelski

Genowefa Tokarska

Zamość, dnia 19 maja 2011 roku

Prezydent Miasta Zamość

**Książnica Zamojska
im. Stanisława Kostki
Zamoyskiego**

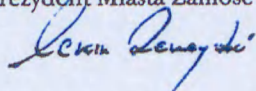
LEGITYMACJA

Nr 7

została wyróżniona

**medalem
"Zasłużony dla Zamościa"**

Prezydent Miasta Zamość

Zamość, dnia 19 maja 2011 r.

STAROSTA ZAMOJSKI

Książnica Zamorska im. Stanisława Kostki Zamojskiego w Zamoszczu

Z okazji Jubileuszu 90-lecia powstania i działalności Biblioteki Publicznej w Zamoszczu proszę przyjąć wyraz szczególnego uznania, oraz podziękowania za popularyzacje i upowszechnianie wiedzy o regionie wraz z życzeniami dalszej satysfakcji z działalności na rzecz rozwoju kultury narodowej.

Z poważaniem
Starosta Zamorski
Henryk Matej

Zamość, dnia 19 maja 2011 roku

Lublin, dnia 19 maja 2011 roku

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Krzysztof Hetman

Pani Danuta Kawałko
Dyrektor Książnicy Zamorskiej
im. Stanisława Kostki Zamojskiego
w Zamoszczu

Szanowne dziełko za zaproszenie na ogólnopolską konferencję „Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie”. Pracownicy przedstawili i wygłoszyli szczerze szczerze Organizatorom oraz Gościom.

Ta wyjątkowa konferencja jest świętem wszystkich osób, które swoim zaangażowaniem przyczynili się do rozpowszechniania wiedzy o regionie za pomocą słowa. Można tu słuchać także do podsumowania efektów swojej pracy oraz refleksji nad funkcjonowaniem i perspektywami rozwoju.

Wszystkim, którzy przyczynili się do dzisiejszej świętości i Książnicy Zamorskiej w Zamoszczu życze energii, wytrwałości, wszelkiej pomysłowości oraz koleżeńskich lotów. Uważam, że to sukcesy, a także ciekawych pomysłów w dziedzinie kultury i w szczególności w sferze „niezależnego” nabytku czytania, a tym samym szczerze do słowa „rodzajowego”. Jak pisał Jan Parandowski w „Alchemii” - „Słowo jest potęgą. Utrwalone w piśmie, zdobywa nie mającą się od niego sam przetrwać” relacje nad myślą i wyobraźnią ludzi, panuje nad czasem i przestrzenią. Tylko myśl podlegająca w swej literze żyje, działa i tworzy. Wszystko inne nie może obywać.”

**URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO w LUBLINIE**
Department Strategii i Rozwoju Regionalnego

20-151 Lublin, ul. Starożytna 39, tel. (01) 41 16 340; e-mail: ura@lubelskie.pl

Lublin, dnia 19 maja 2011 r.

Pani

Danuta KAWALKO

Dyrektor

KSIĄŻNICY ZAMOJSKIEJ

im. Stanisława Kostki Zamojskiego

w Zamościu

Z okazji **Jubileuszu 90-lecia KSIĄŻNICY ZAMOJSKIEJ** im. Stanisława Kostki Zamojskiego w Zamościu - Dyrekcji oraz Wszystkim Pracownikom, składam serdeczne gratulacje i wyraz najwyższego uznania za spełnienie swojej roli, za dotychczasowe dążenie i także wkład w rozwój czytelnictwa oraz rozwój kultury miasta Zamościa i całego regionu.

Wymagam przekonanie, że dalszy rozwój Książnicy, mającej już wieletki i bogaty zbiór oraz troskę i miłość w kulturze będzie owociał realizacją dalszych zamierzeń i zaprzęgnięciem sił. W szczególności, dotyczy to działań na rzecz wznowienia renowacji czytelnictwa, promowania i udostępniania zbiorów bibliotecznych.

Jubileusz jest także dobrą okazją, nie tylko do podziękowań ale również do podważenia a wieletki polski kłosa pokoleń oddanych bibliotekarzy, w szczególności tych, którzy swoją miłą służbą i pomysły doświadczenia odowidni oraz krzewienia wiedzy i kultury w środowisku Zamościa i regionu.

Continujcie wszystkim dotychczasowych osiągnięć, zycząc dalszych sukcesów oraz wszelkich spełnień osobistych i zawodowych.

Z wyrazami szacunku

Bogdan Kowalczyk

Dyrektor Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Legnicy
ul. Starożytna 7
21-410 Legnica
tel./fax. 81 752 31 52
biblioteka.ppo@interia.pl
www.biblioteka.ppo.legnica.pl

Sz. P. Danuta R. Kawalko
dyrektor
Książnicy Zamojskiej
im. Stanisława Kostki Zamojskiego w Zamościu

Szanowna pani, z okazji jubileuszu 90-lecia Biblioteki, chciałbym serdecznie pogratulować i wyrazić nadzieję, że w przyszłości będzie to miejsce, które przetrwa i przetrwa w całości.

Wierzę, że będzie to miejsce, które przetrwa i przetrwa w całości, a także, że będzie to miejsce, które przetrwa i przetrwa w całości.

Książnica jest to miejsce, które przetrwa i przetrwa w całości, a także, że będzie to miejsce, które przetrwa i przetrwa w całości.

Wierzę, że będzie to miejsce, które przetrwa i przetrwa w całości, a także, że będzie to miejsce, które przetrwa i przetrwa w całości.

Wierzę, że będzie to miejsce, które przetrwa i przetrwa w całości, a także, że będzie to miejsce, które przetrwa i przetrwa w całości.

Z wyrazami szacunku
19.05.2011 r.

Legnica, 19.05.2011 r.

Zamość, 28 maja 2010r.

Szanowny Panu
DANUTA KARWALO
Dyrektor Książnicy Zamojskiej
im. Stanisława Kostki Zamojskiego
w Zamościu

Szanowny Panie,

Serduszkami gratuluję 99-letni jubileusz Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamojskiego w Zamościu.

Tem jubileusz jest wielką okazją do przekazania raportów o naszych sprawach, gratulacji i w szczególności uznaniu dla Pani Dyrektora oraz Pracowników za osiągnięcia w zakresie zapewnienia jakości i efektywności. Dzięki serdecznej pracy wszystkich pracowników biblioteki mieszkańcy mają od najbliższych lat dostęp do literatury i informacji. Wasza działalność, bogaty księgozbiór, jest dostępne i aktualność oraz kameralny i oszczędny sposób dla czytelników. Liczę się z tym.

Życzę Pani oraz pracownikom biblioteki trwania w dobrej kondycji, rozwijania w pracy bibliotecznej i osiągnięcia sukcesów.

Z pozdrowieniami,

PANU LEON KARWALOWI
PREZYDENT PASYWNOŚCI

BIURA
Pasywność i aktywność
Zamość, ul. Piłsudskiego
10
17-030 Zamość
tel. 22 640 22 00
fax 22 640 22 01
biuro@pasywnosc.org.pl

WYDZIAŁ
Kultury i Dziedzictwa
ul. Piłsudskiego 10
17-030 Zamość
tel. 22 640 22 00
fax 22 640 22 01

ZAMÓWC
ul. Piłsudskiego 10
17-030 Zamość
tel. 22 640 22 00
fax 22 640 22 01

2010.05.28
S17.0.42.05.00000000
D17.0.42.05.00000000
17-030 Zamość

J. dr. 915201

500 46 05 100

S: Pani
mgr inż. Danuta Karwalo
Dyrektor
Książnicy Zamojskiej
im. Stanisława Kostki Zamojskiego
w Zamościu

Szanowny Panu Dyrektore

W imieniu własnym i Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, przekazuję serdeczne pozdrowienia Koleżankom i Kolegom towarzyszącym Jubileusz 99-lecia Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamojskiego.

Dziękujemy za bliski udział w sprawach zawodowych i gratulujemy osiągniętych sukcesów. Jesteśmy przekonani, że doświadczenia zdobyte w ostatnich 99 latach pozwoliły przekształcić bibliotekę w nowoczesną, zgodnie z oczekiwaniami jej Zespołu, umożliwić czytelnikom jak i bibliotekom książki i wiedzy. Serdecznie składając również za wsparcie na ogólnopolską konferencję, oraz tworzącą jej ramy. Z takim przekonaniem, że ze względu na wieloletnie zaplanowane wydatki, nie będą mogły uciec w Pasywność aktywności, lecz: ten serdecznie pozdrawiam organizatorów jak i uczestników konferencji życząc im sukcesów i pełnych sukcesów oraz.

Szanowny Panie, z okazji Jubileuszu proszę przejąć gorące życzenia zamożności w twórczej pracy, pomysłowości i życia osobistym i zawodowym z uwzględnieniem na naszą przyszłość biblioteczny oraz. Serdecznie składając za udzielenie pomocy i Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich i zaproszenie na tak ważną imprezę. Proszę, aby Stowarzyszenie było nadal dla środowiska bibliotekarskiego symbolem działania w imieniu tych, którzy nie mają bibliotek i podnoszenie rangi środowiska bibliotekarskiego jest najważniejszą wartością.

Z wyrazami szacunku

Elżbieta Szejnert

Zielona Góra, 13 maja 2011

Pani
Dzmitri R. Krawko
Dyrektor Książnicy Zamkowej

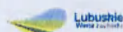
Szanowna Pani Dywizor,

Z okazji Jubileuszu 90-lecia Biblioteki Publicznej w Zamościu w związku z tymże Pani Dyrektor gratulacje i pozdrawiamy wspierając osiągnięcia w pracy zawodowej.

Nie sposób przeoczyć działalności edukacyjnej realizowanej przez Książnicę Zamkową w nawiązaniu do najlepszych tradycji bibliotekarstwa. Prosimy jednak o zwrócenie uwagi na to, że najważniejszą wartością jest imponujący z podziwem spekulacyjny doświadczenia Biblioteki, który decyduje o jakości i wartości bibliotecznej. Ich wartość, poświęcenie i kompetencje sprawiły, że Książnica Zamkowa, funkcjonując w Lubuskiej Województwie, jest nie tylko ważnym ośrodkiem, ale także inspiracją i wzorem i niewątpliwie ważnym dla kultury naszego kraju.

Prosimy przyjąć nasze serdeczne gratulacje i słowa najszlachetniejszego uznania. Pani Dyrektor i Warsztat Bibliotekoznawczy Książnicy zyczą dalszych sukcesów zawodowych, spełnienia kolejnych zamierzeń, nawiązania z wykształconymi pracownikami wszelkich pomysłowości i wytrwałości.

Z wyrazami szacunku

Pani
Dzmitri Krawko
Dyrektor
Książnicy Zamkowej
ul. Szkołowa 4/101, Zamość
62-800

Andrzej Krawko

Prosimy o potwierdzenie odbioru i datę odbioru do wiadomości Biblioteki Publicznej w Zamościu oraz o uwzględnienie w ewidencji i ewentualne uwagi.

Wszystko czego potrzebujemy to Twoja pomoc i wsparcie. Jesteśmy z Tobą w 2011 roku razem. W Książnicy Zamkowej im. Stanisława Ajkicy Zamojskiego, prowadzimy i udostępniamy zbiorów, które w sposób systematyczny uzupełniają i aktualizujemy. Jesteśmy z Tobą w 2011 roku razem. W Książnicy Zamkowej, prowadzimy i udostępniamy zbiorów, które w sposób systematyczny uzupełniają i aktualizujemy.

Wszystko czego potrzebujemy to Twoja pomoc i wsparcie. Jesteśmy z Tobą w 2011 roku razem. W Książnicy Zamkowej, prowadzimy i udostępniamy zbiorów, które w sposób systematyczny uzupełniają i aktualizujemy.

Wszystko czego potrzebujemy to Twoja pomoc i wsparcie. Jesteśmy z Tobą w 2011 roku razem. W Książnicy Zamkowej, prowadzimy i udostępniamy zbiorów, które w sposób systematyczny uzupełniają i aktualizujemy.

Wzrost
Biblioteki Publicznej
w Zamościu

Wzrost
Biblioteki Publicznej

Wzrost
Biblioteki Publicznej
w Zamościu

Zielona Góra, dnia 13 maja 2011 r.

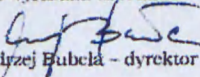
STYLOWY

**Dyrekcja i Pracownicy
Książnicy Zamojskiej
im. Stanisława Kostki Zamoyakiego
w Zamościu**

W imieniu pracowników Centrum Kultury Filmowej „Stylowy” w Zamościu oraz własnym pragnę złożyć serdeczne gratulacje z okazji Jubileuszu 90-lecia działalności.

Życzymy dostojnej Jubilatce dalszego rozwoju, wielu czytelników, bogatych zbiorów, a pracownikom satysfakcji zawodowej.

Z wyrazami szacunku

Andrzej Bubela - dyrektor

Zamość, 19 maja 2011 roku

Sz. Pani
Danuta R. Kowalik
 Dyrektor
 Książnicy Zamkowej
 im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego
 w Zamościu

Wzrost: 160 cm, Ciężar ciała: 50 kg

Zawieszam do wiadomości Państwa, iż w dniu 10 maja 2011 r. w godzinach 10:00-12:00 w siedzibie Państwa Książnicy Zamkowej odbędzie się spotkanie z Dyrektorem i Dyktantką Biblioteki im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego w Zamościu.

Tematem spotkania będzie: "Wzrost i Ciężar ciała w zbiorach Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego".

Spotkanie odbędzie się w siedzibie Państwa Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego w Zamościu, ul. Kościuszkowska 10, w sali konferencyjnej. Proszę o potwierdzenie uczestnictwa w spotkaniu do dnia 05.05.2011 r. pod numerem telefonu 22 632 10 10 lub 22 632 10 11.

Na dzień 10 maja 2011 r. w godzinach 10:00-12:00 w siedzibie Państwa Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego odbędzie się spotkanie z Dyrektorem i Dyktantką Biblioteki im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego w Zamościu. Tematem spotkania będzie: "Wzrost i Ciężar ciała w zbiorach Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego".

Wzrost i Ciężar ciała w zbiorach Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego w Zamościu.

z wyrazami szacunku

[Podpis]

Dyrektor Biblioteki Publicznej
 im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego

mgr Alicja Kowalik

10 maja 2011 r.

**Stowarzyszenie Patronów
 Organizatorów, Czytelników i Gości
 Urzędniczego Biblioteczki 90-letnia
 Książnicy Zamkowej
 im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego
 w Zamościu**

Z okazji pięćdziesiątnej rocznicy 90-letniej Książnicy Zamkowej i jubileuszowej 90-letniej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego proszę Państwa o wyrażenie zgody na udział w spotkaniu.

Biblioteka ma ogromną ciekawą kolecję 90-letniej Książnicy Zamkowej, która jest nieodłączną częścią historii i kultury naszego miasta. Wzrost i Ciężar ciała w zbiorach Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego w Zamościu.

Spotkanie odbędzie się w siedzibie Państwa Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego w Zamościu, ul. Kościuszkowska 10, w sali konferencyjnej. Proszę o potwierdzenie uczestnictwa w spotkaniu do dnia 05.05.2011 r. pod numerem telefonu 22 632 10 10 lub 22 632 10 11.

Na dzień 10 maja 2011 r. w godzinach 10:00-12:00 w siedzibie Państwa Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego odbędzie się spotkanie z Dyrektorem i Dyktantką Biblioteki im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego w Zamościu. Tematem spotkania będzie: "Wzrost i Ciężar ciała w zbiorach Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego".

Wzrost i Ciężar ciała w zbiorach Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego w Zamościu.

Wzrost i Ciężar ciała w zbiorach Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego w Zamościu.

Wzrost i Ciężar ciała w zbiorach Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego w Zamościu.

Wzrost i Ciężar ciała w zbiorach Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kościuszki Zamojskiego w Zamościu.

Dyrektor
 Wzrost i Ciężar ciała w zbiorach Książnicy Zamkowej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

mgr Alicja Kowalik

Lublin - Zamość, 19 maja 2011 r.

TOWARZYSTWO REGIONALNE HRUBIESZOWSKIE
Im. Stanisława Staszica w Hrubieszowie

Pani
Danuta R. Kawałko
Dyrektor
Książnicy Zamojskiej
w Zamościu

Heńka Skowron *Gen. Dyrektor*

Świętując razem z Panią 90 latce powstania Biblioteki Publicznej w Zamościu, gratuluję pięknego Jubileuszu.

Wiedząc, jak wielką rolę odgrywa biblioteka w życiu współczesnych, życzył aby sprostała wyzwaniom i oczekiwaniom czytelników.

Jubileusze mają to do siebie, że przyniosą ze sobą coraz to nowe przeżycia i wzruszenia. Życząc by w atmosferze takich właśnie wspomnień i uczuć ułamyk upłynął dzisiejszy Jubileusz.

Niech kolejne lata sprzyjają realizacji szablonych planów i zamierzeń, a codziennej pracy niech towarzyszy radość i satysfakcja płynąca z poczucia dojrzałego spełnienia obowiązku.

Z wyrazami szacunku

Przezi
Towarzystwo Regionalnego Hrubieszowskiego

Janusz Krzydeński
Janusz Krzydeński

Hrubieszów, 29 maja 2012r.

Chełmska Biblioteka Publiczna
im. Marii Pauliny Orsetti
w Chełmie

Pani
Danuta Reghu Kawałko
Dyrektor Książnicy Zamojskiej
im. Stanisława Knieskiego
w Zamościu

Z okazji 90. rocznicy urodzenia Zamojskiej Biblioteki, która przypada w 2011 roku, w imieniu Dyrektora i Pracowników Chełmskiej Biblioteki Publicznej im. M. P. Orsetti w Chełmie pragniemy złożyć serdeczne życzenia pomysłowości i owocnej dalszej pracy.

Jednocześnie gratulujemy dotychczasowych osiągnięć, doceniamy znaczenie Biblioteki w promocji czytelnictwa, podnoszeniu poziomu życia kulturalnego Hrubieszowskiego. Słowami uśmiecha i serdeczności za trud i zaangażowanie, niech będą naszym udziałem skierowanymi w stronę działalności instytucji.

Z wyrazami szacunku

[Signature]

POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA-CENTRUM KULTURY w PARCZEWIE
 ul. Jana Pawła II 36/20 21-200 Parczewo
 Tel. (83) 355 10 78, 355 10 82 (powiatowy Punkt Informacji Turystycznej)
 e-mail: pbp-ck@wp.pl www.biblioteka.parczewo.pl
 NIP 538-13-05-406 REGON 030294633

St.P. Danuta R. Kowalko
 Dyrektorka
 Książnicy Książki Zamkowej
 im. Stanisława Kostki Zamowskiego
 w Zamocisku

Dyrektor i pracownicy Powiatowej Biblioteki Publicznej
 - Centrum Kultury w Parczewie składają
 Pracownikom, Czytelnikom i Przyjaciółom
 Książnicy Zamkowej im. Stanisława Kostki Zamowskiego
 gratulacje z okazji Jubileuszu 90-lecia powstania
 Biblioteki Publicznej w Zamocisku.

Z okazji tak wielkiego wydarzenia pragniemy złożyć życzenia
 wszelkich sukcesów, pogody ducha i radości
 w życiu zawodowym i osobistym.

Dyrektor
 mgr Danuta Kowalko

i Pracownicy
 PBP-CK w Parczewie

Parczew, 19 maja 2011 r.

BIBLIOTEKA
 PEDAGOGICZNA
 w Zamocisku

71 502 700000 9794 9400-1-1-1 (054) 728 05 20 1 1116 04-03 020 20 02 801 801 04 00770 w http://www.bibliotekaparczewo.pl

Stanowiona Pani
Danuta Kowalko
 Dyrektorka
 Książnicy Zamowskiej

Z okazji jubileusza 90 -lecia Książnicy Zamowskiej pragnę złożyć na Pani imię
 serdeczne gratulacje.

Mniewam czoło już dowiedziało się to, że literatura to nie czasopismo, pomimo wielkiej
 funkcjonalnej sprawności i doboru treści, nawet odgrywać ogromną rolę w życiu
 współczesnego człowieka a biblioteki nadal przetrzymują liczną rzeszę czytelników.
 Książnica Zamowska dzięki troskliwej pracy wytwórców i wspaniałości pracowników
 sprawnie realizuje swoją misję.

Niech zatem jubileusz 90 - lecia biblioteki stanie się okazją do podzielenia
 szczerych słów podziękowań. To dzięki Państwa pracy kształtujemy i nie tylko my, ale
 i inni czytelnicy. Literatura bowiem sponiewiera wpływ na kształt człowieka. Kiedy
 wartościowy on oczekujący treści potrafi dostarczyć doświadczenia i uczucia jego wrażeń.

W imieniu władz i pracowników Biblioteki Pedagogicznej w Zamocisku składam
 życzenia sukcesu, pełnej satysfakcji i radości. Dzięki wytrwałemu wysiłkowi
 i wieloletniemu na szczycie pozostawieniu słowa doświadczenia oraz szczeremu
 w oparciu o własny doświadczenia i doświadczenia i doświadczenia.

Dyrektor
 Biblioteki Pedagogicznej w Zamocisku

Danuta Kowalko

Zamocisko, 19 maja 2011 roku

Sr. P. Danuta Kawałko
Dyrektor Książnicy Zamajskiej
im. Stanisława Kostki Zamajskiego
w Zamościu

*W imieniu nauczycieli,
pracowników oraz wychowanków
Młodzieżowego Domu Kultury
im. Kornela Makuszyńskiego w Zamościu
składam gratulacje z okazji
Jubileuszu 90 - lecia
Biblioteki Publicznej w Zamościu.*

*Życzymy dużo wytrwałości
w dążeniu do osiągnięcia wyznaczonych
celów życiowych i zawodowych,
by praca przynosiła radość,
satisfakcję i zadowolenie.
Gratulujemy sukcesów
edukacyjnych i wychowawczych
oraz liczymy na dalszą owocną
współpracę z naszą placówką.*

Z wyrazami szacunku

Andrzej Urbaniński
Dyrektor Młodzieżowego Domu Kultury
im. K. Makuszyńskiego w Zamościu

Zamość, 19.05.2011 r.

MUZEUM ZAMAJSKIE W ZAMOŚCIU

22-400 ZAMOŚĆ, ul. Urbańskiego 206, tel. 084 436 64 90, fax 084 436 64 92, e-mail: biuro@muzeum-zamajskie.pl

Pani
Danuta R. Kawałko
Dyrektor Książnicy Zamajskiej

Szanowno Pani Dyrektor,

Z okazji pięćdziesiątego Jubileusza 90-lecia Książnicy Zamajskiej i przede wszystkim najczerniej gratulując od naszego młodszego, bo liczącego zaledwie 85 lat Jubileasu - Muzeum Zamajskiego w Zamościu.

Doceniamy ogromny wkład kierowniczy przez Panią bieżący w rozwoju i świetności Muzeum Zamajskiego i zachowanie dziedzictwa kulturowego przez dalszego twórczego rozwoju oraz kompromisji posługujących działań w różnych sferach aktywności Książnicy.

Życze także Pani i wszystkim Pracownikom sukcesów w życiu zawodowym i osobistym oraz wszelkiej pomyślności!

Z jubileuszowymi pozdrowieniami

Andrzej Urbaniński
Dyrektor Muzeum Zamajskiego

Zamość, 19 maja 2011 r.

Budowanie przyjaznego świata dla osób niepełnosprawnych seminarium

*Człowiekowi niepełnosprawnemu,
jak każdej innej osobie słabej,
należy dopomóc, aby stał się twórcą własnego życia.*

Jan Paweł II

28 września 2011 r. w sali konferencyjnej Książnicy Zamojskiej odbyło się seminarium *Budowanie przyjaznego świata dla osób niepełnosprawnych*, poświęcone przede wszystkim osobom z dysfunkcją wzroku. Głównym jego celem było uwrażliwienie osób zdrowych na potrzeby niepełnosprawnych poprzez przybliżenie im problemów z jakimi spotykają się w codziennym życiu osoby chore. Seminarium prowadziła dyrektor Książnicy Zamojskiej Danuta R. Kawałko.

Pierwszym punktem programu, było wystąpienie Zbigniewa Nastaja - dyrektora Zarządu Okręgu Polskiego Związku Niewidomych w Lublinie na temat *Struktury organizacyjnej i działalności Polskiego Związku Niewidomych*.

W swoim wystąpieniu nawiązał do 100. rocznicy powstania Towarzystwa nad Ociemniałymi w Laskach, które dało podstawy organizacyjne do powstania Polskiego Związku Niewidomych. Obecnie *Związek* zrzesza ok. 70 tys. członków, liczba osób z dysfunkcją wzroku jest znacznie większa, ponieważ bardzo duża ich część nie należy do *Związku*. W Polsce jest 16 okręgów PZN (w każdym województwie). Okręg Lubelski zrzesza 4300 osób. Niestety, ludzi z problemami związanymi z utratą wzroku przybywa. Główną tego przyczyną jest nieleczona jaskra i cukrzyca. Głównym zadaniem PZN jest aktywizacja osób z dysfunkcją wzroku, aby mogli prowadzić życie podobne do tego, jakie wiodą osoby zdrowe. Najważniejsza jest rehabilitacja podstawowa:

- nauka bezpiecznego poruszania się z pomocą białej laski,
- nauka w zakresie samoobsługi w wykonywaniu czynności dnia codziennego metodami bezwzrokowymi,
- nauka posługiwania się systemem Brajla (w czytaniu i pisaniu) i nowoczesną techniką,
- pomoc materialna (wskazanie specjalnie do tego powołanych instytucji).

Ze szczególną troską *Związek* zajmuje się osobami, które słabo widzą, podejmując wszelkie działania, aby nie dopuścić do ich całkowitej ślepoty.

Tematem wystąpienia Danuty Wójcik, kierownika Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych Książnicy Zamojskiej, było *Budowanie przyjaznego świata dla osób z dysfunkcją wzroku: nowoczesne techniki i metody*.

Wprowadzenie do tematu stanowiła 10-minutowa projekcja filmu animowanego *N jak niewidomy*, przybliżająca wiadomości na temat zachowań osób z dysfunkcją wzroku w codziennym życiu i sposobów pomocy im w konkret-

nych sytuacjach. Jakość życia osób niewidomych i ich udziału w tworzeniu kultury zależy w dużej mierze od pomocy osób zdrowych. Jak bogate twórczo jest to środowisko, prelegentka pokazała, omawiając sylwetki literatów i muzyków niewidomych okresu powojennego. Następnie przedstawiła nowoczesne techniki i technologie, które pomagają osobom z dysfunkcją wzroku w pełnym korzystaniu i tworzeniu dóbr kultury:

Audiodeskrypcja (technika, która za pomocą dodatkowych opisów werbalnych udostępnia odbiór wizualnej twórczości osobom niewidomym czyli jest to „obraz słowem malowany”). Omówiła, na czym polega audiodeskrypcja w kinie, teatrze, w muzeum, a także, jakie ma ona zastosowanie w przestrzeni publicznej (przejścia dla pieszych, przystanki autobusowe, dworce kolejowe, windy, ogrody botaniczne...).

Film z audiodeskrypcją posiada dodatkową ścieżkę dźwiękową, na której nagrany jest opis tego, czego nie widzi osoba z dysfunkcją wzroku. W praktyce często wygląda to tak, że widz niewidomy jednym uchem słucha tego, co dzieje się na scenie czy ekranie, a na drugim ma słuchawkę, przez którą lektor czyta specjalnie przygotowany tekst. Dzięki tak dyskretnemu działaniu, na widowni mogą siedzieć obok siebie osoby widzące i niewidome. Istnieją pewne zasady tworzenia audiodeskrypcji:

- dokładne poznanie przedmiotu opisu,
- zasada przechodzenia od ogółu do szczegółu,
- plastyczny i precyzyjny dobór słów (epitety, porównania, metafory),
- opisywana sytuacja czy przedmiot ma być pozbawiony subiektywnej oceny,
- opisowi nie podlegają dialogi i komentarze.

Trochę inaczej jest z audiodeskrypcją w muzeum, może być ona bardziej szczegółowa, ponieważ nie jest ograniczana czasem pomiędzy scenami filmu czy sztuki. W praktyce wygląda to tak, że specjalista opisuje dokładnie dzieło (obraz, rzeźbę) w taki sposób, żeby osoba niewidoma mogła sobie wyobrazić jego kształt, formę, kolorystykę a także mogła odebrać zawartą w nim treść.

Po przerwie na kawę i ciastka odbyło się spotkanie autorskie z 18-letnią pisarką Katarzyną Krupą (pseudonim Karina Pomorska), która od dzieciństwa mieszka w Zamościu. Zadebiutowała w 2010 r. zbiorem tekstów *W kajdanach miłości*. W 2011 r. wydała następną książkę *Róże wśród mgły, pisemne rozmaitości*. Książki zawierają opowiadania, wiersze, teksty piosenek i przemyślenia osobiste autorki. Podczas spotkania opowiadała o początkach swojej twórczości. Zaczęła pisać, kiedy miała 13 lat, jej ulubioną pisarką jest Lucy Maud Montgomery, a tematów do twórczości dostarcza jej życie, które wnikliwie obserwuje. Na spotkanie przyniosła ostatnią swoją książkę, tym razem dla dzieci: *Babulki – bajki małego odkrywcy*. Autorka wrzuciła obecnych swoją szczerością, spontanicznością i niezwykle delikatnością. Było to jej pierwsze spotkanie autorskie, podczas którego udowodniła, że

jest wytrwała w dążeniu do wyznaczonego sobie celu, jakim jest kontynuowanie pracy twórczej w dziedzinie literatury.

Na zakończenie seminarium, przedstawiciele Lubelskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych Sejmiku Wojewódzkiego – Teresa Tkaczyk i Zofia Brzozowska zaprezentowały działalność Forum na rzecz osób niepełnosprawnych.

Mam nadzieję, że cele zakładane przy organizacji tego seminarium zostały osiągnięte i osoby zdrowe w kontaktach z osobami niepełnosprawnymi będą wykazywali więcej życzliwości, troskliwości i akceptacji, mając w pamięci słowa Jana Pawła II, który mówił, że *powołaniem niepełnosprawnych jest uczyć świat, czym jest miłość.*

Danuta Wójcik

Do lasu idź i wypoczywaj ... póki jeszcze jest

Lasy to skarb co chroni Ziemię, lasy to płuca wielu miejsc, lasy to dom przeróżnych stworzeń, nie pozwól, by zniknął ich świat – te finałowe słowa piosenki zakończyły przedstawienie *Skąd cisza w lesie*, które zostało przygotowane w ramach akcji *Wakacje z biblioteką*. Zaczęę jednak od początku. 25 sierpnia 2011 r., w siedzibie Biblioteki Publicznej Gminy Zamość w Sitańcu odbyła się impreza finałowa wakacyjnej akcji bibliotecznej realizowanej we wszystkich bibliotekach gminy. Wakacyjny plan zajęć oscylował wokół tematu ochrony przyrody i to w szerokim zakresie. W bibliotece w Sitańcu zajęcia prowadzone były trzy razy w tygodniu, po kilka godzin, a urozmaicony program pozwalał nie tylko na wypoczynek, ale też na zabawę, ćwiczenia fizyczne i umysłowe. Dzieci twórczo spędzały czas w bibliotece. Wykonywały plakaty, protestujące przeciwko zaśmiecaniu i niszczeniu przyrody. W zajęciach manualnych, pod okiem specjalistów wykonywały stroje do przedstawienia, jak również „ubrania” z odpadów, które zaprezentowały podczas imprezy finałowej.

Biblioteka w Sitańcu, jako jednostka koordynująca, dodatkowo przygotowała spektakl, podczas którego przekazano ważne informacje o różnych gatunkach drzew. Widowisko miało na celu uwrażliwienie użytkowników natury, jak ważne jest zachowanie równowagi środowiska. Uczniowie biorący udział w przedstawieniu, wykazali wiele cierpliwości, chęci i talentu, by końcowy występ zwieńczyć sukcesem i udało się! Stanęli na wysokości zadania, wyuczyli się tekstów, przekazując je z ekspresją i zaangażowaniem, za co nagrodzeni zostali gromkimi brawami.

Walorem podkreślającym przesłanie zaplanowanych zajęć była scenografia, którą zaprojektowała i wykonała Zofia Przytuła – nauczyciel Zespołu Szkół w Sitańcu. Sugestywna dekoracja sprawiała wrażenie, że las wszedł do budynku szkoły. Dopelnieniem były śpiewy ptaków, które odtworzono z nagrania oraz akustyczny efekt powtarzającego się echa.

Podjmując temat ochrony lasów, nawiązano kontakt z Nadleśnictwem w Zwierzyncu, które bardzo chętnie włączyło się do bibliotecznych działań. Dzięki pracownikom Nadleśnictwa, wszyscy uczestnicy uroczystości mogli podziwiać wystawę eksponatów zwierząt leśnych, a także uczestniczyć w konkursie i zdobywać nagrody. Aby akcja ochrony przyrody nie była tylko przekazem słownym, posadzono przed szkołą drzewka ofiarowane przez Nadleśnictwo. Tego zaszczytnego aktu dokonali: wójt Gminy Zamość Ryszard Gliwiński, radni Jacek Adamczuk oraz Leszek Stankiewicz. Swoje drzewka posadzili również nadleśniczy Andrzej Kulas, autorka scenariusza *Skąd cisza w lesie* Maria Duławska, dyrektor biblioteki Elżbieta Stankiewicz oraz przewodnicząca KGW z Sitańca - Barbara Hrabowska i z Mokrego - Irena Kucharska. Swoje drzewka mają również dzieci i rodzice. Nasadzone drzewka to piękny pomnik przyrody, a także niekonwencjonalny sposób przekazania wiedzy i uczenia szacunku do natury poprzez bezpośrednie uczestnictwo w jej odbudowywaniu. Z pewnością będą o nie dbać uczniowie szkoły.

Kolejnym punktem imprezy był pokaz mody, który udowodnił jak bardzo kreatywna jest młodzież. Wykorzystano różne zużyte opakowania, często wyrzucone w nieodpowiednie miejsca. Prezentacja miała trafić do serc i poruszyć sumienia nas wszystkich, byśmy spojrzeli bardziej łaskawie na otaczający nas świat.

Na zakończenie uczestnicy uroczystości zostali zaproszeni na słodki poczęstunek, by nie tylko „dokarmić” duszę, ale i ciało.

Następnego dnia bibliotekarze przygotowali kolejną niespodziankę, wyjazd do Ośrodka Edukacyjno – Muzealnego w Zwierzyncu na wystawę ph. *W krainie jodły, buka i tarpana*. Wystawa składająca się z 11 dioram prezentowała 17 środowisk przyrodniczych. Ten niepowtarzalny, multimedialny spektakl wzbogacony odpowiednią scenografią, światłem i dźwiękiem zabrał nas w swoistą wyprawę w świat przyrody Roztocza. Kolejnym etapem wycieczki był Park Jurajski w Krasnobrodzie, gdzie dzieci obejrzały 17 dinozaurów i wysłuchały ciekawej historii opowiedzianej przez przewodnika.

Podsumowując wakacyjne zajęcia biblioteczne składam podziękowania wszystkim, którzy włączyli się w realizację programu. Dzięki ich zaangażowaniu i kreatywności, wakacyjny pobyt dzieci w bibliotece był atrakcyjny, przyjemny i pożyteczny.

Elżbieta Stankiewicz

Zamojski Festiwal Książki

Fortyfikacje zamojskiej twierdzy, a dokładniej dziedziniec Bastionu VII, były miejscem, w którym w dniach 11-12 maja 2011 r. odbył się *Zamojski Festiwal Książki*. Festiwal wpisnął się w obchody VII Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek

Biblioteka zawsze po drodze, nie mijam – wchodzę. Pod takim hasłem w całej Polsce obchodzono, organizowany od 2004 roku przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Tydzień Bibliotek. Tegoroczna edycja miała zachęcić czytelników do odwiedzania bibliotek, nie tylko w celu wypożyczenia książki, ale przede wszystkim jako miejsca, w którym każdy może znaleźć coś dla siebie.

Książnica Zamojska przygotowała dla czytelników szereg atrakcji, m.in. wywiady ze znanymi osobistościami Zamościa, *Igraszki z książką, czyli Wesole zabawy w rytm utworów literackich i popisowa scena, Kiermasz książki używanej, czyli przeczytałem – polecam innym, Wędrujący kiermasz, Promocję z autografem.*

Wywiad z prezydentem miasta Marcinem Zamojskim zainaugurował zamojskie świętowanie. Młodzież w asyście dziennikarzy „Gazety Zamojskiej” i „Skafandra”, zadała pytania na temat literatury, ulubionych książek i bohaterów literackich, emocji i korzyści płynących z czytania oraz przyszłości tradycyjnej książki – kodeksu. Na tę okoliczność przepytani zostali również poseł Sławomir Zawisłak i radni miejscy Jan Wojciech Matwiejczuk i Wiesław Nowakowski. Wywiady zostały opublikowane na portalach internetowych oraz w prasie lokalnej.

Dla najmłodszej grupy czytelników zaproponowano *Igraszki z książką*. Przygotowano zajęcia plastyczne, konkursy i zabawy ruchowe. Do wierszy Juliana Tuwima i Jana Brzechwy dzieci wykonały piękne ilustracje, z których powstały dwie „stare książki”. W ciągu dwóch dni maluchy miały również okazję zaprezentować swoje talenty aktorskie przed festiwalową publicznością, a więc recytowały, śpiewały i tańczyły. Dzieciaki świetnie się bawiły i miejmy nadzieję, że zaraziły się czytaniem. Wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni. Zajęcia przygotowała i do zabawy zachęcała Renata Michalik, bibliotekarka z FB nr 1 w Zamościu.

Za jedną złotówkę można było zakupić książki, które bibliotekarze oferowali na kiermaszu książki używanej – stacjonarnym oraz wędrownym. Stoiska zorganizowane zostały w zabytkowej scenerii Bastionu, a wędrująca grupa wyruszyła z koszykami pełnymi książek na ulice Starego Miasta. W pudłach, koszach, na stolikach, rozłożone na murach i trawie, zachęcały czytelników do zakupu. Była to również okazja do rozmowy o książkach, wymiany poglądów, polecenia interesującej lektury, a przede wszystkim zaproszenia do Książnicy Zamojskiej i skorzystania z jej bogatych zasobów. Uzyskane środki przeznaczone na zakup nowych, prezentowanych na festiwalu, książek zamojskich autorek. Kiermasze książki połączono z krótkim sondażem. Każdy zainteresowany miał do wypełnienia, składającą się z 10 pytań, ankietę. Ta forma została pozytywnie przyjęta przez uczestników festiwalu. Na 100 przygotowanych formularzy, zwrócono 75. Na wnioski jednak musimy poczekać. W przedsięwzięcie zaangażowały się szczególnie Halina Biniek, Agnieszka Szewczuk, Marzena Rosiak, Beata Waclawik, Elżbieta Szczurek, Bernardyna Kowalczyk oraz młodzi czytelnicy biblioteki.

Głównym wydarzeniem Festiwalu była *Promocja z autografem*. Swój dorobek literacki zaprezentowały zamojskie autorki. Pierwszy dzień należał do Bożeny Gał-

czyńskiej-Szurek i Ireny Polkowskiej. Pani Bożena zaprezentowała swoją debiutanczką powieść *Tajemnica greckiej madonny*. Irena Polkowska przypomniała swoje powieści *Pod niebem Annaby*, *Vancouver moja miłość* oraz poezje wydane w zbiorach *Symfonia ciszy*, *Kubek pełen miłości* oraz *Krajobrazy wzruszeń*. Spotkania przebiegły w niezwyklej atmosferze. Miłośnicy książek mieli okazję zaznajomić się z twórczością, warsztatem pisarskim oraz samymi autorkami, które w interesujący sposób opowiadały o sobie, o początkach swojej pracy literackiej, inspiracjach, ambicjach i marzeniach. Spotkania były przeplatane fragmentami utworów czytanyymi przez Bożenę Dudzińską oraz koncertem w wykonaniu uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Zamościu pod kierunkiem Andrzeja Fila. Na zakończenie posiadacze książek otrzymali od autorek wpis z autografem.

Z Anną Rychter, Julią Rodzik i Moniką Rebizant-Siwiło czytelnicy spotkali się następnego dnia. Mieliśmy okazję wysłuchać wzruszającej audycji radiowej powstałej na podstawie książki naszej koleżanki Ani *Żyjąca w Polsce i inne stary nieważkości*. Druga część spotkania została przeprowadzona w formie wywiadu-rozmowy. Wywiązała się ożywiona dyskusja na temat problemów poruszonych w książce, szczególnie o pozycji kobiet, sytuacji społeczno-ekonomicznej, migracjach zarobkowych i ich skutkach, biedzie, nieistniejącym rynku pracy oraz o braku perspektyw dla młodych i beznadziejności dla starszych.

Pani Julia Rodzik opowiedziała o tragicznych przeżyciach z okresu II wojny światowej, które zebrała w książce *Wojenne losy Dzieci Zamojszczyzny*. Autorka, jako mała dziewczynka, doświadczyła tych strasznych przeżyć. Jej książka to świadectwo i hołd złożony tysiącom bezbronnych dzieci, które przeżyły hitlerowski koszmar. To, co pozostało im z wojny, to koszmarnie wspomnienia i ból doświadczeń, tak przykrych, że niewyobrażalnych dla dzisiejszych pokoleń. Ci, którzy przeżyli wiedzą do jakich strasznych czynów zdolny jest człowiek, z jaką łatwością może niszczyć, skazywać na wygnanie, katorżniczą pracę, rozłąkę z najbliższymi, nieustanny strach, ból i głód. Pamięć o tamtych czasach i ludziach ocalona zostanie dzięki przekazom samych uczestników – dzieci wojny. Nam pozostaje tylko postawa szacunku dla bezimiennych bohaterów i radość, że żyjemy w innym świecie.

Ostatnim gościem *Promocji z autografem* była nauczycielka historii, przewodnik po Roztoczu i bibliotekarka Monika Rebizant-Siwiło, autorka powieści obyczajowej *Singiel*. Książka powstała w przeciągu trzech miesięcy. Jak sama autorka stwierdza, ta powieść w niej istniała, ona ją tylko opowiedziała. Przeniosła na kartki papieru swoje emocje, uczucia, namiętności, wspomnienia i doświadczenia oraz ukochaną Puszczę Solską, na tle której rozgrywa się akcja książki. Szczególne zamieszanie towarzyszyło samemu procesowi wydania publikacji, ale na szczęście dla czytelników, dzieło ujrzało światło dzienne.

Spotkania z piszącymi zamościankami przebiegły w bardzo miłej i przyjacielskiej atmosferze, bo same autorki to wyjątkowe kobiety, które w szczególny sposób promują nasze miasto i mieszkających tu ludzi. Możemy mieć nadzieję,

że to nie ostatnie takie spotkania. Dostaliśmy zapewnienie, od prawie wszystkich pań, że pracują nad kolejnymi powieściami. Trzymamy za słowo i czekamy na kolejne lektury. Spotkania odbyły się dzięki naszym koleżankom Ani Wróbel i Alicji Nizioł, którym udało się zaprosić pisarki.

Podsumowując *Zamojski Festiwal Książki*, można z pewnością stwierdzić, że była to impreza udana, bogata w wiele niezwykle ciekawych wydarzeń. Skupiła wokół biblioteki i książki szerokie grono zamojskich twórców i miłośników czytania. Była to również doskonała okazja do zaprezentowania aktualnej oferty biblioteki, a także do poznania jej jako miejsca przyjaznego lokalnej społeczności. Książnica Zamojska i biblioteki filialne zapraszają nie tylko w czasie majowego Tygodnia Bibliotek, ale przez cały rok, przez całe życie, bo... jesteśmy zawsze po drodze.

Gorące podziękowania należą się wszystkim gościom i uczestnikom *Zamojskiego Festiwalu Książki*. Ich spontaniczny i całkowicie nieodpłatny udział w przedsięwzięciu przyczynił się do powodzenia tej imprezy. Natura również nie zawiodła organizatorów. Można powiedzieć, że był to najbardziej gorący zamojski festiwal.

Patronat medialny nad całym wydarzeniem sprawowały lokalne media „Gazeta Zamojska” i „Skafander”.

W organizację *Zamojskiego Festiwalu Książki* zaangażowani zostali bibliotekarze bibliotek filialnych, a także pracownicy innych działów. Koordynacją zadania zajęły się Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Książnicy Zamojskiej.

Alina Malinowska

Niewidomi w kulturze
8-10 czerwca 2011 r.

*...na łąkach słońce zapala
ogniska kwiatów
tylko mnie nikt nie ocali
z czarnej doliny oka*

Stanisław Leon Wachowiak – Wspomnienia z młodości

W dniach 8-10 czerwca 2011 r. w Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnym Polskiego Związku Niewidomych w Warszawie odbyła się ogólnopolska konferencja *Niewidomi w kulturze*. Organizatorami konferencji była Biblioteka Centralna PZN i Krajowe Centrum Kultury Niewidomych. Konferencja adresowana była nie tylko do niewidomych, ale przede wszystkim do instytucji i osób, które z nimi pracują i mogą im pomagać w twórczej realizacji - rozwijaniu swoich zdolności i umiejętności. Takie cele stawia sobie Krajowe Centrum Kultury Niewidomych, którego działalność przedstawił Arkadiusz Szostak.

Dyrektor Biblioteki Centralnej Teresa Dederko w swoim wystąpieniu *Kultura zamknięta nie tylko w książkach*, zaprezentowała działalność Biblioteki Centralnej PZN, która w swojej strukturze posiada działy: książki mówionej, książki cyfrowej, książki brajlowskiej, zbiorów muzycznych, tyflogicznych i muzeum tyflogiczne. Tyflogia nie jest wyodrębnioną dyscypliną naukową, stanowi raczej zbiór wiadomości z wielu dziedzin (psychologia, medycyna, pedagogika), które są przydatne osobom niewidomym w procesie edukacji, terapii i rehabilitacji. Z Biblioteki Centralnej korzystają osoby z dysfunkcją wzroku z całego kraju i Polacy z całego świata.

Prof. Ryszard Stryjecki, artysta-rzeźbiarz, absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie podzielił się swoimi doświadczeniami w pracy z osobami głuchoniewidomymi, dla których jedyną formą komunikacji jest dotyk. Odkrył ponadprzeciętny talent tych osób, opowiadał z wielkim wzruszeniem o pracy twórczej głuchoniewidomych uczestników warsztatów i plenerów rzeźbiarskich, jakie dla nich organizuje. Warsztaty rzeźbiarskie są wyjątkową formą terapii, która pozwala na wyjście z domu i spędzenie czasu w ciekawy, pożyteczny i twórczy sposób. Jest to wg niego *...nierządkiem droga z dna rozpacz, bezradności i upokorzeń poprzez możliwość artykulacji, fascynację tworzenia, do poczucia przydatności społecznej, zainteresowania, a nawet podziwu pełnosprawnych*.

Niewidomy poeta, prezes Dolnośląskiego Oddziału Związku Literatów Polskich – Andrzej Bartyński przedstawił sylwetki niewidomych twórców literatury okresu powojennego. Wielokierunkowe badania, oparte na analizie bibliograficznej, pozwalają odnotować ogółem 460 osób z niepełnosprawnością wzroku,

zajmujących się na przestrzeni lat 1945-2008 twórczością literacką – sporadycznie lub systematycznie, na poziomie amatorskim lub profesjonalnie. Najbogatszy dorobek, liczony ilością wydanych pozycji (łącznie ze wznowieniami), posiadają: Stanisław Leon Machowiak (33 pozycje), Maksymilian Bartkoźłowski (29), Stanisław Nyczaj, Halina Kuropatnicka-Salamon, Jan Piotr Grabowski, Jadwiga Stańczakowa, Andrzej Bartyński, Jerzy Szczygieł, Jan Kurczab, Bronisław Mróz-Długoszewski, Napoleon Mitraszewski, Michał Kaziów.

Kierownik Centrum Rehabilitacji w Instytucie Tyflogicznym PZN Elżbieta Oleksiak w swoim wystąpieniu *Dotyk melodii – niewidomi muzycy*, przybliżyła sylwetki znanych muzyków niewidomych, tworzących w okresie powojennym. Niewidomi wykonawcy realizują się w różnych gatunkach muzycznych: muzyce poważnej, jazzie, popie, folku, muzyce religijnej, poezji śpiewanej. W polskiej kulturze powojennej największy sukces odniósł Edwin Kowalik (1928-1997). Dziełem jego życia było opublikowanie brajlowskiej wersji nut wszystkich kompozycji Fryderyka Chopina. Spośród śpiewaków wykonujących muzykę klasyczną, najbardziej znaną postacią jest Ryszard Gruszczyński (1912-2001), Jolanta Kauffman (sopran), która specjalizuje się w repertuarze oratoryjnym i pieśniarskim, Wiesław Pawlak (tenor), zwany „Kiepurą ze Zgierza”, Armand Perykietko (baryton) czy Janusz Kowalski (baryton). Zespołem wokalnym o największych osiągnięciach jest chór Signum pod kierunkiem Heleny Jakubowskiej. W jego repertuarze znajduje się ponad 600 utworów – religijnych (pieśni, msze, oratoria), staropolskich, patriotycznych, ludowych. Wśród niewidomych muzyków jazzowych największy rozgłos zdobył Mieczysław Kosz (1944-1973). Urodził się w Antoniówce koło Tomaszowa Lubelskiego. Jego płyty to kamienie milowe historii polskiego jazzu. Istnieje Zamojski Klub Jazzowy im. Mieczysława Kosza, który organizuje Międzynarodowe Spotkania Wokalistów Jazzowych (mówi się o nich „Jazz na kresach”) W roku 1992 laureatem tego konkursu był niewidomy artysta Bronisław Harasiuk. Należy również wspomnieć pianistę i kompozytora Janusza Skowrona, a także interpretatorki poezji śpiewanej: Ewę Błoch, Wiesławę Stolarczyk, Karolinę Perdek, które przez swoją ciężką pracę i zaangażowanie udowadniają, że również w dziedzinie muzyki niewidomi mogą dorównać widzącym.

Najwięcej czasu, podczas konferencji, poświęcono audiodeskrypcji – nowoczesnej technice narracyjnej, która za pomocą dodatkowych, werbalnych opisów udostępnia odbiór treści wizualnych osobom niewidomym i słabowidzącym. Ma ona zastosowanie we wszystkich dziedzinach twórczości artystycznej. O zasadach tworzenia audiodeskrypcji i zastosowaniu w kinie i teatrze mówiły: Izabela Kunstler i Urszula Butkiewicz z Wyższej Szkoły Psychologii Społecznej w Warszawie. O audiodeskrypcji w muzeach mówiła Pani Róża Książek-Czerwińska z Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, Edyta Lisek-Lubaś z Muzeum w Stalowej Woli i inni.

Problem odpowiedniego oznakowania przestrzeni publicznej dla osób z dysfunkcją wzroku poruszył w swoim wystąpieniu Pan Marek Jakubowski z Polskiego Związku Niewidomych.

Podczas konferencji był także czas na zwiedzanie warszawskich obiektów kultury (Zamek Królewski, spacer po Starym Mieście). W Zamku Królewskim odbyła się inauguracyjna prezentacja ścieżki muzealnej z audiodeskrypcją.

Program konferencji był bardzo bogaty, przybliżał nowoczesne metody i technologie ułatwiające funkcjonowanie w społeczeństwie osób z dysfunkcją wzroku. Uczestnictwo w tej konferencji zaowocowało organizacją seminarium *Budowanie przyjaznego świata dla osób niepełnosprawnych*, które odbyło się w Książnicy Zamkowej dnia 28 września 2011 r. Podczas seminarium zostały przedstawione zasady tworzenia audiodeskrypcji, a także różnice jej zastosowania w muzeum, teatrze, filmie, ogrodach botanicznych czy w oznakowaniu przestrzeni publicznej.

Danuta Wójcik

Relacja z seminarium wyjazdowego do Europejskiego Centrum Bajki im. Koziółka Matołka w Pacanowie

Dnia 7.09.2011 r. byliśmy z wizytą w Europejskim Centrum Bajki im. Koziółka Matołka w Pacanowie. Jest to wielofunkcyjny obiekt dla dzieci, w którym znajduje się biblioteka z czytelnią i księgarnią, sala kinowa i teatralna oraz sale warsztatowe. Cały budynek otoczony jest ogrodem z altanami, kuźnią oraz placem zabaw dla najmłodszych. Przy wejściu do budynku jest staw, a wokół niego swoje miejsce znalazł niewielki amfiteatr. Głównym celem naszej wizyty było obejrzenie wystawy pt. *Bajkowy Świat*.

Odbiór w kasie biletu, nałożenie magicznego ochronnego obuwia i zwiedzanie czas zacząć. Cała podróż odbywała się pod okiem przewodnika – króla Maciusia I i podzielona była na kilka etapów, które wprowadziły nas w niesamowity nastrój. Już na samym początku w *Bajkowym Przedpokoju* poczuliśmy się niczym *Alicja w Krainie Czarów*, mając złudzenie, że zostaliśmy pomniejszeni. A wszystko to za sprawą ogromnej komody z szufladami, w której podobno śpi *Kot w Butach*. Zaraz obok jest *Garderoba Czarów*, w której swoje stroje zostawiły pewne postacie bajkowe i w ten sposób mogliśmy podziwiać pantofelek Kopciuszka oraz buty zostawione przez znanego wszystkim kota. Następnie, przez mysią dziurę wygryzioną w ścianie przeniesieni zostaliśmy do pałacowego korytarza, gdzie wkroczyliśmy w prawdziwy świat baśni. Zobaczyliśmy między innymi trójgłowego smoka, ziarno grochu na którym spała księżniczka oraz ptasi taras. W międzyczasie

pojawił się zaczarowany dworzec więc ustawiliśmy się, oczekując na wjazd pociągu. Na peronie powitał nas Koziołek Matołek wraz z bajkowymi postaciami: cyklopem, krasnoludkami oraz czarownicą na miotle. Po odjeździe pociągu na interaktywnej mapie Europy mogliśmy poszukać miejsc zamieszkania baśniowych stworzeń, po czym wyruszamy w dalszą podróż.

Trafiamy do czarodziejskiego ogrodu, gdzie czekają na nas magiczne rośliny, leśne konwalie, wysokie liście, wielkie jagody oraz „gadające kamienie”. Można tutaj posiedzieć na poduszkach wśród kolorowych kwiatów oraz przejść przez pień drzewa. Po miłym postoju udajemy się w stronę szachownicy, na której stoi Wieża Szachowa, jednak by na nią dotrzeć trzeba odpowiedzieć na tyle pytań ile jest na niej schodów. Wspólnymi siłami udało nam się rozwiązać wszystkie zagadki, a w nagrodę na szczycie czekała na nas studnia spełniająca życzenia.

W dalszej części przenieśliśmy się do Bajki Polskiej, czyli ściany przedstawiającej ludową wycinankę z mnóstwem otwieranych drzwiczek i okienek, w której można było odkryć postaci z historii polskiej bajki. Po drodze, podziwiając wielką *Księżę ilustracji*, zatrzymaliśmy się w antresoli na pniu. Naszym zadaniem było odgadnięcie znanych dobroccoek. Kiedy poprawnie rozpoznaliśmy wszystkie bajki wśród pluszowych maskotek, spędziliśmy czas na oglądaniu jednej z nich.

Po krótkim odpoczynku, wędrując wzdłuż *Skal Strachu*, czując na sobie ciepło oddechu groźnego smoka dotarliśmy do ostatniego etapu naszej podróży – *Skarbnicy Bajek*. Aby odkryć to tajemnicze miejsce musieliśmy przejść przez zaczarowane, mgliste lustro i w końcu podziwiać najbardziej znane sceny z różnych baśni zamknięte w podświetlanych, szklanych kulach. Po wyborze jednej z nich mogliśmy posłuchać zaczarowanej historii. Kończąc wycieczkę spojrzeliśmy raz jeszcze na mapę z zaznaczonymi punktami na przebytej przez nas trasie.

Cała ekspozycja to wyjątkowa podróż w krainę marzeń i snów. Dzięki licznym eksponatom, najnowszym technikom multimedialnym oraz zaskakującym efektom dźwiękowym mogliśmy aktywnie i miło spędzić czas oraz nauczyć się czegoś nowego. Jest to wspaniała rozrywka zarówno dla dzieci jak i dorosłych, którzy mają szansę przenieść się ponownie do czasów dzieciństwa.

Elżbieta Szczurek

Polskie Biblioteki Publiczne: Promocja!

28 czerwca br. w na Uniwersytecie Warszawskim odbyła się konferencja naukowa ph. *Polskie Biblioteki Publiczne: Promocja!* Jej organizatorami byli Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW oraz Oddział Warszawski Polskiego Towarzystwa Bibliologicznego. Partnerzy konferencji to: Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego – realizująca *Program Roz-*

woju Bibliotek oraz Instytut Książki realizujący program Biblioteka+, natomiast patronat medialny sprawował *Poradnik Bibliotekarza*.

Konferencja skierowana była do przedstawicieli bibliotek publicznych, przede wszystkim stopnia powiatowego. Poświęcona była różnorodnym aspektom działań promocyjnych w bibliotekach publicznych. Podzielona była na trzy części: w pierwszej znalazły się referaty o charakterze teoretycznym; w drugiej uczestnicy mogli poznać dobre praktyki promocyjne stosowane przez biblioteki, a trzecia część miała charakter warsztatowy.

Jako pierwszy mówił Marcin Leszczyński, instruktor Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy – Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego, nt. *Promocja biblioteki – czyli po co sprzedawać bezpłatne usługi*. Zwrócił uwagę na fakt, że nie wszystkie biblioteki mają świadomość iż uczestniczą w grze rynkowej. Jeżeli biblioteki mają istnieć muszą zabiegać o klientów (użytkowników, czytelników, decydentów). Muszą też sprostać ogromnej konkurencji mass-mediów, innych instytucji kultury (np. domy kultury, muzea...). Muszą więc zacząć działać rynkowo, promować się, lobbować, budować markę. Promocja i marketing jest rozwinięciem koncepcji działalności informacyjnej biblioteki, do której zadań należy informowanie m.in. o zbiorach, katalogach, ale także – o samej bibliotece.

Bohdan Pawłowicz w wykładzie *PR – czyli pozytywne relacje! Kreowanie wizerunku* mówił o znaczeniu public relations, budowaniu strategii komunikacji, o korzyściach z niej płynących: prosprzedażowych, ułatwiających realizację podejmowanych projektów i podstawowej korzyści – budowaniu dobrego wizerunku, dobrego imienia firmy.

O „rzecznictwie w sprawie bibliotek” mówiła w swoim wystąpieniu *Library advocacy. Jak to będzie po polsku* Justyna Grzymała. Przedstawiła definicje, cele, formy rzecznictwa. Library advocacy to wszelkie działania podejmowane by wpłynąć na decyzje dot. bibliotek na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, wspierające budowanie pożądanej polityki dla bibliotek. Celem jest stworzenie pozytywnego otoczenia, wskazanie na ważne dla bibliotek sprawy i zapewnienie ciągłości finansowej.

Do tematyki budowania wizerunku i public relations w bibliotece wróciła w swoich rozważaniach *PR w bibliotece. Świadome kształtowanie relacji z otoczeniem* Katarzyna Nakonieczna. Budując wizerunek należy zwrócić uwagę na atrybuty tożsamości (indywidualna nazwa, logo), ofertę (jakość i dostępność zbiorów), dobra lokalizacja i dojazd do biblioteki, różne godziny otwarcia, dostępność dla starszych i niepełnosprawnych, możliwość kontaktu mailowego, telefonicznego, kultura organizacji – normy zachowania, zasady oraz najistotniejszy element – pracownicy. Podstawą sukcesu większości firm, przede wszystkim instytucji kultury, jest utożsamianie się pracownika z pracą.

Praktyczne zastosowanie rzecznictwa w działalności biblioteki przedstawiły Małgorzata Dąbrowska i Dorota Kostowska w wystąpieniu *Library advocacy –*

czym może być! Uczestnicy konferencji mieli okazję na konkretnym przykładzie zbudować „plan postępowania rzeczniczego”.

Po części teoretycznej przyszła pora na wystąpienia praktyków. Swoje biblioteki, ich działalność oraz promocję przedstawiły: Mirosława Szymczak – Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Zduny, Aleksandra Zawalska-Hawel – Miejska Biblioteka Publiczna w Piekarach Śląskich oraz Danuta Rzepka – Biblioteka Publiczna Gminy Przdokowo.

Wykorzystanie Internetu w promocji biblioteki przedstawił Krzysztof Lityński *Strona biblioteki na Facebooku. Z czym to się je?* oraz *A w youtube pokazali ...czyli komentowany pokaz bibliotecznych filmów promocyjnych*”.

Jak dotrzeć do użytkownika za pomocą strony w serwisie Facebook, czego oczekują użytkownicy, jak się z nimi komunikować, jak sprawić, aby nasza promocja była skuteczna – to kilka najważniejszych tematów poruszonych przez K. Lityńskiego. I najważniejsze – jeżeli zdecydujemy się na zaistnienie na Facebooku, to musimy mieć świadomość, że zadanie to będzie wymagało wiele czasu i uwagi.

Prezentacja J. Włodarskiego miała na celu przedstawienie różnych filmów promocyjnych związanych z bibliotekami: promujących konkretne placówki, zapowiadające wydarzenia przez nie organizowane oraz promujące czytelnictwo. Zwrócono uwagę na konwencję, długość, użyte efekty, wykorzystanie dźwięku i muzyki. Niestety, filmy promujące biblioteki nie znajdują większej liczby odbiorców, obejrzało je do 1000 widzów.

Ostatnią częścią konferencji były warsztaty. Spośród 3. zorganizowanych wybrałam prowadzony przez Małgorzatę Wojnowską i Grzegorza Buśko warsztat nt. organizacji eventów bibliotecznych. Zastanawialiśmy się czym jest event, jakie są jego cele, odbiorcy, założenia (komunikat), ustalaliśmy budżet, plan wykonania eventu i przeprowadziliśmy ewaluację, a więc co się udało realizować, jakie korzyści osiągnęliśmy. Następnie, podzieleni na grupy, planowaliśmy event biblioteczny, mający zachęcić do przyścia do biblioteki, oporną jeśli chodzi o czytanie grupę odbiorców - gimnazjalistów.

Zakończeniem było podsumowanie wszystkich warsztatów oraz dyskusja. Wymowny był żal, że mogliśmy uczestniczyć tylko w jednym warsztacie, a konferencja ledwo sygnalizowała niektóre tematy.

Anna Kalniuk

Targi Innowacji i e-administracji dla Bibliotek

Kijów, 11 kwietnia 2011 r.

Dnia 11 kwietnia br. odbyły się w Kijowie Targi Innowacji i e-administracji dla Bibliotek. Było to pierwsze forum bibliotekarzy Ukrainy. Jego organizatorem

byli, m.in.: Ministerstwo Kultury Ukrainy, Bibliomist (ukraiński program dla bibliotek finansowany przez IREX – międzynarodową organizację wspierającą rozwój społeczeństwa informacyjnego) oraz Stowarzyszenie Bibliotekarzy Ukrainy. W forum uczestniczyło około 450 osób – bibliotekarzy ukraińskich, delegacje z Polski, Litwy i Rumunii, gdzie IREX realizuje programy na rzecz bibliotek.

Organizatorem wyjazdu delegacji polskiej była Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, m.in. wspierająca rozwój bibliotek w Polsce poprzez Program Rozwoju Bibliotek (program jest skierowany do bibliotek z miejscowości do 20 tysięcy mieszkańców). Uczestnikami delegacji polskiej byli: Jacek Wojnarowski (prezes zarządu Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Dyrektor Programu Rozwoju Bibliotek), Katarzyna Morawska (FRSI), Dorota Mościbrodzka i Małgorzata Pieczykolan (Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie), Danuta Kawałko (Książnica Zamojska im. St. K. Zamoyskiego w Zamościu), Barbara Balicka i Bożena Janda (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie).

Podczas targów w Kijowie na stoisku polskim prezentowane były materiały dotyczące działalności bibliotek w Polsce. Ponadto w panelu przedstawiona została informacja z realizacji Programu Rozwoju Bibliotek i innowacyjne działania naszych bibliotek. Książnica Zamojska prezentowała działalność na rzecz edukacji ekologicznej oraz pracę Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych.

Dopełnieniem zawodowych przeżyć i nawiązanej współpracy było zwiedzanie Kijowa, m.in. Soboru Sofijskiego z mozaikami i malowidłami z XI wieku.

Danuta R. Kawałko

Kalendarz rocznic regionalnych 2012

1. Bodes Bogusław (1942-) – malarz, grafik, rzeźbiarz (70 rocznica urodzin)
2. Bryk Aleksander (1905-1982) – kompozytor, dyrygent, pedagog, autor hejnału zamojskiego (30 rocznica śmierci)
3. Czernicki Tomasz (1886-1947) – adwokat, poseł, czołowy działacz polityczny i jeden z najbardziej wpływowych przedstawicieli życia publicznego w międzywojennym Zamościu (65 rocznica śmierci)
4. Dmitroca Zbigniew (1962-) – poeta, bajkopisarz, satyryk, tłumacz (28 lutego – 50 rocznica urodzin)
5. Domaniewski Bogusław (1910-2002) – przyrodnik, podróżnik, krajoznawca (10 rocznica śmierci)
6. Duławska Maria (1942-) – poetka, nauczycielka (31 marca - 70 rocznica urodzin)
7. Duławski Rajmund (1937-) – poeta, nauczyciel, inżynier budownictwa (31 sierpnia – 75 rocznica urodzin)
8. Duńczewski, Stanisław (1701-1767) – profesor Akademii Zamojskiej, autor i wydawca słynnych kalendarzy (245 rocznica śmierci)
9. Ettinger Salomon (1802-1856) – lekarz, jeden z pionierów literatury w języku jidysz (210 rocznica urodzin)
10. Fronczek Włodzimierz (1947-) – poeta, prozaik, publicysta, krytyk literacki (8 marca – 65 rocznica urodzin)
11. Grzyb Czesław (1952-) – ksiądz prałat, proboszcz katedry zamojskiej (60 rocznica urodzin)
12. Guzowski Krzysztof (1962-) ksiądz, poeta, dr teologii, wykładowca KUL (13 stycznia - 50 rocznica urodzin)
13. Herbst Stanisław (1907-1973) – wybitny historyk wojskowości, miast i kultury (12 lipca - 105 rocznica urodzin)
14. Izrael Ben Mosze – Izrael Zamość (1700-1772) – pionier żydowskiego Oświecenia w Polsce, filozof (240 rocznica śmierci)
15. Jaśkiewicz Romuald (1857-1930) – organizator i pierwszy prezes Sądu Okręgowego w Zamościu (155 rocznica urodzin)
16. Kalinowski Teodor (1868-1922) – rejent, czołowa postać Zamościa w dwudziestoleciu międzywojennym (90 rocznica śmierci)
17. Kawałko Janusz (1957-) – dziennikarz, działacz sportowy (55 rocznica urodzin)
18. Kiełbiński Czesław (1908-1922) – malarz, rzeźbiarz, autor polichromii sakralnych (20 rocznica śmierci)

19. Klonowic Sebastian (1545-1602) – poeta, tłumacz, autor poematów polskich i łacińskich (29 sierpnia - 410 rocznica śmierci)
20. Klukowski Tadeusz (1931-1952) – adoptowany syn Zygmunta Klukowskiego, żołnierz Podziemia
21. Kłossowski Karol (1817-1890) – aptekarz, działacz społeczny, przez 40 lat prowadził Aptekę Rektorską w Zamościu (195 rocznica urodzin)
22. Kondraciuk Piotr (1962-) – historyk sztuki, muzealnik, kustosz wielu wystaw muzealnych (50 rocznica urodzin)
23. Kozioł Hipolit (1907-1987) – nauczyciel, archiwista, działacz oświatowy, regionalista (105 rocznica urodzin)
24. Kucharska Wiera (1932-) – poetka (5 października – 80 rocznica urodzin)
25. Lelewel Jan Paweł (1796-1847) – inżynier wojskowy, projektant Nowej Bramy Lwowskiej, Lubelskiej i przebudowy bastionów (165 rocznica śmierci)
26. Leszczyński Mariusz (1957-) – biskup pomocniczy (3 kwietnia – 55 rocznica urodzin)
27. Leśmian Bolesław (1877-1937) – jeden z najwybitniejszych liryków polskich okresu międzywojennego (22 stycznia – 135 rocznica urodzin i 5 listopada – 75 rocznica śmierci)
28. Łempicki Stanisław (1886-1947) – wybitny historyk, profesor Uniwersytetu Lwowskiego, badacz kultury i literatury renesansowego Zamościa (2 grudnia – 65 rocznica śmierci)
29. Madlerowa Wanda (1892-1969) – zasłużona nauczycielka i dyrektorka gimnazjum, działaczka społeczna (120 rocznica urodzin)
30. Malletski Jan (1777-1846) – inżynier wojskowy, generał, autor modernizacji twierdzy zamojskiej (235 rocznica urodzin)
31. Michalski Mieczysław (1912-1989) – ksiądz, długoletni rektor kościoła św. Katarzyny (100 rocznica urodzin)
32. Miler Stefan (1888-1962) – zasłużony profesor gimnazjów i liceów zamojskich, założyciel i długoletni opiekun ogrodu zoologicznego (14 lutego – 50 rocznica śmierci)
33. Misiura Władysława (1922-) – poetka (1 kwietnia – 90 rocznica urodzin)
34. Obst Grzegorz (1952-) – prezes i współzałożyciel Klubu Jazzowego im. M. Kozła (60 rocznica urodzin)
35. Oszejca Waclaw (1947-) – duszpasterz, poeta, prozaik, tłumacz, autor utworów dla dzieci (28 września – 65 rocznica urodzin)
36. Pańczyk Władysław (1942-) – pedagog, autor artykułów dotyczących kultury fizycznej (70 rocznica urodzin)
37. Perc Icchak Lejb (1852-1915) – światowej sławy pisarz, tworzący w języku jidysz (18 maja – 160 rocznica urodzin)
38. Piłsudski Józef (1867-1935) – polityk, Naczelnik Państwa, 5-krotnie odwiedzał Zamość (5 grudnia – 145 rocznica urodzin)

39. Rogińska Halina (1884-1972) – nauczycielka, dyrektorka PLSP, animatorka życia teatralnego w Zamościu, poetka (40 rocznica śmierci)
40. Rudomicz Bazyli (ok. 1624-1672) – profesor i rektor Akademii Zamojskiej, prawnik, lekarz, kronikarz (340 rocznica śmierci)
41. Skotnicki Henryk Jakub (1898-1967) – zamojski okulista, lekarz medycyny, działacz kulturalny, czołowa postać powojennego życia kulturalnego (45 rocznica śmierci)
42. Skulski Leopold (1877-1945) – polityk, premier RP, minister (15 listopada – 135 rocznica urodzin)
43. Sochaniewicz Kazimierz (1892-1930) – historyk, archiwista, twórca „Kroniki Powiatu Zamojskiego” i „Teki Zamojskiej” (120 rocznica urodzin)
44. Splewiński Ryszard (1927-1994) – fotograf (85 rocznica urodzin)
45. Staniszewski Waław (1907-1979) – ksiądz, doktor teologii, w 1939 r. przechowywał „Hołd Pruski” Jana Matejki (105 rocznica urodzin)
46. Sztern Jan (1922-) – poeta (15 kwietnia - 90 rocznica urodzin)
47. Urbański Andrzej (1957-) – archeolog, dyrektor Muzeum Zamojskiego (55 rocznica urodzin)
48. Ursinus Jan (1562-1613) – lekarz i filolog, profesor Akademii Zamojskiej (450 rocznica urodzin)
49. Weremczuk Stanisław (1922-) – poeta, prozaik, pisarz dramatyczny, publicysta (19 sierpnia – 80 rocznica urodzin)
50. Zamoyski Jan (1542-1605) – kanclerz i hetman wielki koronny, założyciel Zamościa i Ordynacji Zamojskiej (19 marca – 470 rocznica urodzin)
51. Zakrzewski Waldemar (1937) – reżyser teatralny, scenarzysta, kierownik literacki, założyciel MTA, dyrektor PLSP w Zamościu (75 rocznica urodzin)
52. Zamoyski Jan (1912-2002) – szesnasty, ostatni ordynat (12 czerwca – 100 rocznica urodzin i 29 czerwca – 10 rocznica śmierci)
53. Zamoyski Marcin (1947-) – prezydent miasta Zamościa, wojewoda zamojski (30 października – 65 rocznica urodzin)
54. Zin Wiktor (1925-2007) – architekt, historyk sztuki, konserwator (17 maja – 5 rocznica śmierci)
55. Żubrowa Joanna (1786-1852) – pierwsza kobieta odznaczona krzyżem Virtuti Militari (160 rocznica śmierci)

W roku 2012 mija:

- 240 rocznica I rozbioru Polski – Zamość dostaje się pod panowanie Austrii (1772)
- 45 rocznica założenia Biura Wystaw Artystycznych (1967)
- 100 rocznica powstania „Centralki” – restauracji „Centralna” w Zamościu (1912)
- 20 rocznica utworzenia Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej (bulla papieska z dn. 25.03.1992)
- 85 rocznica wzniesienia Domu Czynszowego (ul. Piłsudskiego 18) – pierwszego w Zamościu komunalnego budynku mieszkalnego (1927)

- 15 rocznica utworzenia Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt (1997)
- 90 rocznica powołania w Zamościu Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami (1922)
- 70 rocznica likwidacji getta żydowskiego na Nowym Mieście w Zamościu (20.10.1942)
- 40 rocznica powstania nowego hejnału zamojskiego, skomponowanego przez Aleksandra Bryka (1972)
- 30 rocznica powstania Jazz Club im. Mieczysława Kosza – „Kosz” (31.05.1982)
- 20 rocznica nadania Zamojskiej Kolegiiacii miana kościoła katedralnego (1992)
- 35 rocznica otwarcia Klubu Międzynarodowej Prasy i Książki (10.01.1977-30.09.1996)
- 95 rocznica utworzenia „Księgarni Polskiej” z inicjatywy Stefana i Zygmunta Pomarańskich (15.12.1917)
- 205 rocznica utworzenia Księstwa Warszawskiego przez Napoleona Bonaparte. Zamość od 1807 do 1815 roku znalazł się pod panowaniem francuskim
- 20 rocznica wpisania Zamościa na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego UNESCO (14.12.1992)
- 50 rocznica powstania Młodzieżowego Teatru Aktualności (1.12.1962)
- 25 rocznica otwarcia Muzeum Sakralnego Kolegiaty Zamojskiej (25.10.1987)
- 190 rocznica powstania Nowej Osady, późniejszej dzielnicy Nowe Miasto
- 70 rocznica utworzenia Obozu Przesiedleńczego u zbiegu ulic Okrzei i Piłsudskiego (27.11.1942)
- 20 rocznica otwarcia Osiedlowego domu Kultury Spółdzielni Mieszkaniowej im. J. Zamoyskiego „Okraglak” (2.11.1992)
- 20 rocznica powstania Szkoły Tańca Magdaleny i Janusza Myków
- 15 rocznica utworzenia Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji (13.08.1997)
- 15 rocznica utworzenia Zamojskiej Korporacji Energetycznej (31.12.1997)
- 45 rocznica utworzenia Zamojskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (18.06.1967)

Bibliografia:

- Kędziora A. – Encyklopedia miasta Zamościa , Chełm 2000
- Kędziora A. – Encyklopedia ludzi Zamościa, Zamość 2007
- Smolarz J. – Pisarze lubelscy, Lublin 1980

Anna Rychter

Nabytki regionalne Książnicy Zamojskiej

Kolekcja styczeń - lipiec 2011r.

1. Akademia Zamojska i Akademia Ostrogska w perspektywie historyczno-kulturowej : współczesne implikacje dla współpracy transgranicznej / red. Henryk Chałupczak [et al.]. – Zamość : Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, 2010
2. Antoniak, Piotr : Zapomniane pogranicze – dekanat Uhnowski / Piotr Antoniak, Jerzy Chodor, Wasyl Słobodian ; Fundacja Kultury Duchowej Pogranicza. – Lublin : Fundacja Kultury Duchowej Pogranicza, 2005
3. Antoniuk, Wacław Grzegorz : Moniatyczne. Okolice, historia, politykierzy. – Lublin : Wacław Grzegorz Antoniuk, [2009]
4. Ars armeniaca : sztuka ormiańska ze zbiorów polskich i ukraińskich : katalog wystawy / [Muzeum Zamojskie ; red. nauk. Waldemar Deluga]. – Zamość : Muzeum Zamojskie, 2010
5. Babel, Isaak Emmanuilovic : Armia Konna i inne utwory / Izaak Babel ; przeł. Jerzy Pomianowski. – Warszawa : Polityka Spółdzielnia Pracy, 2010
6. Baranowski, Zenon Łukasz : Między Lasami Janowskimi a wzgórzami Roztocza Gorajskiego : przewodnik nie tylko dla turystów po powiecie janowskim / Zenon Łukasz Baranowski. – Zamość : Atut Biuro Promocji, 2011
7. Bardel, Marcin : Z Krasnobrodu przez obozy i obczyznę do rodzinnych stron / Marcin Bardel ; opracował, wstępem i przypisami opatrzył oraz podał do druku Edward Walewander. – Lublin : Oddział Lubelski Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, 1994
8. Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie : materiały z ogólnopolskiej konferencji Zamość 19 maja 2011 r. / red. Danuta R. Kawałko. – Zamość : Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu, 2011
9. Bielińska-Sturm, Irena : O Lublinie... i nie tylko... przez cały rok / Irena Bielińska-Sturm. – Stevens Point : Point Publications, 2011
10. Bijas, Robert : Ptaki i ssaki Roztocza : najczęściej spotykane / Robert Bijas. – Zamość : Zakład Poligraficzny, 2010
11. Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. T. 6 / Główna Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. – [Warszawa] : Wydaw. Ministerstwa Sprawiedliwości, 1951

12. Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. T. 16 / Główna Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. – Warszawa : Wydaw. Ministerstwa Sprawiedliwości, 1967
13. Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. T. 17 / Główna Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. – Warszawa : Wydaw. Ministerstwa Sprawiedliwości, 1967
14. Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. T. 19 / Główna Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. – Warszawa : Wydaw. Ministerstwa Sprawiedliwości, 1968
15. Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. T. 22 / Główna Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce. – Warszawa : Wydaw. Ministerstwa Sprawiedliwości, 1971
16. Borodej, Michalina : Wiosko moja, wiosko miła : utwory zebrane / Michalina Borodej ; wybór, opracowanie, wstęp Zbigniew Waldemar Okoń. – Chełm : Starostwo Powiatowe w Chełmie, 2003
17. Borsukiewicz, Bronisław : Nasz chleb powszedni / Bronisław Borsukiewicz ; [red. i wstęp Donat Niewiadomski]. – Lublin : Wydawnictwo Polihymnia, 2006
18. Bramy Roztocza : Zwierzyniec i Narol liderami rozwoju kultury i turystyki Roztocza / [zdjęcia Andrzej Koziara, Artur Żuchowski, Robert Pinkowicz ; wybór prac i układ Artur Żuchowski]. – DonBrando Sp. z o.o. [ok. 2010]
19. Brytan, Tomasz : Gmina Biłgoraj / Tomasz Brytan. – Krosno : „Apla”, 2000
20. Bug : rzeka która łączy / [red. Stefan Kozłowski, Janusz Kuśmierczyk ; przeł. z ukr. Magdalena Kamola]. – Piaski : Ekologiczny Klub UNESCO. Pracownia na Rzecz Bioróżnorodności, 2002
21. Burda, Stanisława : Psalmodiã sokal's'ka / Stanisława Burda ; per. Uliã Pivtorak, Mariã Pokal'čuk ; ris. Al'fred Pšibiš. – Lublin : Norbertinum Wydawnictwo - Drukarnia - Księgarnia, 2009
22. Chachaj, Jacek : Początki kościołów lubelskich w świetle legend i przekazów historycznych / Jacek Chachaj ; przedm. Czesław Deptuła. – Lublin : Wydawnictwo Werset, 2010
23. Charakterystyka wód granicznego odcinka rzeki Bug w latach 1990-1996 / [tł. w jęz. ros. Oksana Kowalczuk ; Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska etc.]. – Chełm : Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska, 1997
24. Cimek, Edward Franciszek : Pod skrzydłami orła / Edward Franciszek Cimek. – Izbica : Edward Franciszek Cimek, 2010
25. Ciśło, Bolesław : Kalendarium tomaszowskich wydarzeń / Bolesław Ciśło. – Tomaszów Lubelski : Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy, 2010

26. Czacharowski, Andrzej : Przewodnik krajoznawczy po Biłgoraju : informator turystyczny / aut. Andrzej Czacharowski, Marian Kurzyrna. – Biłgoraj : Powiatowy Ośrodek Informacji Turystycznej, 2005
27. Czarnota, Krzysztof : Niosąca radość / Krzysztof Czarnota. – Poznań : „Zysk i S-ka”, cop. 2003
28. Czy nauka zastąpi religię? / pod red. Bartosza Brożka i Janusza Mączki. – Kraków : Copernicus Center Press, 2011
29. Czynniki endogeniczne rozwoju Polski Wschodniej / red. nauk. Dariusz J. Błaszczuk, Marian Stefański. – Lublin : Innovatio Press Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji, 2010
30. Ćwiek, Dorota : 40 [Czterdzieści] lat Szkół Ekonomicznych w Tomaszowie Lubelskim : monografia Zespołu Szkół nr 2 / Dorota i Leopold Ćwiek. – Tomaszów Lubelski : Zespół Szkół Ekonomicznych, [2003]
31. Depo, Waław Tomasz : Chrystus kerygmaticzny w nauce Martina Kählera (1835-1912) / Waław Depo. – Warszawa : Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, 2010
32. Depo, Waław Tomasz : Dotknąć Chrystusa / Waław Depo. – Warszawa : Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, 2008
33. Depo, Waław Tomasz : Raduj się twoją wiarą... / Waław Depo. – Warszawa : Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, 2009
34. Dębowska, Maria : Duchowieństwo diecezji łuckiej : ofiary wojny i represji okupantów 1939-1945 / Maria Dębowska, Leon Popek. – Lublin : Wydawnictwo Polihymnia, 2010
35. Dmowski, Rafał : Motocyklem po Mazowszu, Kielecczyźnie, Lubelszczyźnie i Księstwie Łowickim / Rafał Dmowski, Marek Harasimiuk. – Warszawa : Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, 2008
36. 2 Eskadra Wywiadowcza (1918-1921) : w fotografiach z albumu Feliksa Przyśtupy / wstępem opatrzyli Janusz Łosowski, Eugeniusz Misiewicz ; [red. Eugeniusz Misiewicz, Paweł Brodzisz]. – Łęczna : Centrum Kultury, 2010
37. Druga po Jasnej Górze : twierdza Zamość w czasach potopu szwedzkiego / [red. nauk. Piotr Kondraciuk]. – Zamość : Muzeum Zamojskie, 2006
38. 20 lat samorządu terytorialnego w Polsce : doświadczenia i perspektywy / red. naukowa Krzysztof Grabczuk i Marcin Szewczak. – Lublin : Gaudium, 2010
39. Dzieje gminy Szczerbieszyn : praca zbiorowa / pod red. Reginy Smoter Grzeszkiewicz i Bogusława Garbacika. – Szczerbieszyn : Gmina Szczerbieszyn, 2010
40. 90-lecie Izby Adwokackiej w Lublinie : szkice o dziejach adwokatury lubelskiej / pod red. Piotra Senddeckiego. – Lublin : Okręgowa Rada Adwokacka Izby Adwokackiej, 2009

41. Ewolucja życia i ewolucja wszechświata / pod red. Janusza Mączki i Pawła Polaka. – Kraków : Copernicus Center Press : Konsorcjum Akademickie. Wydawnictwo, 2011
42. Flisiński, Jerzy : Biała na Podlasiu : dzieje miasta i okolic do 1795 r. / Jerzy Flisiński. – Biała Podlaska : Miejska Biblioteka Publiczna, 2009
43. Gałczyńska-Szurek, Bożena : Tajemnice greckiej Madonny / Bożena Gałczyńska-Szurek. – Gdynia : Novae Res, 2011
44. Gmina Biłgoraj : przewodnik krajoznawczo-przyrodniczy / [tekst Tomasz Brytan; zdjęcia Grzegorz Szkutnik]. – Biłgoraj : Wydawnictwo Lipiec, 2010
45. Gruner, Wiesława : Tarnawatka / Wiesława Gruner. – Tarnawatka, Zamość : TN Studio, 2011
46. Guzowski, Krzysztof : Ogrody / Krzysztof Guzowski. – Sandomierz : Wydaw. Diecezjalne, cop.1999
47. Gzella, Alojzy Leszek : Tylko Polska : żołnierze Andersa pod wodzą Berlinga / Alojzy Leszek Gzella. – Lublin : Drukarnia Best Print : Gal, 2010
48. Hrubieszów i Ziemia Hrubieszowska / red. [Stanisław Jadczyk]. – [Lublin] : Express Press, 2005
49. Jakubiec, Andrzej : 40 lat Chmielaków / [Andrzej Jakubiec; il. Jerzy Cabaj; tł. Małgorzata Linek, Agnieszka Banaszak, Bogusława Marczak]. – Krasnystaw : Fotpress, 2010
50. Jaroszyński, Wacław : 33 miesiące zesłania na Uralu / Wacław Jaroszyński. – Lublin : Norbertinum, 2010
51. Język polski : współczesność, historia. VIII / pod red. Władysławy Książek-Bryłowej, Henryka Dudy. – Zamość : Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, 2010
52. Jubileusz 50-lecia Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego / [zespół red. Bogumiła Dragan-Szkodzińska et al.]. – Hrubieszów ; Lublin : Polihymnia, 2010
53. Karczmarczyk, Marian : Z bliska po pyskach / Marian Karczmarczyk ; [wstęp Maria Duławska ; il. Sylwia Malon]. – Lublin : Polihymnia, 2010
54. Klonowski, Alfons Franciszek : Strój warmiński / A. Franciszek Klonowski ; [plansza barwna: Jerzy Karolak ; układ graf. Adam Glapa] ; Polskie Towarzystwo Ludoznawcze we Wrocławiu. – Wrocław : Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, 1960
55. Kolberg, Oskar : Ruś Czerwona. Cz. 1 / Oskar Kolberg ; [z rpsów oprac. Władysław Kuraszkiwicz, Bogusław Linette, Medard Tarko ; red. Medard Tarko] ; Polskie Towarzystwo Ludoznawcze. – Warszawa ; Kraków : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza : Polskie Tow. Muzyczne, : Warszawa., 1976

56. Kolberg, Oskar : Ruś Czerwona. Cz. 2, z. 1 / Oskar Kolberg ; [z rpsów oprac. Władysław Kuraszewicz, Bogusław Linette, Medard Tarko ; red. Medard Tarko] ; Polskie Towarzystwo Ludoznawcze. – Warszawa ; Kraków : Polskie Tow. Muzyczne, 1978
57. Korneluk, Janusz : Włodawa : miasto 3 kultur / [oprac. tekstu Janusz Korneluk, Krzysztof Kusiuk, Joanna Pogonowska ; zdj. Zbigniew Dębiec et al. ; tł. Grzegorz Bednarczyk]. – Kwidzyn ; Włodawa : Vega Studio : Urząd Miasta, 2009
58. Koziół, Urszula : Horrendum / Urszula Koziół. – Kraków : Wydaw. Literackie, 2010
59. Kraszewski, Józef Ignacy : Bajbuza : czasy Zygmunta III / Józef Ignacy Kraszewski. - Wyd. 4. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1986
60. Krawczuk, Wojciech : Sumariusz metryki koronnej : księga wpisów kancelarii koronnej podkanclerzego Tomasza Zamoyskiego z lat 1628-1635 ze zbiorów sztokholmskiego Riksarkivet sygnatura Skokloster E[nskilda] 8636 / Wojciech Krawczuk. – Kraków : Historia Iagiellonica, 1999
61. Królikowski, Bohdan : Ułańska jesień : szkice do dziejów kawalerii II Rzeczypospolitej / Bohdan Królikowski. – Lublin : TNKUL, cop. 2002
62. Kruk, Zbigniew : Z Armii Krajowej na Sybir : wspomnienia / Zbigniew Kruk ; [oprac. Dariusz Górny]. – Zamość : Zakład Poligraficzny, 2010
63. Kurzyna, Marian : Spotkania z przyrodą na szlakach turystycznych Ziemi Biłgorajskiej : przewodnik / Marian Kurzyna : fot. Andrzej Czacharowski, Paulina Czacharowska. - Wyd. 2. – Biłgoraj : „Helvetica”, 2009
64. Kuwałek, Robert : Obóz zagłady w Bełżcu / Robert Kuwałek. – Lublin : Państwowe Muzeum na Majdanku, 2010
65. Kuźma, Ewa : Działalność kulturalno-oświatowa władz państwowych i samorządowych w powiecie zamojskim w latach 1944-1956 / Ewa Kuźma. – Zamość : Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna im. Jana Zamoyskiego, 2008
66. Kuźma, Ewa : Polityka przemysłowo-handlowa władz państwowych, samorządowych i spółdzielczych w powiecie zamojskim w latach 1944-1948 / Ewa Kuźma. – Zamość : Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna, 2009
67. Leksykon harcerstwa / praca pod red. Olgierda Fietkiewicza. – Warszawa : Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, 1988
68. Leśmian, Bolesław : Zwiedzam wszechświat : wybór wierszy / Bolesław Leśmian [pseud.] ; wybór, wstęp i oprac. Włodzimierz Bolecki ; [il. Mieczysław Wasilewski]. – Warszawa : „Świat Książki”, 1996
69. Literatura włoska na tle literatury europejskiej i światowej : materiały z seminarium popularnonaukowego, Zamość, 11 czerwca 2010 r. / Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego. – Zamość : Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego, 2010

70. Lorentz, Ewa : Kościół i klasztor ojców franciszkanów w Zamościu : informator historyczny wydany w pierwszą rocznicę rekonyliacji kościoła dokonanej 25 marca 1994 roku przez ordynariusza diecezji zamojsko-lubaczowskiej biskupa Jana Śrutwę / Ewa Lorentz. – Niepokalanów : Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 1995
71. Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie lubelskim w 2008 r. / zesp. red. Kazimierz Tucki [et al.] ; Urząd Statystyczny w Lublinie. – Lublin : Urząd Statystyczny, 2009
72. Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie lubelskim w 2009 r. / zesp. red. Krzysztof Markowski [et al.] ; Urząd Statystyczny w Lublinie. – Lublin : Urząd Statystyczny, 2010
73. Ludowość dawniej i dziś / red. Ryszard Górski i Julian Krzyżanowski. – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich Wydaw. PAN, 1973
74. Łobocki, Mieczysław : O SOS Wioskach Dziecięcych / Mieczysław Łobocki. – Kraków : Impuls, 2011
75. Łowczak, Sławomir : Burzliwa historia Markuszowa / Sławomir Łowczak. – Markuszów : Markuszowskie Towarzystwo Regionalne. – Lublin : Polihymnia, 2001
76. Maciąg, Józef : Z wielkiego ucisku : błogosławieni męczennicy Ziemi Lubelskiej i Zamojskiej (1939-1945) / Józef Maciąg. – Lublin : Gaudium, 1999
77. Mazur, Janusz : Architektura sakralna pogranicza : kościoły i cerkwie Roztocza i Ziemi Lubaczowskiej / [aut. tekstu Janusz Mazur]. – Lubaczów : Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Lubaczowskiej ; Przemyśl : Mercator, 2009
78. Mazur, Tadeusz : Walka. Gwardia Ludowa i Armia Ludowa / mat. zebr. i oprac. Tadeusz Mazur, Jerzy Tomaszewski. – [Warszawa] : Wydaw. Min. Obrony Narodowej, 1963
79. Mierzwiński, Henryk : Biała Podlaska w latach 1918-1939 / Henryk Mierzwiński. – Biała Podlaska : Miejska Biblioteka Publiczna, 2010
80. Migracje a rynek pracy w województwie lubelskim : prognozy opracowane w ramach projektu : praca zbiorowa / [oprac. Krzysztof Kwaśniewski, Edyta Łaszkiwicz, Joanna Stopolska ; red. nauk. Michał Mackiewicz ; Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych. – Warszawa : CBOS, 2011
81. Migracje a rynek pracy w województwie lubelskim : raport z badań przeprowadzonych w ramach projektu : praca zbiorowa / red. nauk. Mirosława Grabowska ; [aut. Katarzyna Kowalczyk et al. ; Centrum Badania Opinii Społecznej]. – Warszawa : CBOS, 2011
82. Migracje a rynek pracy w województwie lubelskim : rekomendacje opracowane w ramach projektu : praca zbiorowa / red. nauk. Piotr Krajewski ; Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych. – Warszawa : CBOS, 2011

83. Misiura, Alina : Tomaszów Lubelski w dwudziestoleciu 1918-1939 / Alina Misiura. – Warszawa : Bel Studio, 2010
84. Motyka, Grzegorz : Od rzezi wołyńskiej do akcji „Wisła” : konflikt polsko-ukraiński 1943-1947 / Grzegorz Motyka. – Kraków : Wydaw. Literackie, 2011
85. Nasiadka, Marek : Podlaski przełom Bugu : przewodnik nie tylko dla turystów / Marek Nasiadka. – Rzeszów : Wydawnictwo Turystyczne Paweł Wład, 2010
86. Nasiadka, Marek : Turystyczne bramy Roztocza Narol-Zwierzyniec : przewodnik turystyczny / Marek Nasiadka. – Narol-Zwierzyniec : [bez nazwy], 2010
87. Niebelski, Eugeniusz : Zmierzch powstania styczniowego w Lubelskiem i na Podlasiu (1864-1872) / Eugeniusz Niebelski ; Lubelskie Towarzystwo Naukowe. – Lublin : Lubelskie Towarzystwo Naukowe, 1993
88. Niedźwiedz, Józef : Dzieje miejscowości gminy Grabowiec powiat zamojski / Józef Niedźwiedz, Ewa Niedźwiedz. – Grabowiec : Gminny Ośrodek Kultury ; Zamość : Akapit, 2011
89. Nigdy cię nie zapomnę : wydawnictwo pokonkursowe / Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu. – Zamość : Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Kostki Zamoyskiego, 2006
90. Niklewicz, Maria : Wierz, cudu doznasz / Maria Niklewicz. – Zamość : Drukarnia Attyła, 2008
91. Niklewicz, Maria : Wy płyn na głębie / Maria Niklewicz. – Zamość : Drukarnia Attyła, 2008
92. Niklewska, Jolanta : Prywatne szkoły średnie w Warszawie 1905-1915 / Jolanta Niklewska. – Warszawa : Państw. Wydaw. Naukowe, 1987
93. O edukacji dawnych Polaków : materiały z XVI-XVII wieku / wybrała i oprac. Teresa Duralska-Macheta ; [oprac. graf. Anna Styło-Ginter ; słowo wstępne Bogdan Suchodolski]. – Warszawa : „Nasza Księgarnia”, 1982
94. Ochrona środowiska w województwie lubelskim w 2004 r. / [pod red. Kazimierza Tuckiego] ; Urząd Statystyczny w Lublinie. – Lublin : Urząd Statystyczny, 2005
95. Odorowski, Waldemar : Pałac w Kozłówcze. – Lublin : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1985
96. 80 lat Państwowego Gimnazjum i Liceum im. Bartosza Głowackiego w Tomaszowie Lubelskim : Zjazd Absolwentów Jubilatki i II Liceum Ogólnokształcącego / zespół red. Marian Bury [et al.]. – Tomaszów Lubelski : Komitet Organizacyjny Obchodów 80-lecia Państwowego Gimnazjum i Liceum, 1997

97. 85 lat energetyki zamojskiej : [1919-2004] / red. Marek Jawor ; tekst Alicja Zych-Adamczuk [et al.] ; Zamojska Korporacja Energetyczna SA. - Wyd. 2 popr. i uzup. – Zamość : Atut Biuro Promocji, 2004
98. Osoby niepełnosprawne na rynku pracy Lubelszczyzny / Paweł Rydzewski [et al.]. – Lublin : Wydawnictwo WSPA, 2011
99. Osoby po 45. roku życia na rynku pracy Lubelszczyzny : prognozy opracowane w ramach projektu : praca zbiorowa / [oprac. Edyta Łaskiewicz, Joanna Stopolska, Agnieszka Szkudlarek ; red. nauk. Michał Mackiewicz ; Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych ; CBOS]. – Warszawa : CBOS, [2010]
100. Osoby po 45. roku życia na rynku pracy Lubelszczyzny : raport z badań przeprowadzonych w ramach projektu : praca zbiorowa / red. nauk. Mirosława Grabowska, Janusz Durlik ; Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych ; CBOS]. – Warszawa : CBOS, [2010]
101. Osoby po 45. roku życia na rynku pracy Lubelszczyzny : rekomendacje opracowane w ramach projektu : praca zbiorowa / [oprac. Piotr Błędowski ; red. nauk. Piotr Krajewski ; Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych ; CBOS]. – Warszawa : CBOS, [2010]
102. 50 [Pięćdziesiąt] lat Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Karola Szymanowskiego w Zamościu / pod red. Eliza Leszczyńska-Pieniak. – Zamość : Stowarzyszenie Niezależny Ośrodek Kultury, 1999
103. Pełna harmonia / [tekst Krystyna Murant et al. ; oprac. graf. Tadeusz Sieradzian]. – Puławy : Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., 1996
104. „Pod niebem północy” : z dziejów polsko-włoskich związków artystycznych / [red. nauk. i oprac. Piotr Kondraciuk] ; Muzeum Zamojskie w Zamościu. – Zamość : Muzeum Zamojskie, 2010
105. Podkowiak, Jan : Nie wszystko umiera. monografia cmentarza grzebalnego w Hrubieszowie / Jan Podkowiak. – Lublin : Polihymnia, 2007
106. Pogranicze polsko-ruskie we wczesnym średniowieczu na Lubelszczyźnie : praca zbiorowa / pod red. Ewy Banasiewicz-Szykuły ; Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Lublinie. – Lublin : Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, 2009
107. Polakowski, Andrzej : Pożegnanie taboru 1967 : fotografie / Andrzej Polakowski. – Lublin : Petit Skład - Druk- Oprawa : na zlec. Ośrodka „Brama Grodzka - Teatr NN”, 2007
108. Polit, Jan : Hrubieszowskie legendy, podania i opowiadania, wiersze / Jan Polit ; [wybór i oprac. Bożena Mączka ; il. Jerzy Szpot]. – Wołajowice : Gminy Ośrodek Kultury, 2004

109. Polkowska, Irena : Krajobrazy wzruszeń : wiersze / Irena Polkowska ; wybór red. i oprac. Marian Adam Kasprzyk ; il. Stanisław Kasprzyk, Dagmara Kasprzyk-Gélébart, Dorota Keller. – Szczecin : Akcydens Drukarnia, 2010
110. Polkowska, Irena : Vancouver - moja miłość : czyli „Błękitne Bolero” / Irena Polkowska. – Szczecin : Akcydens Drukarnia, 2008
111. Polski, Adam : Kryptonim „Powtórka” : materiały i dokumenty z powtórzonych wyborów do Gromadzkiej Rady Narodowej w okręgu wyborczym Boniewo gmina Fajstławice w 1984/1985 roku : (w 25 rocznicę wydarzeń) / Adam Polski. – Lublin ; Fajstławice Towarzystwo Przyjaciół Fajstławic, 2009
112. Polsko-Ukraińska Strategia Współpracy Transgranicznej na lata 2007-2015 / zespół autorski Witold Wołoszyn ; red. Małgorzata Langiewicz. – Lublin : Stowarzyszenie Europejskie Centrum Integracji i Współpracy Samorządowej „Dom Europy”, 2008
113. Pomorska, Karina : Róże wśród mgły : pisemne różności / Karina Pomorska [pseud.]. – Tolkmicko : Radwan, 2011
114. Pomorska, Karina : W kajdanach miłości / Karina Pomorska [pseud.]. – Tolkmicko : Radwan, 2010
115. Potencjał ekonomiczny miast w województwie lubelskim w latach 2000-2004 / [zespół red. Kazimierz Tucki et al.] ; Urząd Statystyczny w Lublinie. – Lublin : Urząd Statystyczny 2005
116. Powiat łęczyński, region żółkiewski : przewodnik turystyczny / red. Adam Niwiński [et al.] ; tł.[z j. ukraińskiego] Olga Osadczy ; fot. Stanisław Turcki [et al.]. – Łęczna : [Starostwo Powiatowe], 2007
117. Prusicka-Kołcon, Ewa : Zamek w Kryłowie / Ewa Prusicka-Kołcon. – Zamość : Witryna Kresowa Zdzisław Kazimierczuk, 2010
118. Przegon, Wojciech : Architektura Krajobrazu na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie : kronika. Z. 2 / Wojciech Przegon ; [Uniwersytet Rolniczy w Krakowie. Architektura Krajobrazu - Studia Międzywydziałowe. Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji]. – Kraków : Wojciech Przegon, 2011
119. Przemiany demograficzne w województwie lubelskim w latach 2000-2004 / [kom. red. Kazimierz Tucki et al.]. – Lublin : Urząd Statystyczny, 2005
120. Przewodnik krajoznawczy po Biłgoraju z propozycjami ścieżek dydaktycznych / [red. Marian Kurzyrna]. – [Biłgoraj : Szkoła Podstawowa Nr 1], 1997
121. Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2000 roku / [red. Joanna Bańkowska-Królikowska] ; Inspekcja Ochrony Środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie. Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Wojewódzki Fundusz

122. Rebizant-Siwiło, Monika : Singiel / Monika Rebizant-Siwiło. – [Brwinów] : Interwers, 2010
123. Rocznik Statystyczny Województwa Lubelskiego 2010 / Urząd Statystyczny w Lublinie = Statistical Yearbook of Lubelskie Voivodship / Statistical Office in Lublin ; [kom. red. przewodn. Krzysztof Markowski]. – Lublin : Urząd Statystyczny w Lublinie, 2010
124. Roztaczańskie spotkania : wykłady otwarte w Ośrodku Edukacyjno - Muzealnym Roztaczańskiego Parku Narodowego. T. 3, (2000-2001) / [red. Alina Anasiewicz, Bogusław Chmiel] ; Roztaczański Park Narodowy. – Zwierzyniec : RPN, 2002
125. Roztaczańskie spotkania : wykłady otwarte z lat 2004-2005. T. 5 / [red. Paweł Marczakowski, Lucyna Drożdżel, Aneta Ukalska] ; Roztaczański Park Narodowy. – Zwierzyniec : RPN : Wydawnictwo Lipiec, 2008
126. Roztocze : region pogranicza przyrodniczo-kulturowego : materiały polsko-ukraińskiej konferencji naukowej 35 lat ochrony dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego Roztocza regionu pogranicza : Zwierzyniec, 9-10 września 2009 r. Z. 2 / [red. Tadeusz Grabowski]. – Zwierzyniec : Roztaczański Park Narodowy : Agencja Reklamowo-Wydawnicza Arkadiusz Grzegorzcyk], 2009
127. Ruch nowatorstwa pedagogicznego na Lubelszczyźnie 1964-1969 : Materiały na sesję naukową poświęconą osiągnięciom szkolnictwa na Lubelszczyźnie w 25-lecie PRL. T. 2 / pod red. Mieczysława Marczyka ; wyd. przy współud. Zarządu Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Lublinie. Ośrodek Usług Pedagogicznych. – Lublin : Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, 1969
128. Rynek pracy w województwie lubelskim w 2004 r. / [red. Kazimierz Tucki] ; Urząd Statystyczny w Lublinie. – Lublin : Urząd Statystyczny, 2005
129. Rzecz o Wandzie Szelağ : opracowanie / pod red. Zdzisława Szelağa. – Grójec : Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza. Oddział, 2010
130. Skarby Lubelszczyzny : praca zbiorowa / pod red. Ewy Banasiewicz-Szykuły ; Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Lublinie. – Lublin : Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, 2010
131. Skarby Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego : wystawa w 90-lecie Biblioteki / Komisarz wystawy i autor tekstu Jan Smolarz ; WBP. – Lublin : Wojewódzka Biblioteka Publiczna, 1997
132. Skodlarski, Janusz : Nowe spojrzenie na poglądy i działalność Stanisława Staszica / Janusz Skodlarski. – Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010

133. Socha, Janusz. : Stronictwa ludowe po zamachu majowym / Janusz Socha. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1983
134. Solecka, Halina : Garncarstwo baranowskie / Halina Solecka, Janina Kochanowska ; il. Halina Solecka i Anna Jabłonowska. – Leśno Górne : Akademia Umiejętności „Tradycja”, 2006
135. Spis podróżny : Polscy Ormianie, Ormianie w Polsce : konferencja / [red. Monika Maciejewska, Longin Graczyk]. – Bydgoszcz : Fundacja Ari Ari, 2010
136. Sprawka, Jerzy B. : Sekretne życie topików / Jerzy B. Sprawka ; [grafika Artur Popek]. – Lublin : „Polihymnia”, 2003
137. Staszic, Stanisław : Ród ludzki : wersja brulionowa po raz pierwszy ogłoszona drukiem według zachowanego rękopisu. T. 1 / Stanisław Staszic ; oprac. Zbigniew Daszkowski ; przedm. napisał Bogdan Suchodolski ; [Polska Akademia Nauk]. – [Warszawa] : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1959
138. Staszic, Stanisław : Ród ludzki : wersja brulionowa po raz pierwszy ogłoszona drukiem według zachowanego rękopisu. T. 2 / Stanisław Staszic ; oprac. Zbigniew Daszkowski ; przedm. napisał Bogdan Suchodolski ; [Polska Akademia Nauk]. – [Warszawa] : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1959
139. Staszic, Stanisław : Ród ludzki : wersja brulionowa po raz pierwszy ogłoszona drukiem według zachowanego rękopisu. T. 3 / Stanisław Staszic ; oprac. Zbigniew Daszkowski ; przedm. napisał Bogdan Suchodolski ; [Polska Akademia Nauk]. – [Warszawa] : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1959
140. Stolarski, Artur : Kazimierz Dolny i okolice : przewodnik dla turystów pieszych rowerowych i zmotoryzowanych / [tekst Artur Stolarski ; zdjęcia Krzysztof Adam Śliwa]. - Wyd. 2. – Kielce : Elipsa, 2008
141. Strategiczna problematyka rozwoju Polski Wschodniej / red. nauk. Dariusz J. Błaszczuk, Marian Stefański. – Lublin : Innovatio Press Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji, 2010
142. Strykowski, Julian : Ocalony na Wschodzie / z Julianem Strykowskim rozmawia Piotr Szewc. – Montricher : Les Éditions Noir sur Blanc, dr. 1991
143. Studia z dziejów Kocka / pod red. Ryszarda Szczygła. – Lublin : Towarzystwo Przyjaciół Miasta Kocka, 2003
144. Szkice z historii lewicowego ruchu młodzieżowego na Lubelszczyźnie / pod red. Emila Horocha ; „Pokolenia”. – Lublin : Zarząd Wojewódzki Stowarzyszenia „Pokolenia”, 2004
145. Szlaki turystyczne Ziemi Biłgorajskiej / [tekst: Andrzej Czacharowski, Marian Kurzyrna ; red. Stanisława Dzikoi]. – Biłgoraj : Powiatowy Ośrodek Informacji Turystycznej przy Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących Starostwa Powiatowego, 2006

146. Sztuka sakralna i duchowość pogranicza polsko-ukraińskiego na Lubelszczyźnie : (Materiały z Międzynarodowej Konferencji „Sztuka Sakralna Pogranicza”, Lublin 13-15.10.2005 r.). – Lublin : Fundacja Kultury Duchowej Pogranicza, 2005
147. Sztuka włoska : katalog wystaw w Muzeum Zamojskim w Zamościu / red. nauk. i oprac. Piotr Kondraciuk. – Zamość : Muzeum Zamojskie w Zamościu, 2010
148. Szumił, Halina Irena : XXV lat czytelnicy teologicznej Biblioteki Uniwersyteckiej KUL / Halina Irena Szumił ; Katolicki Uniwersytet Lubelski. – Lublin : Biblioteka Uniwersytecka KUL, 1994
149. Szwarcówna, Wanda : Biblioteka Szymona Szymonowica / Wanda Szwarcówna ; Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. – Lublin : WBP, 1989
150. Szyszka, Bogdan : Zamość europejskie miasto kultury / Bogdan Szyszka. – Zamość : Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu, 2010
151. Śladami Unii Lubelskiej : spacer po dawnym Lublinie / [Małgorzata Domagała, Marcin Bieleś, Iwona Burdzanowska ; oprac. graficzne Konrad Rządowski]. – Lublin : Urząd Miasta Lublin, 2010
152. The polish-ukrainian borderland : environment – society – economy / red. nauk. Bogdan Kawałko i Andrzej Miszczuk ; zespół aut. Serhiej Fedoniuk et al. ; tł. Jerzy Adamko, Jerzy Rywacki (jęz. ang.). – Zamość ; Lublin : Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji. Centrum Badawczo-Szkoleniowe : Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji. Centrum Badawczo-Szkoleniowe, 2005
153. Tochman, Krzysztof A. : Z ziemi obcej do Polski : losy żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych, którzy powrócili do kraju po II wojnie światowej. T. 2 / Krzysztof A. Tochman. – Skokówka : na zlec. Obywatelskiego Stowarzyszenia „Ostoją” : Zakład Poligraficzny Krystyna Górską, 2009
154. Turystyczny szlak transgraniczny Bełzec – Belz – Bełzec = Transkordonnyj turističnij maršrut Bełzec' - Belz - Bełzec' / [oprac.: Firma Szkoleniowa Agnieszka Wiśniewska-Woźniak, Urząd Gminy Bełzec : [tł. Agnieszka Dudek-Szumigaj]. – Bełzec : Gmina, 2009
155. Typek, Jan Tadeusz : Pielgrzym mocny nadzieją : powieść historyczna / Jan Tadeusz Typek. – Lublin : Gaudium, 2011
156. W hołdzie wysokim drzewom i zielonej trawie : wydawnictwo pokonkursowe / Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu. – Zamość : Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego, 2008
157. Walory kulturowe i przyrodnicze Ziemi Parczewskiej i Lubomelskiej = Kulturni ta prirodni cinnocni Parčevs'koi ta Luboml'skoi zemli / [aut. zdj. Andrzej

- Chodacki, Tomasz Ostapiuk, M. Wołodimirowicz ; tł. Wiera Martyniuk]. – Parczew : Powiat Parczewski, 2010
158. Waluda, Bronisław : Samoobrona Zamojszczyzny przed eskalacją 1939-1944 / Bronisław Waluda. – Warszawa : Bronisław Waluda, cop. 2010
 159. Wawryniuk, Andrzej : Powiat włodawski : historia, geografia, gospodarka, polityka : monografia miejscowości / Andrzej Wawryniuk. – Włodawa : Drukarnia Graf Królikowski Janusz, 2010
 160. Wilkowski, Eugeniusz : Solidarność w Zamojskich Fabrykach Mebli w latach 1980-1989 / Eugeniusz Wilkowski. – Chełm : [Agencja Arte], 2010
 161. Winiarski, Janusz : Parczew / [tekst i oprac. red. Janusz Winiarski]. – Parczew : Express Press, 2008
 162. Winiewicz-Cybulska, Izabela : Dusiek and Bajdek in Zamość fortress / Izabela Winiewicz ; il. Anna Zawadzka, Marek Stolarz. – Zamość : Izabela Winiewicz-Cybulska, 2009
 163. Winiewicz-Cybulska, Izabela : Dusiek i Bajdek w zamojskiej twierdzy / Izabela Winiewicz ; il. Anna Zawadzka, Marek Stolarz. – Zamość : Izabela Winiewicz-Cybulska, 2009
 164. Winnicka, Halina : Zapomniany wynalazca / Halina Winnicka. – Warszawa : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1962
 165. Województwo lubelskie 2010 = Lubelskie voivodship 2010 : podregiony, powiaty, gminy = subregions, powiats, gminas / Red. Kazimierz Tucki [et al.]. – Lublin : Urząd Statystyczny, 2010
 166. Wójcik, Robert : Historia Cukrowni „Garbów” / Robert Wójcik. – Lublin : Towarzystwo Naukowe KUL : Lubelska Fundacja Odnowy Zabytków, 2010
 167. Wójcik, Tomasz : Polska : najpiękniejsze miejsca / Tomasz Wójcik. – Warszawa : Buchmann, 2008
 168. Z działalności nauczycieli tajnego nauczania na Lubelszczyźnie / [zespół red. Bolesław Grzebski et al.] ; Związek Nauczycielstwa Polskiego. Okręg w Lublinie. – Warszawa : Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych : na zlec. Zarządu Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Lublinie, 1989
 169. Zabytki powiatu hrubieszowskiego = Historical buildings of the Hrubieszów district / [oprac. i fot. Dorota Grzymała, Justyna Wojtiuk] ; Muzeum im. ks. Stanisława Staszica w Hrubieszowie. – Hrubieszów : Muzeum im. ks. Stanisława Staszica, 2011
 170. Zamojskie Studia i Materiały ; Nr 3/2009 / red. wydania Janusz Skwarek ; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu. – Zamość : Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji, 2009

171. Zarys dziejów Związku Nauczycielstwa Polskiego na Lubelszczyźnie w latach 1905-1985 / [kom. red. Henryk Bichta et al.]. – Lublin : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1988
172. Zbyryt Barbara : Pamięć wierności / Barbara Zbyryt ; [fot. Andrzej Dudek et al.]. – Zamość : Barbara Zbyryt, 2010
173. Zespół synagogałny we Włodawie / [oprac. Ewa Podlewska-Bem]. – Włoda-wa : Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, [2005]
174. Zielińska, Halina : O książce prawie wszystko / [tekst i oprac. red. Halina Zie-lińska]. – Zamość : Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego, 2010
175. Ziółkowski, Wiktor Hermogenes : Łęczna - miasto wielkich jarmarków w foto-grafii Wiktora Ziółkowskiego / [teksty Eugeniusz Misiewicz ; zespół red. Euge-niusz Misiewicz, Paweł Brodzisz]. – Łęczna : Starostwo Powiatowe, cop. 2010
176. Złoty album Lubelszczyzny. – Lublin : VIP Agencja Reklamy, 2010
177. Związek Nauczycielstwa Polskiego na Lubelszczyźnie w latach 1986-2000 / pod red. Jerzego Doroszewskiego ; Związek Nauczycielstwa Polskiego. Lu-belski Zarząd Okręgu. – Lublin : ZNP, 2002

Anna Rychter

KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ

Gortner, C. W.: *Ostatnia królowa*. - Poznań; Katowice: Książnica Oddział Publikat, 2011.

Autor powieści historycznych, które zdobyły międzynarodową sławę tym razem przybliży barwną postać Joanny I Kastylijskiej.

Gortner - Hiszpan wychowany w Maladze, studiował w New College w Kalifornii, na wydziale sztuk pięknych i historii. Obecnie mieszka w północnej Kalifornii.

Ostatnia królowa to powieść o jednej z najbardziej tajemniczych postaci, o życiu Joanny Szalonej, trzeciego dziecka hiszpańskiej królowej Izabeli. Książka przenosi czytelnika w czasy epoki renesansu, kiedy to Hiszpania walczy o zjednoczenie i umocnienie władzy królewskiej, również dzięki politycznym koligacjom. Szesnastoletnia Joanna zostaje poślubiona przez Filipa I Pięknego, spadkobiercę cesarstwa Habsburgów. Początkowo udane małżeństwo z biegiem lat i dynamicznie zmieniających się realiów historycznych, staje się koszmarem i udręką. Infantka Hiszpanii, arcyksiężna, przyszła królowa poprzez intrygi polityczne stała się pionkiem w grze o władzę. Kiedy próbowała protestować, okrzyknięto ją szaloną. Znakomicie poprowadzona akcja powieści, nakreśla także dworskie zwyczaje, dyplomację, relacje społeczne, a wszystko na tle doniosłych wydarzeń historycznych. Porywająca powieść o ludzkich namiętnościach i dramatach.

Ossendowski, Ferdynand Antoni: *Karpaty i Podkarpacie*. - Łomianki: Libra, 2011.

Reprint oryginalnego wydania: *Karpaty i Podkarpacie*. - Poznań: Wydawnictwo Polskie R. Wegnera, [1939]. Cuda Polski; t. 14.

Ferdynand Antoni Ossendowski (urodzony 27 maja 1878 r., w Lucynie w guberni witebskiej, zmarł 3 stycznia 1945 r. w Żółwinie koło Milanówka) pisarz, dziennikarz, podróżnik, nauczyciel akademicki, członek Akademii Francuskiej, działacz polityczny, naukowy i społeczny, antykomunista. W 1905 r. przeniósł się do Mandżurii, gdzie prowadził badania geologiczne. Za organizowanie protestów przeciw represjom w Królestwie Kongresowym skazany został przez sąd rosyjski na półtora roku więzienia. Następnie wiele podróżował po Syberii, pływał na statkach handlowych do Indii, Japonii i na Sumatrę. Podczas wojny domowej w Rosji czynnie zaangażował się po stronie Białych. Następnie poszukiwany przez policję polityczną zbiegł do Mongolii. Do Polski powrócił w 1922 r., gdzie zajmował się działalnością literacką. Sławę przyniosła mu, przetłumaczona na 19 języków, książka: *Zwierzęta, ludzie, bogowie*, w której opisał wspomnienia z ucieczki z Rosji ogarniętej rewolucją. W sumie ukazało się 77 tytułów jego autorstwa. W czasie II wojny światowej pracował w konspiracji Stronnictwa Narodowego.

Po wojnie władze PRL zakazały publikowania prac Ossendowskiego, ze względu na treść jego książki - fabularyzowanej biografii *Lenin*.

Publikacja *Karpaty i Podkarpacie* opisuje pasmo górskie Karpat, Podkarpacie Północne i Podkarpacie Wschodnie - obecnie po stronie ukraińskiej. Autor w interesujący sposób nakreśla dzieje historyczne ziem regionu karpackiego, oddaje specyfikę warunków naturalnych: geologicznych i przyrodniczych. Szeroko omawia różnorodność etnograficzną poszczególnych obszarów i dokumentuje fotograficznie sylwetki, stroje i domostwa. Czytelnik odnajdzie tu może historię i opisy zapomnianych pierwotnych mieszkańców Łemkowszczyzny oraz Bojków i Hucułów. Zamieszcza miniatury ilustrujące zamki i pałace okolicznej szlachty i ich portrety. Obrazuje i opisuje rozwijający się dopiero na tych terenach polski przemysł.

Książka została starannie wydana w pięknej, twardej oprawie, godnej jej treści i wartości dokumentacyjnej.

Molenda, Jarosław: *Rośliny, które zmieniły świat*. - Zakrzewo: Wydawnictwo Replika, 2011.

Autor Jarosław Molenda (ur. 1965 r.) zajmuje się głównie publicystyką popularnonaukową, choć z wykształcenia jest filologiem. Ukończył Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pisarz, dziennikarz, podróżnik współpracował m.in. z takimi pismami jak: *Archeologia Żywa*, *Globtroter*, *Voyage*, *Wiedza i Życie*. Brał udział w kolegium redakcyjnym *Encyklopedii Geograficznej Świata*. Członek South American Explorer i Polskiego Klubu Przyrody.

Rośliny, które zmieniły świat to pięknie prezentujący się przewodnik, który opisuje 18 znanych i pożytecznych roślin. Jak zapewnia sam autor, na stronie tytułowej, przytoczone są tu:

- fakty i mity na temat właściwości leczniczych warzyw i owoców,
- anegdoty i zagadki roślinnych peregrynacji,
- kulisy ewolucji gatunków.

W interesujący, przystępny sposób publikacja odkrywa przed czytelnikiem tajemnice królestwa roślin, udowadnia, że to właśnie dzięki roślinom dokonał się rozwój cywilizacji. Na kartach książki oprócz informacji o danej roślinie oraz związanych z nią anegdot, zamieszczono sporo kolorowych zdjęć, ciekawostek oraz wyjaśniono definicje, niektórych pojęć. W związku z pochodzeniem omawianego gatunku autor publikacji zapoznaje czytelnika z obyczajowością i tradycją danego kraju, a także z bardziej lub mniej znanymi odkrywcami. Atutem książki jest ciekawy, plastyczny język, który w fascynujący sposób mówi m.in. o: czosnku, cynamonie, bawełnie, pieprzu, ryżu, kawie, herbacie, ziemniakach czy kakao. Autor uświadamia, iż tak naprawdę mało, kto zdaje sobie sprawę, jakie bogactwo kryje świat prozaicznych roślin.

Pousin, Sonia, Pousin, Alexandre: *Afryka Trek: Od Przylądka Dobrej Nadziei do Kilimandżaro*. - Poznań: Zysk i S-ka, 2011.

Afryka Trek. Od Przylądka Dobrej Nadziei do Kilimandżaro ukazała się w serii *Człowiek poznaje świat*. Jest to część pierwsza relacji z podróży, która opisuje 7 tysięcy kilometrów marszu wzdłuż Wielkiego Rowu Afrykańskiego.

Autorzy książki to małżeństwo francuskich podróżników, którzy przez trzy lata wędrowali po Afryce. Sonia i Alexandre Poussin to przede wszystkim pasjonaci Czarnego Łądu, ale również osoby biorące udział w misjach humanitarnych i działające we francuskich mediach, także na rzecz Afryki. Alexandre jest reżyserem, prowadzi programy na antenie France 3 oraz na kanale Voyage.

Książka *Afryka Trek* opowiada w sposób bardzo osobisty o przeżyciach na szlaku od Przylądka Dobrej Nadziei do Jeziora Tyberiadzkiego. Czytelnik wraz z wędrowcami przemierza krok po kroku wschodnią Afrykę w wyczerpującym marszu przez pustynię, busz, dżunglę. Jak wynika z opisów, Afryka to nie tylko dzikie zwierzęta i ogromne przestrzenie, ale przede wszystkim ludzie. Autorzy wielokrotnie podkreślają ogromną życzliwość i hojność mieszkańców, mimo że żyją oni często w trudnych warunkach i ubóstwie.

Dzięki małżeństwu Poussin można na nowo poznać kontynent afrykański z jego kontrastami społecznymi i podziwiać potęgę nieujarzmionej przyrody. W publikacji zamieszczono liczne zdjęcia i mapy.

Wilson, Andrew: *140 projektów małych ogrodów*. - Wyd. 2. - Warszawa: Muza SA, 2011.

W Wydawnictwie Muza SA ukazało się drugie wydanie znakomitego poradnika *140 projektów małych ogrodów* z dziedziny architektury i wnętrza, autorstwa Andrew Wilsona, znanego angielskiego architekta krajobrazu.

Książka pomaga w komponowaniu poszczególnych elementów ogrodu, zawiera masę planów i grafik, przydatnych dla osób zakładających dopiero ogrody, jak i już zaawansowanych ogrodników. Przedstawione projekty, kompozycje i sugestie uzupełniają fotografie i objaśnienia autora. Szeroki wachlarz przestrzennych rozwiązań, dobór roślin oraz inspiracji przystosowany został do warunków polskich.

Poradnik wydano w formie pięknego albumu z czytelnym układem komentarzy.

Rakoczy, Bartosz: *Ustawa o lasach: komentarz*. - Warszawa: Woltares Kluwer Polska Sp. z o.o., 2011.

Książka Bartosza Rakoczego *Ustawa o lasach* z wyczerpującym komentarzem W. Radeckiego wypełnia lukę powstałą w ostatnich latach w literaturze dotyczącej prawa leśnego. Jest to tym bardziej cenna publikacja, gdyż problemy prawne dotyczące lasów narastają. Autor traktuje tematykę wielopłaszczyznowo, porusza zagadnienia teoretyczne, ale także praktyczne z uwzględnieniem problematyki ochrony środowiska, rozwoju gospodarczego i zagadnień cywilnoprawnych.

Wydawnictwo adresowane jest do szerokiego grona odbiorców: do pracowników Służby i Straży Leśnej, organów administracji publicznej, sędziów, radców prawnych, adwokatów, notariuszy i prokuratorów oraz do kadry naukowej zgłębiającej problemy ochrony środowiska.

Chiger, Krystyna, Paisner, Daniel: *Dziewczynka w zielonym sweterku*. - Warszawa: PWN, 2011.

Krystyna Chiger-Keren, czyli tytułowa *Dziewczynka w zielonym sweterku*, opowiada po latach swoją historię z czasów II wojny światowej, kiedy to wraz z rodziną musiała ukrywać się w lwowskich kanałach. Obecnie autorka mieszka w Nowym Jorku, jednak zanim na stałe osiadła w Stanach Zjednoczonych, przebywała w Izraelu, a wcześniej w Polsce. Zielony sweterek wraz z bohaterką ocalał i istnieje do dziś, znalazł swoje miejsce w Muzeum Holokaustu w Waszyngtonie.

Książka przenosi czytelnika w najstraszniejszy okres wojny widziany oczami żydowskiego, ośmioletniego dziecka, wprowadza w koszmar codzienności lwowskiego getta, a później w podziemny świat kanałów. Dzięki pomocy, początkowo odpłatnej, Leopolda Sochy - polskiego kanalarza, dziewczynka przeżywa tam 14 miesięcy w strachu, brudzie, głodzie oraz zimnie, do lipca 1944 roku, kiedy Armia Czerwona zajmuje Lwów. W tym czasie najcieplejszym ubraniem Krysi był sweterek zrobiony przez jej babcię. Nigdy się z nim nie rozstawała, bo czuła, że sprawia on cuda i to dzięki niemu przetrwają - ona i jej najbliżsi.

Na motywach wspomnień Krystyny Chiger, powstał przejmujący film Agnieszki Holland *W ciemności*. Do wydania PWN dodaje płytę DVD *Tak, pamiętam: wspomnienia Krystyny Chiger-Keren*.

Paluchowska-Święcka Olga: *Prosektorium*. - Warszawa: Prószyński i S-ka, 2011.

Prosektorium to debiut pisarski Olgi Paluchowskiej-Święckiej. Do tej pory autorka zajmowała się pracą naukową, obroniła pracę doktorską z mikrobiologii, napisała kilka publikacji. Pochodzi z Ostrowca Świętokrzyskiego, w swoim zawodowym życiu podejmowała różne prace: od pracy fizycznej, później jako modelka, instruktor tajni i mikolog w warszawskich szpitalach. Obecnie prowadzi własny gabinet dietetyczny. Jej hobby to tworzenie wielkoformatowych grafik.

Książkę Olgi Paluchowskiej-Święckiej czyta się z ogromnym zaciekawieniem, akcja do ostatniej strony jest poprowadzona sprawnie i trzyma czytelnika w napięciu. Bohaterka Natasza Woronowna, młoda studentka i modelka, dziewczyna o niezwyklej urodzie zgłasza się do pracy w prosektorium. Początkowo praca tam miała być ucieczką od własnych problemów i schronieniem. Niedługo otrzymuje pracę również w szpitalu, gdzie styka się ze światem ludzi chorych i zmęczonych życiem. Kontrastowe zestawienie dwóch rzeczywistości: z jednej strony szpitala i codziennej styczności ze śmiercią, a z drugiej strony mody, fleszy i pięknych dziewcząt sprawia, że Natasza zaczyna głębiej odczuwać i doceniać to, co ulotne, piękne i ważne. Odkrywa, że osoby z obu światów, które oceniała w sposób powierzchowny, stereotypowy, posiadają głębokie wnętrza i skrywają mroczne tajemnice swojej duszy. Jako młoda i zmysłowa kobieta, a przy tym inteligentna i wrażliwa osoba, pozytywnie oddziałuje na ludzi cierpiących po stracie bliskich

i chorych leżących w szpitalu. Sama jej obecność przynosi ulgę i zmusza do zwieżeń, po traumatycznych przeżyciach. Doświadczenia te, także samej Nataszy, pomagają w odnalezieniu zagubionej tożsamości.

Książka przepełniona jest przemyśleniami o życiu, o zagubieniu we współczesnym świecie i samotności człowieka. Dużo w niej subtelnego erotyzmu oraz mistycyzmu, który jak się okazuje jest nieodzownym elementem życia w równowadze.

Mandanna, Sarita: *Tygrysie Wzgórza*. - Kraków: Wydawnictwo Otwarte, 2011.

Sarita Mandanna amerykańska pisarka, autorka powieści *Tygrysie Wzgórza* urodziła się oraz dorastała w Indiach, duży wpływ na treść książki miały więc - jak sama przyznaje - jej własne doświadczenia i wspomnienia z dzieciństwa.

Fabula przenosi czytelnika w malowniczy krajobraz południowych Indii. Autentyczne opisy kultury i zwyczajów oraz poetycko nakreślone piękno przyrody stanowią fascynującą odskocznnię od akcji i podnoszą wartość poznawczą książki. Ze względu na barwną, egzotyczną opowieść o zakazanej, tragicznej miłości dwojga młodych ludzi, rozgrywającej się w dziewiętnastowiecznych Indiach, książka szybko zyskała miano międzynarodowego bestselleru, zapowiadanego, jako indyjskie *Przeminęło z wiatrem*. Powieść oparta jest na historii rodziny, porusza uniwersalne tematy jak: niespełniona miłość, przyjaźń, umiejętność wybaczenia, siła namiętności i przeznaczenie. Książka opowiada o przeżyciach pięknej Dewi, jej przyjaciela Dewanna i Macu - pogromcy tygrysa, który zauroczył dziewczynę. *Tygrysie Wzgórza* to książka pełna emocji, dobra lektura dla czytelników lubiących sagi rodzinne, wrażliwych na piękno natury.

Szwaja, Monika: *Nie dla mięczaków*. - Warszawa: Empik Sp. z o.o., 2011.

Nowa książka Moniki Szwejki ukazała się, jako prezent od Empiku w ramach Światowego Tygodnia Książki 2011.

Monika Szwejka (ur.1949 r.) - pisarka i dziennikarka telewizyjna, ukończyła polonistykę na Uniwersytecie w Poznaniu. Po studiach pracowała w telewizji, skąd została zwolniona w stanie wojennym. Przez następne lata pracowała, jako nauczycielka języka polskiego i historii w małej miejscowości Podgórzyn, położonej w Karkonoszach. Swoje doświadczenia z tego okresu zamieściła w powieści *Jestem nudziarą*. W 1989 r. powróciła do pracy w telewizji, gdzie pracowała do 2002 r. Obecnie mieszka w Szczecinie i posiada własne wydawnictwo - SOL. Ma syna Wawrzyńca (1984 r.), dźwiękowca w radiu Szczecin.

Nie dla mięczaków to książka przyjemna w odbiorze, czasem wręcz zabawna, ale przy tej lekkości poruszająca istotne problemy społeczne. Główny bohater Piotr, właśnie świeżo po rozwodzie, wyruszył na beztróski spacer, czując, że wszelkie problemy ma już za sobą. Na jego drodze pojawiła się jednak pewna niepozorna, jak ją nazywał w myślach Szara Myszka. Kobieta pełna optymizmu i otwarta, objawiła się, jako przeciwieństwo jego byłej żony. Kiedy na oczach

Piotra staje się ona zgrabną Majką i zauroczony snuje już plany związane z jej osobą, w jego domu pojawia się 17-stoletni syn. Do tej pory Piotr nie wiedział o jego istnieniu, co zrobiło na nim piorunujące wrażenie, a niemniejsze jego orientacja seksualna. Mimo skomplikowanej sytuacji rodzinnej i uczuciowej, Piotr czuje się odpowiedzialny za osoby, które nieoczekiwanie pojawiły się w jego życiu. Chce ponownie założyć rodzinę, wierzy, że poradzi sobie z problemami otaczającej rzeczywistości, czuje się silny, a jego nowe motto życiowe brzmi: „zakładanie rodziny nie jest dla mięczaków”.

Monika Szwaja przełamuje w tej książce wiele stereotypów dotyczących uczuć, związków między ludźmi, pojęcia rodziny, a przede wszystkim męskiej psychiki: „To, że mężczyzna jest łagodnego serca, nie znaczy wcale, że jest mięczakiem.”

Pruski, Michał, Piepka, Mirosław. - Czarny czwartek: Gdynia ' 70. - Warszawa, Świat Książki, 2011.

Jest to fabularyzowany reportaż o gdyńskiej tragedii z 1970 r., podczas której zginęło 18 osób. Autorzy książki to dziennikarze, pochodzący z Trójmiasta. Jako nastoletni chłopcy sami byli świadkami tych wstrząsających wydarzeń? Po latach odnaleźli m.in. żonę Brunona Drywy, zastrzelonego portowca, która opowiada o dramatycznych losach swojej rodziny. Zamieszczone są tu również relacje rodziców Zbigniewa Godlewskiego, zabitego osiemnastolatka, znanego, jako Janek Wiśniewski. Opinie i relacje również innych świadków, zwłaszcza uczestników strajku, podkreślają bezwzględność ówczesnych komunistycznych władz w tłumieniu robotniczych wystąpień. Na bezbronne tłum stoczniovców skierowano zmasowane ataki milicji i wojska.

Na podstawie książki powstał film, w którym archiwalne zdjęcia z tego okresu przewijają się wśród fabuły, nadając mu charakter niemal dokumentalny.

Publikacja *Czarnego czwartku* wpisuje się w społeczną dyskusję i obchody wystąpień polskich robotników przeciw rządowi socjalistycznym.

Conradi, Peter, Logue, Mark: Jak zostać królem. - Warszawa: Świat Książki, 2011.

Książka oparta na pamiętnikach Lionela Louge australijskiego terapeuty, który znalazł sposób na wyleczenie księcia Jerzego VI - ojca obecnej królowej Elżbiety II - z jąkania.

Wnuk Lionela, Mark Logue, zebrał odnalezione zapiski swojego dziadka i odsłonił prawdziwą, a przy tym niezwykle barwną, pełną anegdot, opowieść z życia brytyjskiej rodziny królewskiej.

Po śmierci króla Jerzego V i abdykacji Edwarda VIII, królewski brat, kolejny następca - książę Albert musiał objąć tron Anglii, jako Jerzy VI. Ogromną przeszkodą w wypełnianiu oficjalnych obowiązków była nieprzyjemna i ośmieszająca przypadłość księcia, nękająca go od najmłodszych lat. Książka opowiada o zmaganiach księcia, później króla Jerzego VI ze swoim olbrzymim pro-

blemem, dokuczliwym ze względu na konieczność wielu publicznych występów, jak i obniżonego poczucia wartości. Przedstawia również historię prawdziwej przyjaźni i pokonywania własnej słabości.

Ekranizacja *Jak zostać królem* otrzymała 12 nominacji, a łącznie zdobyła 4 Oscary w tym za najlepszy film 2010 roku. W głównych rolach wystąpili Colin Frith i Geofrey Rush.

Motyka, Grzegorz: *Od rzezi wołyńskiej do akcji „Wisła”: konflikt polsko-ukraiński 1943-1947.* - Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2011.

Autor książki *Od rzezi wołyńskiej do akcji „Wisła”* opisuje najtrudniejszy okres dziejów Polski i Ukrainy - konflikt z lat 1943-1947.

Dr hab. Grzegorz Motyka (ur. 1967 r.) historyk, absolwent Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, pracownik Instytutu Studiów Politycznych PAN, były pracownik Instytutu Pamięi Narodowej zajmuje się głównie badaniami stosunków polsko-ukraińskich. Wydał kilka publikacji dotyczących tej problematyki oraz szereg artykułów naukowych zamieszczanych w *Karcie, Więzi, Zeszytach Historycznych* oraz w *Gazecie Wyborczej* i innych.

Najnowsza książka Grzegorza Motyki *Od rzezi wołyńskiej do akcji „Wisła”* to podsumowanie wieloletnich zainteresowań, jednak - jak definiuje sam autor - posiada ona charakter popularnonaukowy. Przedstawia przebieg tragicznego konfliktu dwóch narodów, który wyznaczają ramy chronologiczne 1943-1947. W 1943 r. dokonano rzezi wołyńska, czyli czystka etniczna na Polakach przez nacjonalistów ukraińskich. Rok 1947 to data akcji „Wisła” - przymusowe wysiedlenie Ukraińców z południowo-wschodniej Polski. Zatrważający bilans krwawego konfliktu do dziś ciąży na zbiorowej pamięci. Dziesiątki tysięcy zabitych cywilów, w tym kobiet i dzieci, tysiące spalonych lub zniszczonych miejscowości, ponad półtora miliona wysiedlonych ludzi, zmuszonych do opuszczenia rodzinnych domów i pozostawienia dorobku.

Grzegorz Motyka jest jednym z najlepszych znawców stosunków polsko-ukraińskich w latach wojny i tuż po niej, co przyznają także przeciwnicy jego poglądów. Wydanie *Od rzezi wołyńskiej do akcji „Wisła”* również wzbudziło szereg kontrowersyjnych opinii szczególnie w środowisku byłych żołnierzy Armii Krajowej.

Warto sięgnąć po tę publikację, gdyż wypełnia ona lukę w rzetelnym wyjaśnieniu tego tematu, przemilczanego w okresie władzy komunistycznej, a i dzisiaj pozostającego białą plamą.

Agnieszka Szewczuk

Tworzenie struktur Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Zamościu

*Solidarność – to znaczy: jeden i drugi,
a skoro brzemie,
to brzemie niesione razem, we wspólnocie.
A więc nigdy: jeden przeciw drugiemu.*

Jan Paweł II
Gdańsk – Zaspą, 12 czerwca 1987 r.

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” (NSZZ „Solidarność”) powstał w wyniku niezadowolenia społecznego z pogarszającej się sytuacji ekonomicznej społeczeństwa oraz ze sposobu sprawowania władzy przez rządy komunistyczne. Strajki zapoczątkowane w Świdniku na Lubelszczyźnie, kontynuowane na Wybrzeżu, rozwinęły się w protesty ogólnopolskie. Kulminacyjnym i najważniejszym był strajk okupacyjny w Stoczni Gdańskiej, który zakończył się 31 sierpnia porozumieniem, które między innymi zawierało zgodę na utworzenie niezależnych związków zawodowych. Komitety założycielskie nowych związków powstawały w całym kraju na skalę masową.

17 września 1980 r. na spotkaniu przedstawicieli komitetów strajkowych i założycielskich w Gdańsku utworzono NSZZ „Solidarność”, powołano Krajową Komisję Porozumiewawczą z przewodniczącym Lechem Wałęsą i ustalono Statut Związku. W październiku złożono materiały w sądzie wojewódzkim w Warszawie w celu rejestracji NSZZ „Solidarność”.

Pracownicy Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu z uwagą obserwowali wydarzenia polityczne i społeczne w całej Polsce. Drogami konspiracyjnymi otrzymywali ulotki i biuletyny informacyjne o aktualnych wydarzeniach. W Zamościu zaczęły tworzyć się komitety założycielskie NSZZ „Solidarność”. Także część pracowników WiMBP postanowiła czynnie włączyć się do tworzenia nowych związków, a tym samym zmieniać skostniały, zniewolony system społeczny i polityczny. Duszą i organizatorem wszystkich spotkań, rozmów i dyskusji był Andrzej Gąsienica, który swoją wiedzą i zaangażowaniem potrafił porwać i przekonać do zmian i podjęcia walki na początku kilkusobową grupę pracowników w różnym wieku i z różnym stażem pracy. Grupa ta założyła Tymczasowy Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność”. Bardzo ważnym szczegółem, który w sposób widoczny podkreślał przynależność i sympatię do nowego ruchu był maleńki znaczek *Solidarność*. Nosiło się go na piersiach z wielką dumą. Wzbudzał on na ulicy

różne emocje. Od ciepłych uśmiechów, przez ironię, czasem zazdrość o odwagę, aż po różne formy dezaprobaty czy wręcz nienawiści. Takim miejscem, gdzie można było spotkać się z ludźmi, którzy uczestniczyli w tworzeniu nowych struktur, mieli dużą wiedzę o aktualnych wydarzeniach w Polsce, potrafili natchnąć ideą wolności i patriotyzmu, była Sala Consulatatus w Ratuszu. Spotkania te odbywały się po pracy i uczestniczyli w nich także chętni pracownicy biblioteki. Później wszystko, o czym tam się słyszało, przekazywane było pozostałym pracownikom. Było to jak oddech świeżego powietrza, którym się na co dzień nie oddychało. Dzięki takim działaniom i pracy informacyjnej, grupa sympatyków *Solidarności* powiększyła się do około 20 osób. Tymczasowy Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność”, przekształcił się w Komitet Założycielski Związku i w październiku 1980 r. sprawa dojrzała do zarejestrowania NSZZ „Solidarność” Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu w Międzyzakładowym Komitecie Założycielskim, Region Środkowo-Wschodni w Lublinie, Oddział w Zamościu, który mieścił się na przeciwko synagogi, przy ul. Bazylińskiej.

Na zebraniu założycielskim Związku, wybrano komisję zakładową, w skład której weszli pracownicy WiMBP w Zamościu:

- przewodniczący – Andrzej Gąsienica (Dział Instrukcyjno-Metodyczny)
- v-ce przewodnicząca – Jadwiga Darska (Czytelnia)
- sekretarz – Danuta Szozda (Dział Dziecięco-Młodzieżowy)
- skarbnik – Stanisław Makiel (Dział Instrukcyjno-Metodyczny).

W skład komisji weszły jeszcze inne osoby, jako jej członkowie.

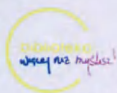
NSZZ „Solidarność” został ostatecznie zarejestrowany 10 listopada 1980 r. przez Sąd Okręgowy w Warszawie. W chwili rejestracji liczył około 10 mln. członków tj. 80% wszystkich zatrudnionych. Naczelną władzą był Zjazd Delegatów, władzę wykonawczą sprawowała Krajowa Komisja Porozumiewawcza (od września 1981 r. Komisja Krajowa) z siedzibą w Gdańsku. W jego strukturach była także organizacja związkowa „Solidarności” WiMBP w Zamościu.

Solidarność wniosła do umysłów ludzi, przez lata zniewolonych przez propagandę komunistyczną, przestrzeń wolności sumienia i poczucie godności osobistej. Ludzie zaczęli publicznie głosić swoje poglądy polityczne i religijne. W niektórych zakładach pracy i instytucjach państwowych, również w Zamościu, pojawiły się krzyże na ścianach, co nie mogło podobać się przedstawicielom komunistycznej władzy. Takie działania były niepożądane dla władz PRL, której zaczynała wymykać się kontrola nad społeczeństwem. Odpowiedzią było wprowadzenie stanu wojennego 13 grudnia 1981 r. i zdelegalizowanie NSZZ „Solidarność.” Przywódców związku internowano i umieszczono w odosobnionych ośrodkach, których strzegły służby bezpieczeństwa. Został także internowany Andrzej Gąsienica, przewodniczący „Solidarności” WiMBP w Zamościu, natomiast sekretarz i skarbnik Komisji Zakładowej zostali zwolnieni z pracy. Zaczęły się represje, przesłuchania i sprawy sądowe. Dzięki pomocy wielu ludzi, przywróco-

no do pracy sekretarza Komisji Zakładowej. Przewodniczący po powrocie z internowania również wrócił do pracy w bibliotece, jednakże służby bezpieczeństwa nie odstępowały go na krok. Po kilku miesiącach wraz z innymi przywódcami „Solidarności”, którzy mieli podobne problemy, opuścił kraj. W ten sposób, przy pomocy podobnych represji psychicznych, władze PRL pozbywali się największych patriotów i działaczy związkowych. Czasy były bardzo trudne, trzeba było płacić za swoje przekonania, ale warto było, chociażby dla tej pewności, że najważniejsze wydarzenia, zmierzające do odzyskania autentycznej niepodległości przez Polskę, nie przeszły obok nas, że mieliśmy w tym czynny udział.

Wszystkie materiały, dotyczące działalności NSZZ „Solidarność” Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu uległy zniszczeniu, dlatego też w powyższym materiale mogą być pewne nieścisłości, nie zamierzone lecz spowodowane ułomnością pamięci.

Danuta Wójcik

Biblioteka: więcej niż myślisz! **Drugi Kongres bibliotek publicznych w Warszawie**

Bibliotekarze z całego kraju, a wśród nich przedstawiciele powiatu zamojskiego, uczestniczyli w dniach 13–14 października br. w kongresie bibliotek publicznych *Biblioteka: więcej niż myślisz!* Kongres odbywający się w tym roku w warszawskim Forcie Sanguszki był spotkaniem bibliotekarzy, przedstawicieli władz, członków Krajowego Partnerstwa na rzecz Rozwoju Bibliotek, reprezentantów organizacji pozarządowych, partnerów Programu Rozwoju Bibliotek. Patronat nad tym wydaniem przyjął: Anna Komorowska, małżonka Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Hanna Gronkiewicz-Waltz Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy. Kongres *Biblioteka: więcej niż myślisz!* był spotkaniem interaktywnym, służącym wymianie doświadczeń, sprzyjającym dzieleniu się pomysłami i praktycznymi wskazówkami, a także integracji i dobrej zabawie. Odbyło się 40 warsztatów, spotkań i prezentacji w ramach 5 bloków tematycznych: **POKAŻ SIĘ!** – poświęcony działalności promocyjnej bibliotek, **WŁĄCZ SIĘ!** – o zastosowaniu nowoczesnych technologii w bibliotekach, **POCHWAŁ SIĘ!** – przykłady dobrych praktyk wśród bibliotek uczestniczących w Programie Rozwoju Bibliotek, **DOWIEDZ SIĘ!** – tematy na życzenie, zaproponowane między innymi przez uczestników zeszłorocznego kongresu, **WSŁUCHAJ SIĘ!** – prezentacje organizacji pozarządowych, współpracujących z bibliotekami oraz spotkania z ludźmi działającymi z pasją.

Wybór warsztatów był niezwykle trudny, głównie ze względu na ich ilość. Wiele interesujących zajęć odbywało się w tym samym czasie. Niezwykle ciekawe były warsztaty prowadzone przez Agatę Szczotka-Sarnę pt. *Aaaa marka potrzebna od zaraz! Branding i jego rola w działalności bibliotek*. Warsztaty poświęcono najnowszemu trendom w zakresie budowania marki biblioteki. Marka jest najważniejszym instrumentem współczesnego marketingu, natomiast nazwa marketingowa jest podstawowym narzędziem branding. Branding (markowanie) to nadawanie, kształtowanie i wykorzystanie marek w całokształcie przedsięwzięć i procesów marketingowych. Marka i wszystkie działania brandingowe mają oddziaływać na wrażenia, odczucia i emocje użytkownika. Powinny wpływać na jego sposób myślenia, tworzenie więzi, osobiste zaangażowanie, pozytywne doznania oraz jego styl życia.

Tworzenie marki należy oprzeć na wiedzy dotyczącej oddziaływania biblioteki (lub innej instytucji) na użytkowników. Doświadczenia wskazują, że znak graficzny marki już nie wystarczy, aby utrzymać użytkownika, gdyż zasadniczo oddziałuje tylko na 2 zmysły. Współczesny konsument bombardowany ze wszystkich stron coraz nowymi markami „reaguje” z rosnącą obojętnością. Aby

skutecznie oddziaływać na emocje konsumentów marka musi działać na wszystkie zmysły, tzn. wzrok, słuch, węch, smak i dotyk.

W części aktywizującej uczestników, bibliotekarze zaangażowani zostali w zajęcia wykorzystujące ich doświadczenia w zakresie oddziaływania na wszystkie zmysły użytkowników bibliotek. Powstało wiele pomysłów jak wykreować bibliotekę w środowisku. Biblioteka powinna (dać się zobaczyć), kojarzyć się z charakterystycznym logo i szyldem, niekiedy charakterystycznym wejściem, może nieprzypadkowo dobranymi meblami, aktualnymi wystawkami czy nawet charakterystycznym dla biblioteki katalogiem kartkowym. Dobrym pomysłem była maskotka biblioteczna oddziałująca na różne zmysły. Ważnym elementem marki biblioteki jest wykreowanie zapachu biblioteki, dającego komfort i poczucie bezpieczeństwa, np. zapachy 4. pół roku. Ważne są też dźwięki charakterystyczne dla naszej biblioteki, np. dzwonek przy drzwiach, winda, gadający regał, „czytelnicy polecają” – kącik audio z nagraniem recenzjami i komentarzami czytelników na temat przeczytanych książek. Coraz częściej biblioteka staje się miejscem spędzania wolnego czasu, gdzie można skorzystać z automatów do napojów. Warto niekiedy zrezygnować z automatów, na rzecz kącików do samodzielnego przygotowywania ulubionych napojów, przy czym można wybrać rodzaj/smak, który stanie się znakiem firmowym biblioteki. Niezwykle ważne dla promocji biblioteki są różne gadżety: osobiste karty czytelnicze, karty miejskie, stemple, zakładki, breloczki, itp.

Dlaczego angażowanie wszystkich zmysłów jest takie ważne przy tworzeniu marki? Ponieważ łatwiej dotrzeć do potencjalnego użytkownika. Synergia, czyli wspólne działanie daje większe efekty niż suma działań pojedynczych. Największy wpływ na nasze postrzeganie ma wzrok 58%, węch 45%, słuch 41%, smak 31% i dotyk 25%.

Filary marki: wyróżnialność – czym marka różni się od innych (np. postrzegana odmienność, wspólny system skojarzeń); zapotrzebowanie – na ile marka odpowiada potrzebom użytkowników; szacunek - na ile marka spełnia swoje obietnice i wiedza – co wiem o marce i jaka ona jest.

Następne spotkanie z bloku *Pokaż się!* prowadził Kamil Śliwowski z Fundacji Nowoczesna Polska. Podczas warsztatów zatytułowanych *Coming Out! – czy biblioteka może być wiralna?* zastanawialiśmy się jak najskuteczniej prowadzić kampanię reklamową biblioteki. Za najskuteczniejszy i zarazem najtańszy obecnie uznawany jest marketing wiralny. Jest to specyficzny rodzaj działań, polegających na zainicjowaniu sytuacji, w której potencjalni klienci będą sami między sobą rozpowszechniać informacje dotyczące firmy, usług czy produktów. Wiralny dlatego, że ma się „kręcić” dłużej. Tego typu działania marketingowe powinny angażować użytkowników, dawać im radość (rozrywkę) i włączać ich do promowania w swoich środowiskach (tworząc sieć). Kampania jest skuteczna dopiero wtedy, gdy te trzy elementy zamykają się tworząc koło. Poza tym kampania taka nie wymaga wielkich nakładów finansowych i ma szeroki zasięg. Jakie mogą być formy skutecznej kampanii reklamowej biblioteki? Głównie te, które wykorzystują wolonta-

riat: seniorzy w bibliotece – czytają dzieciom, zajęcia dla dzieci, opieka nad zielenią w bibliotece, dyżury zaufania (rozmowy na trudne tematy); młodzież w bibliotece – uczy seniorów (np. nowych technik informatycznych); konserwatoria językowe; angażowanie użytkowników w politykę doboru nowości do zbiorów, recenzje książek, strony czytelników na naszych blogach, wykorzystanie portali społecznościowych w celach promocyjnych. Angażując użytkowników do pracy na rzecz biblioteki przywiązujemy go do niej, nobilitując tym samym. Biblioteka jest miejscem najbardziej demokratyzującym. Jest miejscem dla wszystkich. Przykładem kampanii wiralnej była nocna gra w jednej z bibliotek Nowego Jorku, a potem konkurs na scenariusz wydarzeń jakie mogłyby się podczas takiej nocy wydarzyć. Gra reklamowana była na You Tubie i tam też zamieszczono rejestrację do konkursu. Jednym z celów tej kampanii było przyciągnięcie do biblioteki dzieci-graczy, pokazanie im, że biblioteka może być miejscem interesującym i miejscem *cool*.

Jak przekonać wójta i burmistrza? to kolejne warsztaty dla bibliotekarzy z udziałem samorządowców prowadzone przez Noemi Gryczko z Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Warsztaty miały na celu porozmawianie o sprawdzonych sposobach budowania relacji bibliotekarzy z władzami samorządowymi. Na podstawie własnych doświadczeń każdej ze stron staraliśmy się pokazać sprawdzone sposoby komunikacji na linii bibliotekarz – władza samorządowa. Pokazywaliśmy jakie są nasze wzajemne oczekiwania, jak niektórym udaje się skutecznie przekonywać władze lokalne, że biblioteka jest nie mniej ważna jak np. droga czy wodociąg. Wzajemne kontakty zależą bardzo często od intencji i właściwego zrozumienia problemów obu stron. Najczęściej powodem niedobrych relacji jest roszczeniowa postawa bibliotekarzy wobec wójta oraz niedoinformowanie władz w zakresie działalności i potrzeb bibliotek. Wójtowie oczekują od bibliotek uczestnictwa w życiu mieszkańców, pokazywania się w środowisku, partnerstwa z innymi instytucjami i organizacjami na terenie gminy oraz stałej, konkretnej i bezpośredniej informacji na temat działań i problemów bibliotecznych. Oczekują także od bibliotekarzy inicjatywy, aby słowo biblioteka umieszczane było w strategiach rozwoju gminy. W kontaktach z władzami bibliotekarze unikać powinni milczenia w sprawach bibliotecznych, wygłaszania roszczeń na posiedzeniach Rady Gminy bez wcześniejszej rozmowy o potrzebach bibliotek z wójtem, wygłaszania żądań bez poparcia ich konkretnymi argumentami.

Bibliotekarze utrzymujący dobre relacje z wójtami twierdzą, że udaje im się to, m.in. dzięki stałym i konkretnym informacjom o wszystkim co dzieje się w bibliotece, zapraszaniu wójta i innych przedstawicieli władz na wszystkie imprezy biblioteczne, wręczaniu przedstawicielom władz kart vipowskich, przede wszystkim włączaniu się biblioteki w życie społeczne miejscowości.

Danuta Zwolińska

Warsztaty Nie tylko dla stałych bywalców, czyli turyści i letnicy w bibliotece z bloku Pochwal się! zostały poprowadzone przez dwie bibliotekarki z Biblioteki Publicz-

nej Miasta i Gminy Jarocin oraz Gminnej Biblioteki Publicznej w Drelowie, które uczestniczyły w Programie Rozwoju Bibliotek. Celem tych wystąpień było pokazanie uczestnikom, w jaki sposób można pozyskiwać nowych czytelników oraz promować bibliotekę w społeczeństwie lokalnym, współpracować ze środowiskiem lokalnym i nawiązywać partnerstwa. Bibliotekarz z Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Jarocin, jako pierwszy w swoim wystąpieniu, przedstawił słuchaczom usługę pt. *Głośne czytanie na plaży i polanie*. To przedsięwzięcie było adresowane do wszystkich dzieci zarówno mieszkających, jak i przebywających w gminie Jarocin na wakacjach. Realizowany systematycznie scenariusz spotkań był zawsze taki sam: czytanie (15 min.) połączone z zabawami ruchowymi lub zajęciami plastycznymi. Bardzo często do zabawy i czytania włączali się również opiekunowie, rodzice lub zaproszeni goście, np. na jednym z zajęć na polanie był obecny żołnierz, który po przeczytaniu książki bawił się z dziećmi w poligon. Następnie bibliotekarka z Gminnej Biblioteki Publicznej w Drelowie opowiedziała o *Letnim Klubie Malucha*. Biblioteka w partnerstwie z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Drelowskiej pozyskała środki z Programu Integracji Społecznej i utworzyła w trzech miejscowościach gminy *Letni Klub Malucha*. Ta usługa była skierowana do rodzin zamieszkujących gminę Drelów. Celem jej była pomoc w opiece nad dziećmi w okresie intensywnych prac w gospodarstwie. Przez dwa miesiące maluchy rozwijały wyobraźnię, uczyły się współdziałania, uczestniczyły w warsztatach plastycznych, kulinarnych i technicznych, w wycieczkach oraz grach dydaktycznych. Oba wystąpienia wskazały szereg korzyści płynących z oferowanych usług oraz podkreśliły na co zwrócić uwagę organizując podobną usługę.

Blok *Wstuchaj się!* zawierał również warsztaty: *Biblioteki dla małych dzieci – to działa!* i *Nowa Biblioteka: jak dziś projektuje się otwarte i wielofunkcyjne przestrzenie? Biblioteki dla małych dzieci – to działa!* poprowadziła Monika Rościszewska-Woźniak z Fundacji Rozwoju Dzieci im. J. A. Komeńskiego. Celem tego wystąpienia było przedstawienie projektu oferowanego przez Fundację dla bibliotek oraz korzyści płynące z jego realizacji. Fundacja dąży do zapewnienia optymalnych warunków rozwoju i wyrównania szans edukacyjnych dzieci od 0 do 10 roku życia. Organizacja pozarządowa oferuje bibliotekom możliwość skorzystania z projektu pt. *Grupy zabawowe* (od 0 do 3 lat), *Biblioteczka dla najmłodszych czy mali badacze* (od 3-10 lat). Biblioteka Publiczna Ośrodka Kultury w Brzeszczach skorzystała z projektu *Mali badacze*. Zajęcia pozwoliły zainteresować dzieci zachodzącymi zjawiskami w otaczającym ich świecie. Dzieci mogły przeprowadzić proste doświadczenia, eksperymenty oraz obserwacje, stawiać hipotezy i sprawdzać ich prawdziwość, rozwijać wyobraźnię, przeprowadzać wywiad, szukać różnych źródeł wiedzy. Projekt został bardzo dobrze przyjęty przez lokalne społeczeństwo.

Kolejne wystąpienie pt. *Nowa Biblioteka: jak dziś projektuje się otwarte i wielofunkcyjne przestrzenie?* poprowadził gość specjalny kongresu Agnieszka Rasmus-Zgorzelska. Swoje wystąpienie zaczęła od pytania – czy w bibliotece można jeść ciasteczka? Tym pytaniem podkreśliła wagę architektury w naszym

życiu. Współczesna biblioteka powinna być pałacem, drzwiami do wielkiego, nowoczesnego świata z przyszłością, symbolem sukcesów i prestiżu miasta. Agnieszka Rasmus-Zgorzelska w trakcie wystąpienia odpowiedziała na zadane pytanie – „tak, można jeść ciasteczka w bibliotece”. Przedstawiła tym samym nową funkcję oraz elastyczność biblioteki. Budynek biblioteki powinien być miejscem dostosowanym do potrzeb użytkownika: przestronny parking, kawiarnia, wygodne meble, kolorowa, przyjazna przestrzeń, miejsca to zabaw, kryjówek dla dzieci itd., ale też miejscem zabaw, nauki, rozrywki, terapii.

Warsztaty *Zanim zacznie się remont lub budowa, czyli o mocy dobrego projektu* z bloku *Dowiedz się!* poprowadził Dariusz Śmiechowski. Celem tego spotkania było uporządkowanie praktycznej wiedzy dotyczącej planowania i organizacji prac modernizacyjno-remontowych oraz budowlanych związanych z budynkami bibliotek i ich otoczeniem. Prowadzący zaprezentował kilka wybranych przykładów procesów modernizacji bibliotek korzystających ze środków Programu Infrastruktura Bibliotek oraz doświadczenia projektu *Sztuka kształtowania przestrzeni w bibliotece* prowadzonego w ramach współpracy Stowarzyszenia Architektów Polskich z Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w ramach Programu Rozwoju Bibliotek. Przedstawił modelowe warunki organizacji procesu modernizacji i budowy. Omówił też wymagania architektoniczne bibliotek pretendujących do Certyfikatu Biblioteka+, a także aktualne tendencje w architekturze bibliotek.

Wykład *Dlaczego potrzebna nam jest oddolna digitalizacja?* z bloku *Wstuchaj się!* przedstawił Marcin Wilkowski z Fundacji Ośrodka KARTA. Intencją prowadzącego było omówienie problemu masowej digitalizacji. Biblioteka publiczna jako instytucja kultury ma na celu gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów (w tym regionalnych) szerokiemu gronu odbiorców. Dlatego każda biblioteka ma za zadanie chronić, pielęgnować i upowszechniać historię lokalną, czyli tzw. „ukryte dziedzictwo”. Organizacja pozarządowa oferuje bibliotekom w ramach Programu Rozwoju Bibliotek wsparcie w postaci sprzętu umożliwiającego digitalizowanie, opracowywanie i przechowywanie cyfrowych wersji materiałów historycznych (fotografie, dokumenty, relacje itp.). Współpracę z Kartą nawiązała Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie, która dała świadectwo korzyści płynących z danego programu.

Magda Szafarska

Oprócz warsztatów niezwykle istotne dla bibliotekarzy były spotkania i rozmowy w kuluarach, wśród wielu prezentujących się organizacji i firm związanych z bibliotekarstwem.

Podczas Kongresu odbyła się premiera filmu dokumentalnego w reżyserii Jakuba Piątka „Otwarte dla wszystkich” z udziałem bibliotek z Sepólna Krajeńskiego, Jarocina oraz Gierałtowic prezentującego niekonwencjonalne formy działalności bibliotek w środowisku lokalnym.

Danuta Zwolińska

Kronika bibliotek publicznych powiatu zamojskiego

I półrocze 2011 roku

- wybór -

ZAMOŚĆ

styczeń

- *Zamojska Biesiada Literacka* z Jackiem Feduszką – muzealnikiem, regionalistą, autorem książki *Zamojszczyzna w kulturze i historii Polski* – Książnica Zamojska
- *Sielsko-Anielsko* – wystawa prac Anny Woś i Krystyny Kopciowskiej – Książnica Zamojska
- Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone prozie Stefana Dardy – Książnica Zamojska
- *Zamość i Zamojszczyzna w literaturze dla dzieci i młodzieży* – wystawa – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- Finał akcji *Czytam i rysuję z energią*, sponsorowanej przez PGE Dystrybucja Zamość adresowanej do zamojskich przedszkolaków. W programie imprezy: otwarcie wystawy *Czytam i rysuję z energią*, podsumowanie konkursu plastycznego, wręczenie nagród i wyróżnień laureatom, poczęstunek oraz zabawa choinkowa – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Ferie w bibliotece* – cykl 8 zajęć przygotowanych dla dzieci na okres ferii zimowych, popularyzujących literaturę regionalną. W ramach *Ferii* zorganizowano w spotkanie z regionalną poetką Marią Duławską – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Puchatkowe spotkania* – cykliczne zajęcia biblioteczne dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat. Są to spotkania rodzinne, w których aktywny udział biorą opiekunowie dzieci. W programie m.in.: głośne czytanie, zabawy ruchowe, edukacyjne i integracyjne – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Sobotnie spotkania z książką* – zajęcia cykliczne dla dzieci w wieku szkolnym, poświęcone w 2011 r. popularyzacji polskiej literatury klasycznej dla dzieci i młodzieży – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Zaczarowani czytaniem* – cykl głośnego czytania dla najmłodszych z Przedszkola Słoneczko – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Baśnie uczą i bawią* – cykl głośnego czytania dla pięcioletków z Przedszkola Miejskiego nr 9 – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Egipt – ziemia faraonów* – wystawa – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ

- *Śpij dziecińo mała* – konkurs kolęd – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *W krainie uśmiechniętej książki* – cykl głośnego czytania w Przedszkolach Miejskich nr 1, 2, 12, 15 – FB nr 1
- *Spotkanie z bajeczką* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 13 – FB nr 2
- *Bajeczka dla przedszkolaka* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 14 i SP nr 9 FB nr 3 – FB nr 3
- *Godzina na historyjkę* – cykl głośnego czytania w Przedszkolach nr 1, 5, 12 – FB nr 4
- *Czas na czytanie* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6
- *Świat zwierząt doktora Dolittle* – zajęcia poświęcone książkom H. Loftinga; *Kwiatki, kwiatki dla Dziadka i Babci* – zajęcia biblioteczne realizowane przez filie KZ pod wspólnym tytułem, łączące różne formy: głośne czytanie, dyskusje nt. przeczytanych tekstów, zajęcia plastyczne, gry i zabawy, konkursy, projekcje filmów – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Ferie z Kubusiem Puchatkiem* – zajęcia biblioteczne dla dzieci w wieku szkolnym. W programie różne formy spędzenia czasu wolnego: głośne czytanie, gry i zabawy, dyskusje nad książkami, konkursy. Zajęcia odbywały się o stałych porach 2 razy w tygodniu – FB nr 1, 2, 3, 4, 6

luty

- *Zamojska Biesiada Literacka* poświęcona promocji książki Andrzeja Wnuka *Fun Club* – Książnica Zamojska
- *Okupacja niemiecka Zamojszczyzny 1939-1944* – wystawa – Książnica Zamojska
- *Spotkanie z Jarosławem Siekiem*, zamojskim autorem książek dla najmłodszych – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Puchatkowe spotkania* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla małych dzieci – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Sobotnie spotkania z książką* – cykliczne zajęcia biblioteczne – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Zaczarowani czytaniem; Baśnie uczą i bawią* – cykle głośnego czytania dla przedszkolaków – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Egipt – ziemia faraonów* – wystawa – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *W krainie uśmiechniętej książki; Spotkanie z bajeczką; Bajeczka dla przedszkolaka; Godzina na historyjkę; Czas na czytanie* – cykliczne głośne czytanie w zamojskich przedszkolach – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Z Nowym Rokiem tanecznym krokiem – maski karnawałowe; Zima w Dolinie Muminków; Biblioteczne spotkania z baśniami braci Grimm; Biblioteka – w świecie książek i dziwów* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Rusz się po zdrowie* – wystawa – FB nr 5

marzec

- Spotkanie ze Stefanem Dardą w ramach *Zamojskich Biesiad Literackich* – Książnica Zamojska
- Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone książce *Pingpongista* Józefa Hena – Książnica Zamojska
- *Stefan Kisielewski – pisarz, publicysta, kompozytor* – wystawa rocznicowa – Książnica Zamojska
- *Sobotnie spotkania z książką* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia biblioteczne dla najmłodszych dzieci – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Zaczarowani czytaniem; Baśnie uczą i bawią* – głośne czytanie przedszkolakom – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Historia może być pasją. Wydarzenia budujące mój patriotyzm* – podsumowanie konkursu plastycznego adresowanego do osób niepełnosprawnych – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Historia może być pasją. Wydarzenia budujące mój patriotyzm* – wystawa pokonkursowa – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Kiedy zwierzęta umiały mówić; Wiosna w papierowym ogrodzie; Dziecięca Biblioteka Przygody; Słowa jak zaklęcia* – cykliczne zajęcia biblioteczne – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *W krainie uśmiechniętej książki; Spotkanie z bajeczką; Bajeczka dla przedszkolaka; Godzina na historyjkę; Czas na czytanie* – głośne czytanie w przedszkolach Zamościa – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Między niebem a ziemią* – wystawa fotografii Tomasza Cięciery – FB nr 1
- *Rusz się po zdrowie* – wystawa – FB nr 5

kwiecień

- Podsumowanie Ogólnopolskiego Konkursu *Mistrz Promocji Czytelnictwa 2010*, organizowanego przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, w którym Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu zdobyła wyróżnienie
- *Ekslibris z motywem zamojskim* – wystawa ze zbiorów zamojskich kolekcjonerów realizowana w ramach obchodów 90-lecia Biblioteki Publicznej w Zamościu – Książnica Zamojska
- *Zamość i Zamojszczyzna w literaturze* – wystawa ze zbiorów własnych – Książnica Zamojska
- *Działalność Książnicy Zamojskiej na rzecz mieszkańców miasta Zamość i powiatu zamojskiego w 2010 roku* – seminarium. W programie prezentacje: *Działalność Książnicy Zamojskiej w zakresie animacji i upowszechniania czytelnictwa w Zamościu w 2010 roku* – H. Zielińska; *Książnica Zamojska na rzecz roz-*

woju czytelnictwa i bibliotek w powiecie zamojskim w 2010 roku – D. Zwolińska; Biblioteki Zamościa i powiatu zamojskiego na tle sieci bibliotek publicznych województwa lubelskiego w 2010 roku – Magdalena Wójcikiewicz (WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie) – Książnica Zamojska

- Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone książce *Piąta strona świata* Kazimierza Kutza – Książnica Zamojska
- *Puchatkowe spotkania* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla najmłodszych – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Sobotnie spotkania z książką* – cykliczne zajęcia biblioteczne – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Zaczarowani czytaniem; Baśnie uczą i bawią* – głośne czytanie przedszkolakom – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Książka dziecięca i młodzieżowa w Polsce – historia i współczesność* – wystawa – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Historia może być pasją. Wydarzenia budujące mój patriotyzm* – wystawa pokonkursowa – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Po czym poznajemy wiosnę?* – zajęcia terapeutyczne literacko-plastyczne dla podopiecznych Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia* – ogłoszenie regionalnego konkursu plastyczno-fotograficznego dla dzieci i młodzieży – Centrum Informacji Ekologicznej KZ
- *W krainie uśmiechniętej książki; Spotkanie z bajeczką; Bajeczka dla przedszkolaka; Godzina na historyjkę; Czas na czytanie* – głośne czytanie w zamojskich przedszkolach – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Rewia wiosenna; Barwy Roztocza; Festiwal Książek Szczególnych; Wzorzyste pi-sanki; Podróże po literaturze* – cykliczne zajęcia biblioteczne – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Którędy do ludzi?* – wystawa – FB nr 5

maj

- *Zamojski Festiwal Książki* – przedsięwzięcie w ramach obchodów Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek zorganizowane na zamojskiej Starówce. W programie: *Promocje z autografem* – spotkania autorskie popularyzujące twórczość lokalnych autorek: Ireny Polkowskiej, Bożeny Gałczyńskiej-Szurek, Julii Rodzik, Anny Rychter, Moniki Rebizant-Siwiło; *Kiermasz książki używanej* w Bastionie VII; *Wędrujący kiermasz* na ulicach Starego Miasta; *Igraszki z książką* – zabawy edukacyjne dla najmłodszych; *Wywiady ze znanymi Zamościanami* – Książnica Zamojska, FB nr 1, 2, 3, 4, 5, 6
- *Jubileusz 90-lecia Biblioteki Publicznej w Zamościu* – centralnym punktem trwających cały 2011 rok obchodów jubileuszowych była Ogólnopolska

Konferencja *Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie /19V/*. W programie m.in. wystąpienia okolicznościowe i wręczenie odznaczeń:

- *Medal Wojewody Lubelskiego* dla Książnicy Zamojskiej;
- *Medal Prezydenta Miasta „Zasłużony dla Zamościa”* dla Książnicy Zamojskiej;
- Odznaki Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego *Zasłużony dla Kultury Polskiej*, z rąk Dyrektora BN Tomasza Makowskiego, otrzymały: M. Dzygało, A. Pietrynka E. Szykuła, E. Radziejewska, E. Wójcik.;
- Odznaka honorowa *Zasłużony dla Województwa Lubelskiego*: K. Harasim, D. R. Kawałko, J. Malicki, D. Piasecka, A. Rychter;
- Nagroda Starosty Powiatu Zamojskiego: D. Zwolińska;
- Dyplomy Starosty Powiatu Zamojskiego: K. Gruszka, D. R. Kawałko, H. Zielińska;

Na program Konferencji złożyły się referaty:

Kto zna przyszłość bibliotek w Polsce? – Tomasz Makowski, BN; *Działania biblioteki publicznej na rzecz aktywizacji kulturalnej regionu* – Renata Maleś, UMCS; *Rzeczowe opracowanie zbiorów regionalnych na przykładzie wybranych dokumentów życia społecznego* – Anna Stolarczyk, BN; *Dokumentacyjna rola bibliografii regionalnej na przykładzie „Bibliografii Lubelszczyzny”* – Bożena Lech-Jabłońska, WBP Lublin; *Regionalne i lokalne słowniki biograficzne Lubelskiego* – Artur Znajomski, UMCS; *Wybrane narzędzia informacyjne w zasobie XIX-wiecznej biblioteki klemensowskiej* – Regina Janiak, UMCS; *Zbiory regionalne Książnicy Zamojskiej* – Anna Rychter, KZ; *Zbiory regionalne Biblioteki Publicznej Gminy Radecznica* – Zofia Sykała, BPG Radecznica; *Regionalizm bibliotek na przykładzie Biblioteki Publicznej Gminy Łabunie* – Bogdan Szykuła, BPG Łabunie; *Działalność biblioteki publicznej w Zamościu w latach 1999-2010* – Halina Zielińska, KZ.

Konferencji towarzyszyły wystawy:

- *Działalność Książnicy Zamojskiej na rzecz upowszechniania wiedzy o regionie*;
- *Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie* – wystawa zbiorów regionalnych;
- *Niepełnosprawność wyzwaniem ludzi zdrowych* – *działalność Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych*
- *Bibliografia Zamojszczyzny. Prezentacja bazy regionalnej* – seminarium. W programie: *Zbiory regionalne Książnicy Zamojskiej* – A. Rychter; *Bibliografia Zamojszczyzny – prezentacja bazy regionalnej* – R. Ożgo – Książnica Zamojska
- *Zaczarowani czytaniem; Baśnie uczą i bawią* – głośne czytanie przedszkolakom – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Puchatkowe spotkania* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla najmłodszych – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Sobotnie spotkania z książką* – cykliczne zajęcia biblioteczne – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ

- *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia* – regionalny konkurs plastyczno-fotograficzny dla dzieci i młodzieży – Centrum Informacji Ekologicznej KZ
- *Zamojszczyzna – moja mała ojczyzna* – konkurs wokalnie-literacki dla osób z dysfunkcją wzroku – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Uśmiech Pana Hetmana; Dziecięca Akademia Kultury; Zamość – miasto Renesansu; Księstwo regałów* – cykliczne zajęcia biblioteczne – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *W krainie uśmiechniętej książki; Spotkanie z bajeczką; Bajeczka dla przedszkolaka; Godzina na historyjkę; Czas na czytanie* – głośne czytanie w przedszkolach miasta Zamościa – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Cudze chwalicie swego nie znacie* – *Zamość światowym dziedzictwem kultury* – wystawa – FB nr 5

czerwiec

- Dyskusyjny Klub Książki poświęcony reportażowej książce Jacka Hugo-Badera *Biała gorączka* – Książnica Zamojska
- *Podróże po literaturze włoskiej* – wystawa realizowana w ramach IV Festiwalu Kultury Włoskiej „ARTE, CULTURA, MUSICA E...” – Książnica Zamojska
- *Działalność Książnicy Zamojskiej na rzecz upowszechniania wiedzy o regionie* – wystawa jubileuszowa – Książnica Zamojska
- *Biblioteka skarbnicą wiedzy o regionie* – wystawa zbiorów regionalnych – Książnica Zamojska
- *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia* – podsumowanie regionalnego konkursu plastyczno-fotograficznego dla dzieci i młodzieży – Centrum Informacji Ekologicznej KZ
- *Zachowaj piękno Roztocza na kolejne tysiąclecia* – wystawa pokonkursowa – Centrum Informacji Ekologicznej KZ
- *Zaczarowani czytaniem; Baśnie uczą i bawią* – głośne czytanie przedszkolakom – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Puchatkowe spotkania* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla najmłodszych – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Z Janem Brzechwą na wesoło* – impreza czytelnicza z okazji obchodów X Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Sobotnie spotkania z książką* – cykliczne zajęcia biblioteczne – Oddział dla Dzieci i Młodzieży KZ
- *Niepełnosprawność wyzwaniem ludzi zdrowych* – wystawa – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *Zaczarowany świat wakacji* – zajęcia biblioteczne – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych KZ
- *O kobietach i dla kobiet* – spotkanie autorskie z Anną Rychter – FB nr 6
- *Ja nie pytam tylko czytam* – cykliczne zajęcia biblioteczne – FB nr 1, 2, 3, 4, 6

- Obchody ROKU MIŁOSZA – w programie m.in.: wystawy, konkurs plastyczny *Malowany Miłoz*, konkurs recytatorski *Miłosz bliżej nas*, pogadanki *Czyj jest Miłosz?* – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *W krainie uśmiechniętej książki; Spotkanie z bajeczką; Bajeczka dla przedszkolaka; Godzina na historyjkę; Czas na czytanie* – głośne czytanie w zamajskich przedszkolach – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Nobliści w literaturze – 100 rocz. ur. Czesława Miłosza* – wystawa – FB nr 5

ADAMÓW

styczeń

- *Babcia i Dziadek* – pogadanka – GBP

luty

- *Dzień zakochanych – najpiękniejsze życzenia* – konkurs plastyczny – GBP

marzec

- *Rok Miłosza* – pogadanka – GBP
- *Rok Miłosza* – wystawa – FB Suchowola

kwiecień

- *Wiosna, najpiękniejsza pora roku* – pogadanka – GBP
- *Katyń – Smoleńsk* – pogadanka, wystawa – GBP
- *Katyń* – gazetka – FB Bondyryz

maj

- Cykl głośnego czytania bajek – GBP
- Obchody Dnia Bibliotek i Bibliotekarza – FB Bondyryz
- *Dzień Matki* – gazetka – FB Bondyryz

czerwiec

- *Moje wymarzone wakacje* – konkurs plastyczny – GBP
- *Maria Skłodowska-Curie* – gazetka – FB Suchowola
- *Piknik rodzinny* – impreza środowiskowa zorganizowana z Klubem Seniora – FB Bondyryz
- *Noc świętojańska* – impreza środowiskowa zorganizowana z zespołem śpiewającym – FB Bondyryz

GRABOWIEC

styczeń

- *Dzień z kulturą*. W programie: koncert Orkiestry Dętej, wystawa kronik i albumów, pokazy filmów dokumentujących pracę GOK i Biblioteki, debata mieszkańców dot. działalności tych instytucji – GBP i GOK
- *Władysław Czachórski* – wystawa w 100 rocznicę śmierci
- *Ferie 2011*. W programie: 3 wyjazdy do Zamościa na lodowisko, do Centrum Kultury Filmowej STYLOWY; zabawy na śniegu i zajęcia plastyczne;

trzydniowe warsztaty żonglowania; kulig; zabawa karnawałowa dla najmłodszych – GBP i GOK

luty

- *Pożegnanie taboru* – wystawa fotografii Andrzeja Polakowskiego – GBP, GOK
- Spotkanie z Eugeniuszem Wilkowskim, autorem książki *Solidarność w Zamojskich Fabrykach Mebli w latach 1980-1989*
- Czwartkowe głośne czytanie przedszkolakom w bibliotece w ramach akcji CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM

marzec

- *Poradnia zdrowia* – spotkanie zorganizowane w ramach Tygodnia z Internetem 2011, skierowane przede wszystkim do osób powyżej 50. roku życia, mające na celu zapoznanie seniorów z zasobami Internetu na temat zdrowia. Uczestnicy mogli uzyskać informacje i porady zdrowotne, ale także przy pomocy wolontariuszy poznać podstawowe zasady obsługi komputera. Zaprezentowane zostały książki z dziedziny medycyny, a zasady dbania o zdrowie omówiła p. Zofia Kordyś.

kwiecień

- Kiermasz książek

maj

- Spotkanie autorskie z Małgorzatą Skowron dla dzieci kl. I-III Szk. Podst.

czerwiec

- *Rodzinny Dzień Dziecka* – impreza plenerowa. W programie m.in.: zabawy dla najmłodszych, malowanie twarzy, robienie tatuażu, konkurencje sportowe, malowanie na asfalcie oraz konkurs rysunkowy – GBP i GOK
- *Zabawa w teatr* – spotkanie integracyjne uczniów Szkoły Podstawowej w Grabowcu oraz uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej z Zamościa i Hrubieszowa – GBP i GOK
- Spotkanie z dr Beatą Kozaczyńską, autorką książki *Losy dzieci z Zamojszczyzny wysiedlonych do Siedlec i powiatu siedleckiego w latach 1943-1945* – GBP i GOK

KOMARÓW OSADA

styczeń

- *XIII Gminny Przegląd Zespołów Kolędniczych* – GBP i SOK
- *W świecie utworów ks. Jana Twardowskiego* – głośne czytanie w ramach akcji CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM – FB Zubowice

luty

- *Zimowe igrzyska LZS Jacnia 2011* – SOK i GBP
- *Zima w mojej miejscowości* – gminny konkurs plastyczny – FB Zubowice

marzec

- *Gminny Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych* – GBP i SOK

- *VIII Festiwal Baśni* – GBP i SOK
- *IV Wiosenne spotkania z książką* – quiz czytelniczy z wiedzy o książce dla gimnazjalistów – FB Zubowice
- *Wiosenne czytanie* – plenerowe zajęcia w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – FB Zubowice

kwiecień

- Wielkanocne warsztaty związane z obrzędowością świąt – GBP i SOK
- *Pocztówka wielkanocna* – konkurs plastyczny – FB Zubowice
- *Tradycje i zwyczaje wielkanocne* – zajęcia w ramach kampanii *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – FB Zubowice

maj

- Gminne obchody rocznicy 3 Maja – GBP i SOK
- *Wybieramy bestseller biblioteki* – konkurs na recenzję książki dla gimnazjalistów – FB Zubowice

czerwiec

- *Najaktywniejszy czytelnik roku szkolnego 2010/2011* – podsumowanie konkursu – GBP, FB Zubowice
- *Zasady korzystania z katalogu i księgozbioru Książnicy Zamojskiej* – lekcja biblioteczna zorganizowana w Książnicy Zamojskiej – FB Zubowice i Publiczne Gimnazjum w Zubowicach

KRASNOBRÓD

styczeń

- *Zimowy krajobraz* – konkurs plastyczny dla dzieci – MGBP, FB Hutki
- *Poznaj bezpieczny Internet* – lekcja biblioteczna dla kl. IV – MGBP

luty

- *Bajki Disneya* – konkurs plastyczny dla przedszkolaków i uczniów kl. 0 – MGBP
- *Spotkania z maluchami* – zajęcia biblioteczne, głośne czytanie – FB Hutki

marzec

- *Krasnobrodzkie Spotkanie z Fantastyką*. W programie: rozstrzygnięcie konkursu na opowiadanie fantasy i sf; prelekcja *Podgatunki i definicje fantastyki, czyli jak złe wydawnictwa próbują wydrzeć z fanów pieniądze*; konkurs wiedzy o fantastyce, seanse fanfilmów i najgorszych dzieł w historii filmowej fantastyki – MGBP
- *Spotkania z maluchami* – zajęcia plastyczne – FB Hutki

kwiecień

- *Mistrz pięknego czytania* – konkurs dla gimnazjalistów – MGBP, Gimnazjum w Krasnobrodzie

- *Barwy Roztocza* – otwarcie wystawy fotografii Grupy Turystycznej Roztocze – MGBP
- *Spotkania z maluchami* – quizy, zgaduj-zgadule, rymowanki – FB Hutki

maj

- Obchody Tygodnia Bibliotek. W programie m.in.: wycieczka dzieci z kl. 0; lekcja biblioteczna dla kl. VI *Odwiedziny na Zielonym Wzgórzu*; konkurs dla uczniów kl. 0 *Mały mistrz czytania* – MGBP
- *Czesław Miłosz* – wystawa – FB Hutki

czerwiec

- *Śladami Stasia i Nel* – lekcja biblioteczna dla kl. V – MGBP
- Podsumowanie konkursu czytelniczego „Najwięcej przeczytanych książek w roku szkolnym 2009/2010” – MGBP, FB Hutki
- *Spotkania z maluchami* – głośne czytanie w kl. 0 Szkoły Podstawowej w Kaczórkach – FB Hutki

ŁABUNIE

styczeń

- *Powstanie styczniowe na Zamojszczyźnie* – wykład regionalisty dra Jacka Feduszki – GBP

marzec

- 2 spotkania autorskie ze Stefanem Dardą z gimnazjalistami – GBP
- *W krainie życia i baśni – Hans Christian Andersen* – wystawa – GBP
- Warsztaty wykonywania ozdób tradycyjnych – GBP

kwiecień

- *Sztuka wykonywania ozdób tradycyjnych* – konkurs – GBP
- *Zbrodnia katyńska – 71 rocznica* – wystawa – GBP
- Warsztaty wykonywania ozdób techniką decoupage – GBP

maj

- *Literatura węgierska w zbiorach biblioteki* – wystawa – GBP

czerwiec

- *Jestem dzieckiem Europy* – podsumowanie gminnego konkursu – GBP
- *Jestem dzieckiem Europy* – wystawa – GBP
- *Biblioteka po drodze* – lekcja biblioteczna dla kl. I Szk. Podstawowej – GBP
- Publikacja książki *Dziękuję nie biore, czyli młodzież przeciwko używkom* – GBP i Szkoła Podstawowa w Łabuniach

MIĄCZYN

styczeń

- *Wspomnienie o Miłoszu 1911-2004* – wystawa

- *Wieczór bajek* – cykl głośnego czytania realizowany w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM*
- *Ferie w bibliotece* – cykl zajęć dla dzieci

luty

- *Wieczór bajek* – głośne czytanie baśni braci Grimm
- *Zima* – konkurs plastyczny

marzec

- *Wieczór bajek* – głośne czytanie
- *Witaj wiosno* – zajęcia plastyczne

kwiecień

- *Moja pisanka* – konkurs plastyczny i wystawa pokonkursowa
- *Wieczór bajek* – głośne czytanie

maj

- *165 rocznica urodzin Henryka Sienkiewicza; 25 rocznica śmierci Anny Kamieńskiej; 40 rocznica śmierci Czesława Janczarskiego* – wystawy

czerwiec

- *Lato* – zajęcia plastyczne
- *Wieczór bajek* – głośne czytanie prowadzone w ramach kampanii *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM*

NIELISZ

styczeń / czerwiec

- *Galeria przeszłości Gminy Nielisz. Czar starych fotografii* – prowadzenie akcji mającej na celu zebranie starych i zapomnianych zdjęć zrobionych na terenie gminy Nielisz i udostępnienie ich w Internecie. Obecnie *Galeria* liczy 143 zdjęć z okresu końca XIX w. do lat 30. XX w.

RADECZNICA

luty

- Promocja tomiku *Okruszki dobra* Stanisławy Anny Krukowskiej – GBP
- Promocja debiutanckiego tomiku wierszy *Biała róża* Joanny Wachowicz – GBP
- Lekcja biblioteczna dla uczniów kl. I i II Szkoły Podstawowej – FB Gorajec

marzec

- *Kiermasz książki* – GBP

maj

- Głośne czytanie w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – GBP, FB
- *Wycieczka do biblioteki uczniów kl. IV Szkoły Podstawowej* – GBP

czerwiec

- *Kiermasz książek dla dzieci* – GBP

- Lekcja biblioteczne dla uczniów kl. V Szkoły Podstawowej – GBP

SITNO

styczeń / czerwiec

- Współredagowanie biuletynu informacyjnego *Wieści gminne* – GBP
- Głośne czytanie w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – FB Horyszów Polski

czerwiec

- *Nasz Miłosz* – konkurs czytelniczy – GBP
- Podsumowanie konkursu na najlepszego czytelnika gminy – GBP

SKIERBIESZÓW

styczeń

- *Przez rozrywkę do wiedzy* – quiz czytelniczy
- Głośne czytanie w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM*

luty

- *Babcia jest jak dobra wróżka* – konkurs plastyczny
- *Zapomniane postaci z bajek* – konkurs rysunkowy
- *Quiz historyczno-geograficzny* dla uczniów kl. VI

marzec

- *Unas króhje muzyka* – I Międzyszkolny Festiwal Piosenki Dziecięcej – GBP i GOK
- *Mistrz pięknego czytania* – konkurs

kwiecień

- *Czas malować pisanki wielkanocne* – konkurs plastyczny

maj

- *Matka to najpiękniejsze słowo świata* – konkurs
- *Nasi milusińscy* – konkurs rysunkowy

czerwiec

- Organizacja zawodów sportowych z okazji Dnia Dziecka – GBP i GOK
- *Bajeczna zakładka do książki* – konkurs

STARY ZAMOŚĆ

styczeń

- VII Gminny Konkurs Kolęd i Pastorałek – GBP
- *Portret babci i dziadka* – zajęcia plastyczne – FB Udrycze

styczeń

- *Dzień zakochanych* – zajęcia plastyczne – FB Udrycze

marzec

- *Poznaj tajemnice biblioteki* – lekcja biblioteczna – FB Udrycze

kwiecień

- *III Gminny Konkurs Recytatorski* – GBP
- *Gminny Turniej Halowej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy* – GBP

maj

- *Czytanie ze zrozumieniem* – konkurs dla uczniów Szkoły Podst. – GBP
- *Dzień Matki* – zajęcia plastyczne – FB Udrycze

czerwiec

- Konkurs wiedzy o Unii Europejskiej w ramach projektu *Rozegraj Unię* – GBP
- *Spotkania z Kubusiem Puchatkiem* – cykliczne zajęcia dla dzieci w ramach akcji CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM – GBP
- *Pasowanie na czytelnika dzieci kl. I Szkoły Podstawowej* – FB Udrycze

SUŁÓW

styczeń

- Zmiana lokalu FB w Michalowie, zwiększenie metrażu z 26 do 63 m²
- Zwiększenie zatrudnienia do ¾ etatu w FB Sąsiadka
- *Zabawy na śniegu* – konkurs rysunkowy – FB Michalów
- *Zakończenie ferii* – zabawa przy muzyce, gry i konkursy dla dzieci w różnym wieku – GBP, Parafia Rzymsko-Katolicka w Tworyczowie, Firma Szkoleniowa Meritum Training

luty

- *Amatorski konkurs poetycki* – FB Michalów
- *Zabawa przez wymyślone wycinanki* – konkurs plastyczny – FB Michalów
- *Lekcja biblioteczna uczniów kl. IV Szkoły Podstawowej* – GBP

marzec

- *Wycieczka do biblioteki uczniów kl. I i II Gimnazjum* – FB Michalów

kwiecień

- *Jan Paweł II – moje wspomnienie o Papieżu* – gminny konkurs plastyczny – GBP

maj

- *Narysuj swoją ulubioną postać książkową* – konkurs plastyczny – FB Michalów

czerwiec

- *Podsumowanie konkursu na najlepszego czytelnika* – GBP

SZCZEBRZESZYN

styczeń

- *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – cykliczne głośne czytanie w Przedszkolu Samorządowym dla wszystkich grup wiekowych i w Szkole Podstawowej w Szczebreszynie w grupie 6-latków – MGBP
- *Ptaki zimą* – zajęcia biblioteczne – MGBP

- Spotkanie Dyskusyjnego Koła Przyjaciół Książki – MGBP

luty

- *Zasady korzystania z biblioteki* – lekcja biblioteczna dla kl. III i IV Szkoły Podstawowej w Wielączy – MGBP
- *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – głośne czytanie – MGBP
- Comiesięczne spotkanie Dyskusyjnego Koła Przyjaciół Książki – MGBP

marzec

- *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – głośne czytanie najmłodszym – MGBP
- Comiesięczne spotkanie Dyskusyjnego Koła Przyjaciół Książki – MGBP

kwiecień

- *Wielkanocne tradycje i symbole* – zajęcia biblioteczne – MGBP
- Comiesięczne spotkanie Dyskusyjnego Koła Przyjaciół Książki – MGBP
- Cykl głośnego czytania dzieciom w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – MGBP

maj

- *Bajkowa postać* – konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych z terenu miasta i gminy – MiGBP
- *Wiosna z książką* – kiermasz książek – MGBP
- *Pierwsza wizyta w bibliotece* – lekcja biblioteczna – MGBP
- Spotkanie Dyskusyjnego Koła Przyjaciół Książki – MGBP
- *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – głośne czytanie najmłodszym – MGBP

czerwiec

- *Gdzie jest Nemo* – zajęcia biblioteczne dla dzieci – MGBP
- Spotkanie Dyskusyjnego Koła Przyjaciół Książki – MGBP
- *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – głośne czytanie – MGBP

ZAMOŚĆ /SITANIEC/

styczeń

- Głośne czytanie w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – GBP, FB Wysokie
- *Ferie w bibliotece* – zajęcia biblioteczne dla dzieci. W programie m.in.: zajęcia plastyczno-techniczne, zajęcia ruchowe, gry i zabawy, turniej szachowy, konkursy oraz bal karnawałowy, podczas którego zaprezentowano inscenizację *Na dworze królewskim na Wawelu przed bitwą pod Grunwaldem*, pokaz mody różnych epok w wykonaniu uczestników zajęć, pokazy iluzjonistów oraz pokaz walki rycerzy z Towarzystwa Szabli i Miecza – GBP, FB Kalinowice, FB Lipsko, FB Mokre, FB Płoskie, FB Wysokie, FB Zawada

luty

- Cykliczne głośne czytanie najmłodszym w ramach akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – GBP, FB Płoskie, FB Wysokie, FB Zawada
- Pasowanie na czytelnika uczniów kl. I – FB Kalinowice
- *Serduszka na walentynki; Wiosna* – konkursy plastyczne – FB Mokre
- *Walentynki 2011* – konkurs plastyczny – FB Wysokie
- *Serce dla każdego* – konkurs literacko-plastyczny – FB Zawada
- *Zapoznanie z biblioteką* – lekcja biblioteczna – FB Zawada

marzec

- *Zapoznanie z biblioteką* – lekcja biblioteczna dla kl. I Szk. Podst. – GBP
- Spotkanie autorskie z zamojską pisarką Moniką Rebizant-Siwiło w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki – GBP
- Realizacja programu *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – GBP, FB Płoskie, FB Wysokie, FB Zawada
- *Wiosna* – konkurs plastyczny – FB Mokre

kwiecień

- Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki poświęcone twórczości Czesława Miłosza – GBP
- Spotkanie z Agnieszką Martinką, globtroterką i fotografką, autorką książki *Szybsza niż lew* – GBP
- Głośne czytanie w ramach programu *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* i programu *Czytające przedszkola* – GBP, FB Kalinowice, FB Płoskie, FB Wysokie, FB Zawada
- Realizacja konkursu *Pisanka inna niż wszystkie* ogłoszonego przez Bibliotekę Pedagogiczną w Zamościu – GBP, FB Kalinowice
- *Wiosna; Wielkanoc* – wystawy prac plastycznych – FB Kalinowice
- *W krainie baśni H. Ch. Andersena* – zgaduj-zgadula – FB Lipsko
- *Książka i jej historia* – lekcja biblioteczna dla kl. IV-V Szk. Podst. – FB Lipsko
- *Wielkanoc; Dekoracje wielkanocne* – konkursy plastyczne – FB Mokre
- Obchody Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich. W programie: Plebiscyt na ulubioną bajkę dzieciństwa, literacki konkurs wiedzy dla uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum, konkurs plastyczny *Moja ilustracja do bajki Wróżki*, impreza czytelnicza *Baśniowi bohaterowie* obejmująca montaż *Z poezją przez życie*, przedstawienie *Na Szklanej Górze* i podsumowanie konkursów – FB Płoskie
- Wieczór poezji Marii Duławskiej i wystawa rękodzieła artystycznego Krysiny Dołby – FB Zawada
- Spotkanie z pisarzem Stefanem Dardą, autorem książek grozy *Dom na wyrbach*, *Słoneczna Dolina* i *Starzyzna* w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki – FB Zawada, GBP

- *Jak pomaga komputer w pracy biblioteki* – lekcja biblioteczna – FB Zawada
- maj**
- V Edycja Konkursu Recytatorskiego o Laur Najlepszego Recytatora Gminy Zamość – GBP
- Spotkanie z Aleksandrą Ziółkowską-Boehm w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki – GBP
- Obchody Tygodnia Bibliotek *Biblioteka zawsze po drodze, nie mijam – wchodzę*; w programie konkursy czytelnicze, plastyczne, wystawy książek, kiermasze, głośne czytanie, wycieczki do bibliotek i lekcje biblioteczne – GBP, FB Kalinowice, FB Wysokie, FB Zawada
- Realizacja akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* i programu *Czytające przedszkola* – GBP, FB Kalinowice, FB Lipsko, FB Mokre, FB Wysokie
- *Czy znasz Czesława Miłosza* – lekcja biblioteczna – FB Lipsko
- *Dzień z Franklinem* – zajęcia biblioteczne – FB Lipsko
- *Portret mojej mamy* – konkurs rysunkowy – FB Mokre

czerwiec

- Rozstrzygnięcie III edycji konkursu *Poezja słowem i pędzlem malowana* – GBP
- Obchody X Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom; w programie m.in. głośne czytanie dzieciom, zajęcia plastyczne, gry i zabawy, konkursy – GBP, FB Mokre, FB Płoskie, FB Wysokie, FB Zawada
- Realizacja akcji *CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM* – GBP, FB Lipsko, FB Mokre, FB Wysokie, FB Zawada
- *Czytanie na trawie* – uroczyste podsumowanie programu *Czytające przedszkola* – FB Kalinowice
- *Życie i twórczość Czesława Miłosza* – 3 lekcje biblioteczne dla gimnazjalistów – GBP
- Pasowanie na czytelnika uczniów kl. I – FB Wysokie

ZWIERZYNIEC

styczeń

- *Ferie 2011* – zajęcia dla dzieci i młodzieży; w programie m.in. projekcje bajek dla najmłodszych, zajęcia plastyczne

luty

- Spotkanie autorskie z Grzegorzem Kasdepke, autorem książek dla dzieci

marzec

- *Koncert życzeń* – zajęcia komputerowe dla seniorów

kwiecień

- Lekcje biblioteczne dla uczniów kl. V

Anna Kalniuk

2011/2 (34)